

ABORDATGE DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES DES DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Abstract

Los medios de comunicación tienen un gran poder sobre la ciudadanía. Dependiendo de cómo nos transmitan la información, nos posicionamos de una manera u otra. Para entender qué son las violencias machistas y por qué las tenemos instaladas en las diferentes sociedades del mundo, debemos entender su origen: el patriarcado. La hegemonía del patriarcado ha conllevado vivir con una visión del mundo y de las relaciones interpersonales desde el machismo. Por este motivo, he estructurado el trabajo desde estos dos aspectos: el machismo y la violencia machista y en cómo los medios de comunicación tradicionales los abordan. Esta investigación ha sido posible gracias a horas de búsquedas por Internet, libros especializados en los conceptos trabajados y conversaciones con profesionales de servicios especializados en violencias machistas, profesionales del ámbito periodístico y cinematográfico que me han aportado nuevos conocimientos.

Aunque la mayoría de los medios abordan correctamente las noticias sobre este problema social siguiendo las recomendaciones y pautas por tal de utilizar un punto de vista objetivo y neutro, otros siguen haciendo comentarios que denigran la imagen de la mujer y las ponen en duda constantemente. Algunas de estas situaciones las podrán ver explicadas y analizadas a lo largo del trabajo.

Se debería aislar a los maltratadores y violadores igual que a cualquier otro tipo de delincuente. El objetivo principal de los medios de comunicación debería ser informar de los hechos y denunciarlos, en vez de justificar a los agresores y culpabilizar a las víctimas, ya que los medios son la principal fuente de información de violencia machista.

The media has great power over the citizenry. Depending on how they transmit information to us, we position ourselves one way or another. To understand what male violence is and why we have it installed in different societies around the world, we must understand its origin: patriarchy. Patriarchy has meant living with a vision of the world and interpersonal relations that goes beyond machismo. For this reason, I have structured my work from these two aspects: machismo and macho violence and how the traditional media deal with them. This research has been possible thanks to hours of Internet searches, specialized books on the concepts worked on, and conversations with service professionals specialized in male violence, professionals in the field of journalism and film who have provided me with new knowledge.

Although the majority of the media correctly deal with news about this social problem, following the recommendations and guidelines for using an objective and neutral point of view, others continue to make comments that denigrate the image of women and constantly question them. Some of these situations will be explained and analyzed throughout the work.

Abusers and rapists should be isolated just like any other type of delinquent. The main objective of the media should be to report the facts and denounce them, instead of justifying the aggressors and blaming the victims, since the media is the main source of information on male violence.

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ:.....	1
2. MASCLISME.....	2
2.1. ORIGEN DEL MASCLISME: PATRIARCAT	3
2.2. SEXISME	4
2.3. ESTEREOTIPS.....	4
2.4. MICROMASCLISMES.....	6
2.5. ANDROCENTRISME	7
2.6. 8 DE MARÇ	9
3. MASCLISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ.....	10
3.1. TELEVISIÓ	10
3.1.2. ¡Ay qué calor!	11
3.1.3. El Hormiguero	12
3.1.4. Mujeres Y Hombres Y Viceversa.....	14
3.2. CINEMA	16
3.2.1. Història	16
3.2.2. The Walt Disney Company	17
3.3. PREMSA	22
3.3.1. Històric de titulars.....	22
3.4. RÀDIO	24
4. VIOLÈNCIA MASCLISTA	25
4.1. CONCEPTE I MARC LEGAL.....	25
4.2. DIFERÈNCIES: VIOLÈNCIA DOMÈSTICA, VIOLÈNCIA DE GÈNERE I VIOLÈNCIA MASCLISTA.....	28
4.2. 25 DE NOVEMBRE	29
5. VIOLÈNCIA MASCLISTA I MITJANS DE COMUNICACIÓ	29
5.1. EVOLUCIÓ EN EL TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ	29
5.2. TELEVISIÓ	32
5.2.1. Alcàsser	33
5.2.2. La Manada.....	34
5.3. CINEMA	36

5.3.1. Origen del Me Too.....	36
5.3.2. Acusados	37
5.3.3. Te doy mis ojos.....	39
5.4. PREMSA	41
5.4.1. Històric De Titulars	41
5.5. RÀDIO	44
6. ANÀLISI PART PRÀCTICA.....	46
6.1. CREACIÓ D'UN DIARI	46
6.2. ENTREVISTES	47
7. CONCLUSIONS.....	54
8. REFERÈNCIES.....	56
8.1. BIBLIOGRAFÍA	56
8.2. WEBGRAFÍA.....	56
8.3. DOCUMENTALS I CINTES CINEMATOGRÀFIQUES	62
9. FITXES TÈCNIQUES.....	63
10. GLOSSARI.....	65
11. PART PRÀCTICA	66

1. INTRODUCCIÓ:

Des de fa anys vull estudiar el grau de periodisme i, per tant, volia enfocar el treball en aquest àmbit i en com aborden els mitjans de comunicació les violències masclistes, un problema molt greu de la societat que considero que tots i totes hem de donar veu.

Per una banda, ens trobem en que els mitjans de comunicació envaeixen la nostra vida quotidiana i influeixen i determinen els valors, emocions i pensaments de les persones; són fonamentals per assabentar-nos dels fets que succeeixen arreu del món i si es fa un bon ús, poden ser molt útils. Per tant, la manera en la que ens transmetin la informació és fonamental, ja que farà que ens posicionem d'una manera o altra.

La violència masclista és un gran símbol de la desigualtat que existeix en la societat i es tracta d'una violència que s'exerceix sobre la dona pel fet de ser-ho. Convé ressaltar que els mitjans de comunicació tenen un paper fonamental per poder arribar a erradicar-la; denunciar i rebutjar els agressors, ja que de vegades els acaben justificant de manera indirecta. Des de comentaris sexistes fins a minimitzar la importància de les violacions o maltractaments físics i psicològics, donen peu a que les víctimes es tirin enrere a l'hora de denunciar degut a la pressió social que els mitjans han provocat sobre elles, intentant culpabilitzar-les.

Partiré de la hipòtesi que els mitjans de comunicació ajuden a promoure tant el masclisme com el mal ús del llenguatge a l'hora de donar notícies sobre violència masclista. Evidentment mai es pot generalitzar, ja que cada època i cada mitjà té unes característiques diferents.

El principal **objectiu** del meu treball seria conscienciar a les persones de la importància que té la manera en la que es transmet la informació, ja que els mitjans són els responsables de la imatge pública de les dones a través del llenguatge que utilitzen.

Altres objectius més específics:

- Entendre què és el masclisme i la violència masclista.
- Entendre conceptes com *sexisme*, *estereotips*, *androcentrisme* i intentar aprendre a identificar-los.
- Analitzar programes o pel·lícules per tal de conscienciar la població dels missatges que envien implícitament i explícitament.
- Buscar alternatives lingüístiques que inclogui el gènere femení per tal de no invisibilitzar-lo i deixar de banda l'androcentrisme.

La primera part del treball correspon al marc teòric, que consta d'una alternança de diverses explicacions de conceptes i exemples amb anàlisis.

Ho he dividit en dues parts: *el masclisme* i *la violència masclista*. El motiu d'aquesta decisió ha estat perquè he volgut introduir la violència masclista amb la base de tot: el masclisme. Per tant, era molt important definir certs aspectes i analitzar com influeixen en els mitjans per a després veure com condueix a la violència masclista i la praxi periodística d'aquesta.

2. MASCLISME

El masclisme és el conjunt d'idees i d'actituds que atribueixen als homes una superioritat sobre les dones i és present en la societat des de fa segles.

Masclisme. Idees, actituds i pràctiques basades en una atribució cultural apresada de superioritat de l'home, com a mascle, sobre la dona. Alguns exemples serien el menyspreu més o menys evident o socialment acceptat cap a la dona, la valoració de les dones a través dels seu aspecte físic o per la relació que tenen amb algun home o per l'ús del llenguatge, etc.

Glossari | Dones i feminismes. www.barcelona.cat

Ja a l'Edat Mitjana, s'instal·là el feudalisme com a sistema polític, jurídic i econòmic basat en la relació home-senyor.

En el cristianisme, l'home era el centre de tot i quan hi havia una dona sàvia, considerada bruixa pel fet de ser intel·ligent, la mataven.

Fins i tot en el capitalisme, a qui es valora pel treball productiu en funció dels diners és a l'home.

Arrel d'aquest també es creen una sèrie de rols masclistes que atribueixen qualitats o tasques als diferents gèneres, sempre menyspreant a la dona. Aquí entrarien altres conceptes com el *patriarcat*, el *sexisme*, l'*androcentrisme* i els *estereotips*.

2.1. ORIGEN DEL MASCLISME: PATRIARCAT

El patriarcat és una organització social on els homes ostenten el poder i mantenen sotmeses a les dones. Aquest sistema de domini el comparteixen quasi totes les societats de la història i només recentment ha començat a qüestionar-se.

Segons estudis antropològics, les formes de sotmetiment femení apareixen en societats tant primitives com desenvolupades i amb diferents formes. Ja les religions monoteistes identificaven un Déu masculí. Tenim el mite segons el qual Déu va crear la dona a partir de les 24 costelles de l'home en resposta a la necessitat de companyia d'aquest, Aristòtil parlava de les dones com a "homes mutilats" i parlava de sexe fort (l'home) i sexe dèbil (la dona). La mitologia està plena d'episodis de domini de l'home "guerrer" sobre la dona, que era considerada com a botí de guerra.

El temor de la dona envers l'home apareix com a pilar bàsic en el matrimoni catòlic, donant legitimitat a la violència masculina contra l'esposa. S'han trobat documents que demostren l'alta incidència de violacions contra les dones durant l'Edat Mitjana. I l'adulteri es considerava un greuge de l'honor de l'home.

La literatura espanyola mostra obsessió per la honra, El Quixot, de Cervantes fa al·lusions al paper que ocupaven les dones en aquella època: "*que con esta carga nacemos las mujeres, de estar obedientes a los maridos aunque sean unos porros*".¹

En el segle XX es va produir una naturalització de la violència i la seva justificació com a tret característic de la virilitat, fins i tot en àmbits científics de la medicina o la psicologia. L'agressió masculina i la submissió femenina es consideren innats i quan apareixen dones independents i decidides, se les ha tractat

¹ Capítol V de la Segona Part de Don Quixot.

d'inadaptades. És d'aquesta manera com es van construir els estereotips de gènere.

2.2. SEXISME

El masclisme neix d'aquest concepte. És a dir, el sexisme és una ideologia que sosté la divisió de les persones depenent del seu sexe, discriminant a les dones enfront dels homes. Aquest sistema manté normes de comportaments que corresponen a cada gènere, que va enllaçat amb els estereotips.

El sexisme es divideix en dos tipus, els quals consideren el següent:

Sexisme hostil	Sexisme benivolent
<ul style="list-style-type: none">○ Paternalisme denominador: les dones necessiten la figura masculina perquè són més dèbils que ells.○ Diferenciació de gènere competitiva: la dona no està capacitada per càrrecs importants i ha de centrar-se en l'àmbit privat, ja que l'home és més prestigiós i té més importància.○ Hostilitat heterosexual: les dones són perilloses i manipuladores. I els problemes dels homes deriven de la seva dependència sexual a les dones.	<ul style="list-style-type: none">○ Paternalisme protector: l'home ha de cuidar a la dona.○ Diferenciació de gènere complementària: les dones tenen qualitats positives però mai són les mateixes que les dels homes, sempre estan diferenciades entre els dos sexes.○ Intimitat heterosexual: dependència en la que l'home és dominant i necessita una dona dominada per satisfer les seves necessitats.

2.3. ESTEREOTIPS

Els estereotips són idees preconcebudes i simplificadores, basades en tòpics o patrons culturals que s'utilitzen per conceptualitzar una realitat social,

especialment persones. S'han establert prejudicis que han estat transmesos d'una generació a una altra en diverses cultures durant anys i anys.

Hi ha diversos tipus de clixés, entre els quals ressalten els **estereotips de gènere**.

Els estereotips de gènere són un conjunt de creences que caracteritzen de forma distintiva als homes i les dones atorgant-les certes característiques a cada gènere.

Hi ha dos models diferents que expliquen la relació entre l'estereotip masculí i el femení:

- El Model Bipolar de Gènere: segons aquest, la masculinitat i la feminitat són dos extrems diferents i tenen característiques oposades. També genera una jerarquització en el que els homes són superiors que les dones.
- El Model Andrògin: defensa que la masculinitat i la feminitat són diferents dimensions independents però que no tenen l'obligació de ser oposades. És a dir, que hi ha persones que tenen característiques tan masculines com femenines.

Qualitats, trets i actituds atribuïdes a cadascun dels gèneres.

Homes	Dones
Valents, forts, dominants i agressius	Fràgils, dependents, insegures i educades
Des de petits passen el temps jugant a futbol	Juguen a nines, a cuines, a botiguers/es...
Treballa en l'àmbit públic, és qui aporta els diners a la família	Treballa en l'àmbit privat, concretament en el treball domèstic com a mestressa de casa i la cria dels infants
Vestimenta: pantaló i samarreta	Vestimenta: faldilla o vestit
Colors: blau, negre, gris, marró...	Colors: rosa, lila, groc...
<i>"Els nois no ploren"</i>	<i>"Les noies han de ser educades"</i>

Aquests en serien algun d'ells, entre molts d'altres. Degut a aquests rols assignats a cada gènere, la societat mostra molta manca d'acceptació cap a un/a mateix/a, cap als demés o simplement, cap a allò "diferent" que surti d'aquesta mena de normes de ser preestablertes. Estableixen com s'ha de comportar una persona depenent del gènere al que pertany.

Els estereotips de gènere vulneren els drets i la imatge de la dona, apart de donar a entendre que la dona s'ha de sotmetre al home.

2.4. MICROMASCLISMES

El micromasclisme, també anomenat microviolència, és un masclisme encobert basat en comportaments i comentaris contra les dones, que normalment són normalitzats socialment. És a dir, és una forma d'exercir la violència de manera oculta menyspreant les tasques que fa la dona, les seves actituds i decisions... De fet, sovint s'han d'analitzar detalladament algunes actituds per veure que rere aquestes hi ha una actitud masclista i manipuladora.

Aquest concepte limita la llibertat i independència de la dona, normalitza el seu sotmetiment i fomenta el manteniment de la violència masclista. En l'Estudi Multipaís de la Organització Mundial de la Salut també es considera com a violència masclista l'aïllament social cap a la dona, el control...

El terapeuta Luis Bonino, l'autor d'aquest concepte, va classificar els micromasclismes en tres apartats:

- **Micromasclismes utilitaris:** l'home s'aprofita i abusa del rol de cuidadora tradicional.
Exemples: no implicació, no responsabilització sobre l'àmbit domèstic i naturalització de que sigui la dona qui s'encarrega, amiguisme paternal, etc.
- **Micromasclismes coercitius:** es produeixen quan l'home pressiona per imposar-se mitjançant la força moral, psicològica o econòmica per dominar-la i qüestionant totes les seves decisions per a generar una falta de confiança en si mateixa.
Exemples: intimidació, control dels diners, insistència abusiva, només la dona s'encarrega de les tasques domèstiques, comportaments subtils

com que l'home tingui el control del comandament de la televisió o es senti a taula esperant a que la dona serveixi el menjar i apel·lació a la lògica viril.

- **Micromasclismes encoberts:** l'home manipula a la dona per fer el que ell vol, sense tenir en compte el que ella pensi. Aquest tipus de micromasclismes, que sovint passen desapercebuts ja que són difícils de detectar, impedeixen que la dona pensi per si mateixa, creant-li confusió i dubtes sobre si mateixa, generant-li una baixa autoestima.

Exemples: falta d'intimitat, silenci, aïllament, maniobres d'explotació emocional, culpabilització del plaer, abús de la confiança, manipulació, desautorització, etc.

- **Micromasclismes de crisi:** l'home es sent amenaçat per la dona, ja que augmenta tant la seva autonomia com el poder d'ella en la parella amb l'objectiu de mantenir el repartiment de feines i poder.

Exemples: victimisme, distanciament, hipercontrol sobre les activitats i espais de la dona per temor a que ell quedi en segon pla, etc.

Tots aquests produeixen una sèrie d'efectes sobre els dos gèneres.

D'una banda, provoquen un deteriorament d'autoestima i inseguretat cap a les dones, juntament amb un gran esgotament emocional, malestar, disminució de la capacitat de pensar...

D'altra banda, els homes tenen un augment de poder, desinterès pels drets i necessitats de les dones, implantació de superioritat sobre la dona, desconfiança cap a la dona ja que no la pot controlar totalment, etc.

Bonino proposa desnaturalitzar aquests comportaments, reconèixer que existeixen i que estan malament i proposa revelar-nos contra els rols de gènere per tal d'evitar els micromasclismes.

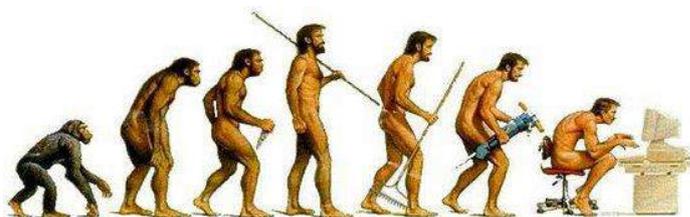
2.5. ANDROCENTRISME

L'androcentrisme és la visió del món que situa a l'home com el centre de totes les coses, ocultant, excloent i invisibilitzant les dones. El fet d'utilitzar tant

verbalment com gramaticalment el masculí com a genèric discrimina les dones de manera implícita i les infravalora.

Des de l'escola s'ensenya als infants el procés d'hominització, el procés que va transformar progressivament un llinatge de primats en humans, que prové del llatí *homo, -inis* (m. home). Per tant, aquesta paraula prové etimològicament d'home, i torna a situar el baró al centre de tot.

De fet, la majoria de fotografies d'aquest procés, els protagonistes són homes. Poques vegades veurem l'evolució de les dones des del període prehistòric.

Il·lustració 1. Procés d'hominització

Alguns indicadors de trets androcèntrics, apart de no nombrar-les, seria l'ús dels pronoms innecessaris davant del verb o nomenar la dona com a complement o propietat de l'home. Hi ha una varietat d'alternatives semàntiques per utilitzar un llenguatge neutre, però en desconeixem moltes perquè acostumem a parlar sempre en masculí.

En canvi, el femení només s'utilitza específicament. S'hauria de buscar el col·lectiu per tal de visibilitzar aquest gènere. I si no se'ns acut com nombrar-ho, cal tenir en compte que sempre ens hem de referir com a persones.

Expressió androcèntrica	Alternativa
Els ancians	La gent gran
Destinatari:	Per a:
Els professors	El professorat
Els treballadors	Els treballadors i les treballadores
El responsable	La persona responsable
Els participants	Cada participant
Els que vulguin...	Qui vulgui...
Les netejadores	L'equip de neteja
Els joves	La joventut

Aquesta visió androcèntrica divideix als homes i a les dones, reforçant els estereotips de gènere segons els rols que ha de complir cadascun. Un exemple ben clar és quan s'atribueixen feines. Normalment, s'utilitza el masculí quan es parla de metges, directors, advocats... de càrrecs amb més "importància" social, però quan es parla d'infermeres, cuidadores o netejadores, quasi mai es fa un ús en masculí, donant a entendre que només es feina de dones.

2.6. 8 DE MARÇ

El 1977, l'Organització de les Nacions Unides (ONU) va declarar oficialment el 8 de març com el Dia Internacional de la Dona. L'origen remunta a aquesta mateixa data del 1857, en plena revolució industrial, quan un grup de treballadores tèxtils van decidir reivindicar-se pels carrers de Nova York, lluitant per una millora de les seves condicions laborals. Suposadament, va ser una de les primeres manifestacions feministes, en la que les dones lluitaven pels seus drets, però no se sap amb certesa, ja que algunes versions assenyalen que no hi ha proves documentals de que es va dur a terme una manifestació en aquella data.

Anys més tard, el 8 de març de 1908, 40.000 treballadores de fàbriques tèxtils d'Estats Units van mobilitzar protestes per denunciar la seva situació laboral (jornades molt llargues amb un salari del 60 o 70% inferior que el dels homes) mitjançant vagues. Costureres empleades de la fàbrica Cotton Textile Factory, situada a Washintong Square de Nova York, també es volien unir a la vaga. Malauradament, els propietaris de la fàbrica van tancar les portes i finestres per retenir-les. Es va produir un incendi i degut a que les havien tancat, no van poder escapar del foc. Van morir 120 dones.

Dos anys després, la política Clara Zetkin va proposar el 8 de març com el Dia Internacional de la Dona o Dia de la Dona Treballadora a la Segona Trobada Internacional de Dones Socialistes.

El 25 de març de 1911, hi va haver un altre incendi a Nova York, concretament a la fàbrica Triangle Shirtwaist. És considerat l'accident industrial més greu de la història de la ciutat. Un total de 123 dones i 23 homes van morir, la majoria entre 14 i 23 anys.

3. MASCLISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ

Ja havent explicat el concepte de masclisme, queda obviat que és un problema instal·lat a la societat que tot i que ha anat millorant respecte anys enrere, queda molt per endavant.

Tan els mitjans de comunicació com la societat en general col·laborem de manera inconscient a promoure aquests trets patriarcals perquè els tenim normalitzats. Els podem veure des de la manera de vestir implantada pels estereotips de gènere depenent al sexe pertanyent, fins a la publicitat, pel·lícules, titulars...

3.1. TELEVISIÓ

La televisió està plena de comportaments o funcionaments masclistes, fins i tot els programes més exitosos. La gran audiència que aquests aconseguixen està participant en un complot contra la dona i la seva imatge. Sovint no en són conscients de que estan utilitzant una conducta sexista, perquè molts dels aspectes masclistes que observem, els tenim tan naturalitzats que ho veiem normal. Sovint cauen en els estereotips de gènere, utilitzant l'androcentrisme com a llenguatge principal.

N'és un bon exemple, la primera sèrie protagonitzada per una dona: *That Girl* (1966). La protagonista era una empresària soltera, treballadora i independent. Va resultar ser un gran èxit que va durar cinc anys. I després de tantes temporades, les cadenes de televisió van proposar que es casés a l'últim capítol, tornant un altre cop als estereotips de gènere comentats anteriorment.

Els programes d'entreteniment, generalment de televisions privades, sovint promouen representacions socials que s'haurien de denunciar. Entre ells, ressalten tres programes amb una audiència molt alta: *¡Ay qué calor!*, *El Hormiguero* i *Mujeres y Hombres y viceversa*. Tant el mecanisme d'aquests com els comentaris dels concursants i presentadors o presentadores denigren freqüentment els drets de les dones.

3.1.2. ¡Ay qué calor!

¡Ay qué calor! és considerat el programa més masclista de la història de la televisió. Emès entre el 1990 i 1991 tots els dijous per la nit, aquest programa es dedicava a cosificar i humiliar a la dona. Es va crear arrel de la versió original italiana *Colpo Grosso* i al veure l'èxit que va tenir, van originar una versió espanyola i una altra alemanya.

Era presentat per Luis Cantero, el qual sempre anava vestit i ben cobert de roba, i Eva Pedraza, que a diferència del seu company, anava amb vestits ajustats per a que sobresortissin els pits. La ex presentadora, anys després, va passar-se a la política i va començar a formar part del Partit Popular. També fou Regidora de la Delegació de Dona i Igualtat del 2011 al 2012, el que resulta irònic havent format part d'un programa que destruïa tots els drets de les dones davant de milers de persones.

Les protagonistes eren les ballarines, anomenades "Chicas Chin-chin", juntament amb un home i una dona com a concursants. La finalitat del programa era que les noies acabessin despullades i tinguessin els pits visibles.

Cada concursant havia d'endevinar quina fruita portaven enganxada als mugrons. La noia s'obria la camisa i ensenyava els pits, mostrant una fruita o una estrella. Seguidament, es realitzava una pregunta de cultura general amb tres possibles respostes i el/la concursant que l'endevinés, guanyava punts donant pas a la següent fase. En la fase final, els/les concursants podien comprar un viatge a qualsevol país o regió d'Europa. Un cop decidien on volien anar, la noia que representava el país o la regió realitzava un *striptease*.

Com es pot veure només amb la descripció de la metodologia del programa, utilitzaven a les ballarines com a objecte sexual, amb la finalitat de rebaixar a les dones i cridar l'atenció del públic masculí fent coses denigrants.

Il·lustració 2. Presentador i ballarines del programa '¡Ay, qué calor!'

3.1.3. El Hormiguero

El Hormiguero, un dels programes espanyols més famosos fins i tot nominat al millor programa d'entreteniment de la televisió el 2009, resulta ser un dels més masclistes per tots els comentaris provinents del presentador i de tot l'equip de redacció.

El presentador, Pablo Motos, ha tingut l'oportunitat d'entrevistar a milers d'estrelles tant a nivell nacional com a internacional. Malgrat això, ell sol es deixa en evidència a l'hora d'entrevistar a dones professionals.

La cantant Monica Naranjo, amb la intenció de promocionar el seu nou disc, va participar al programa el febrer del 2016. L'entrevista va fer un gir i enlloc de parlar del seu projecte, el presentador es va dedicar a parlar del seu físic i a comentar-li que si ell tingués un cul així, faria el programa d'esquenes.

Arrel d'aquesta situació, Change.org² va fer una petició, la qual va aconseguir 53.419 signatures, per a que Antena 3 pagués un curs de feminisme a Pablo Motos. La organització ressaltava que una cadena com aquesta que presumeix de tenir tolerància zero contra el maltractament, permeti a un dels seus presentadors estrella fer comentaris tan masclistes.

El 2017 també es van produir diverses polèmiques arrel dels comentaris inapropiats i sexistes per part de presentador, ordenades per ordre cronològic:

Li va dir a la periodista Mònica Carrillo que era un mite eròtic i que quan escoltava les seves notícies, ni tan sols posava el volum. També va haver de suportar preguntes com: “¿Crees que a los Hombres los atraes tú y por eso les gusta leerte?” o “¿ponéis imágenes de topless para animar el telediario un poco?”. Va preferir fer preguntes sexistes i menyspreant-la, ignorant que tenia la diplomatura de turisme, la llicenciatura en periodisme, que havia publicat tres novel·les i que havia estat premiada per arribar a ser presentadora d'informatius del cap de setmana.

Va tenir l'honor de rebre al seu plató a les actrius de *Las Chicas del Cable*. Només arribar, va preguntar a les convidades si sabien ballar reggeaton, ja que segons ell, les noies es divideixen entre les que saben fer *twerk* i les que no en

² Plataforma online de peticions.

saben. Al llarg de l'entrevista, va anar fent comentaris masclistes que no tenien res a veure amb el que les actrius estaven comentant. En un moment donat, Blanca Suárez estava parlant sobre la seva carrera professional i Pablo Motos la va interrompre per preguntar-li quants forats li cabien a la orella, menyspreant la seva feina per fer un comentari absurd i inapropiat sobre una cosa que no tenia res a veure. I enlloc de preguntar si admiraven a algun actor o actriu, el presentador va preferir saber amb quins actors de Hollywood rodarien una escena de sexe. Anys després (2020), ha tornat a fer una pregunta similar a l'actriu Luna Fulgencio, de 9 anys: la nena va anar al programa per presentar la pel·lícula "*Padre no hay más que uno 2*" i Motos li va preguntar si li agradava algun actor. Ella va respondre: Blanca Suárez. El presentador, va insistir en assegurar-se si Blanca Suárez només li agradava professionalment, que no fos cas que a la nena fos lesbiana. No només va demostrar un cop més els comentaris masclistes que deixa anar constantment, sinó també els homòfobs.

Shakira n'és un altre exemple. Va ser víctima de comentaris com "*te he imaginado bañándote desnuda en el mar, comiendo carne cruda y aullando*" per part de Motos. Des dels primers instants que va començar el programa, el presentador insistia en que parlés de la seva relació íntima amb el seu marit Gerard Piqué, sense donar importància a les seves gires, als seus nous àlbums o a tot l'esforç i dedicació que hi ha darrere. La cantant va expressar el seu malestar per tarannà de l'entrevista i es va reconduir.

Després que l'artista Anastacia publicés el seu nom àlbum musical *Evolution*, va anar a *El Hormiguero* per patrocinar el seu projecte. Com era d'esperar, comentaris com "*Qué difícil es no enamorarse de tí*", no van faltar. Fins i tot va arribar a retirar-li el cabell a la cantant per donar-li un petó al coll, sense el seu consentiment.

I no és la primera vegada que el presentador comet aquests actes. La model Alessandra Ambrosio va ser una de les altres víctimes de Pablo Motos. Després d'haver hagut de respondre preguntes relacionades en com una dona d'èxit compagina la maternitat amb el treball i que el presentador insistís en si cada dia està en contacte amb els seus fills/es, Motos va començar a preguntar-li sobre el seu físic, especialment sobre els seus pits i el seu cul i sobre per què a les

dones els agrada provar-se sabates. Per finalitzar el programa, va decidir crear un nou "joc" per intentar petonejar els llavis de la model.

També va preguntar a la model i actriu Elsa Pataki (novembre 2017) com era la roba interior que utilitzava per dormir.

Un cop acabades les entrevistes i les preguntes poc professionals per part d'aquest, comença la segona part: les proves o jocs que prepara, clarament, sexistes. En un capítol, va fer olorar caca de bebès a un grup de mares per a que reconeguessin quina era la de la seva criatura. En canvi, quan va venir l'actor Imanol Arias com a convidat, va ordenar desfilar un grup de noies en roba interior per veure si els hi pujaven les pulsacions, considerant-la la prova més dura.

Pablo Motos ha demostrat una diferència de tracte amb els convidats depenent del gènere i la manca de saber entrevistar a una dona sense analitzar el seu físic.

3.1.4. Mujeres Y Hombres Y Viceversa

MYHYV és considerat el màxim representant dels *dating show* a nivell nacional, basat en el format italià *Uomini e donne*, que consta de 25 temporades des del 1996. Els programes de cites, els quals són un subgènere del *reality show*, s'han estès a Espanya des de l'any 2000.

Aquest programa es basa en una competició per seduir a una persona del sexe contrari i representa tots els estereotips culturals construïts sobre les dones: d'una banda, la personalitat que mostren d'elles és com a mentideres, capritxoses, submises, infantils, poc intel·ligents, manipuladores, mentre que als homes se'ls representa com a intel·ligents, independents, aventurers, lleials... D'altra banda, també implanten els estereotips de gènere físics, sovint lligats amb la vestimenta: totes les pretendentes acostumen a anar arreglades i maquillades. Fins i tot, en alguna ocasió ha arribat alguna a presentar-se en bikini al plató.

Convé ressaltar la rivalitat que generen entre elles, com si les dones no poguessin ser amigues i que han de competir per l'atenció del mascle.

La metodologia d'aquest programa consisteix en dos solters i solteres com a protagonistes, denominats *tronistes*, que es senten a una cadira i tenen diverses cites amb els i les pretendentes que també participen al programa. Els

participants tenen “assessors de l’amor” que comenten les seves accions i opinen. Després de diverses cites, a la final els *tronistes* han de decidir qui serà la seva parella o si abandonen el programa sols.

Dos dels protagonistes més polèmics i irrespectuosos, van ser Pedro Reche i Curro Hernández. El primer sempre feia comentaris irrespectuosos cap a les seves pretendentes, però elles sempre li reien les gràcies, representant que les dones no poden queixar-se i han d’assentir fins i tot als insults dels barons.

Al pas de la seva estància al programa, Curro va deixar anar comentaris com "*se me ponen los vellos de punta de imaginar a una chica guapa y que sea capaz de cocinar y llevar la casa*" o "*tener un hijo es un trabajo de dos*", basant-se en que no poden haver-hi dones solteres perquè la figura masculina és imprescindible, entre molts d’altres.

Es van produir bastantes queixes de part del públic conforme el comportament d’aquests dos individus i el programa va decidir castigar-los pelant patates. Un fet que no va ajudar gens a resoldre la situació; en lloc d’expulsar-los arrel de la seva mala conducta, van decidir que fessin una cosa totalment neutre, associant-la a les dones, ja que “pelar patates és un càstig perquè no és cosa d’homes”.

Suso Álvarez, un altre concursant, va protagonitzar una de les pitjors escenes del programa, la qual va ser molt denunciada. Després de tenir una cita amb una de les concursants, ell volia tenir sexe, però ella no. Ell li va respondre el següent: "*Me confundí con sus mensajes. Pero si tú me das a entender una cosa... que yo me acelero... luego no me digas "hasta aquí, ahora ya no, me voy porque yo ya no razono"*". Malgrat aquest comentari on justificava l’abús, no el van expulsar del programa. De fet, va ser ell, un temps més tard, qui va decidir abandonar perquè “no tenia suficient protagonisme i l’avorria”.

Arrel d’això, la organització Change.org, va fer una petició per a que tanquessin el programa per fer apologia al assetjament sexual. Però només va aconseguir 159 signatures.

Després que els concursants masculins arribessin al programa, Emma García, la ex presentadora del *reality*, va deixar anar el següent comentari: "*Qué educados son, porque ellos han llegado los primeros y deberían sentarse antes.*"

Pero como aquí no somos ni machistas ni feministas, los que han entrado primero se ponen delante". – com si el masclisme i el feminisme fossin el mateix. El masclisme és l'actitud que consisteix a atribuir als homes una superioritat de valors sobre les dones, en canvi, el feminisme és un moviment que té com a finalitat d'aconseguir la igualtat de la dona respecte l'home.

Aquest programa utilitza material que vulnera la intimitat de la dona i en cap moment es dirigeix a les noies parlant en femení. És a dir, utilitza l'androcentrisme.

3.2. CINEMA

El cinema està ple de missatges implícits que recolzen els estereotips, el sexisme i l'androcentrisme, amb una visió ben masclista. Aquests provenen dels inicis de la gran pantalla, quan els homes van passar a estar al càrrec.

3.2.1. Història

Com bé diu el documental *Women in Hollywood*, les dones varen ser les pioneres en el món del cinema, però quan els homes van veure la quantitat de diners que es podia guanyar, es van apropiat de la seva feina i van passar a ser-ne els protagonistes, traient el mèrit a les veritables fundadores d'aquest art. Veiem com el cinema mut, liderat pel gènere femení, va donar pas al cinema sonor, liderat pel gènere masculí. L'única directora que es va mantenir va ser Dorothy Arthner, però havia d'anar amb esmòquing i passar desapercebuda. De fet, la majoria d'actrius també van desaparèixer i entre les poques que van quedar, Janet Gaynor va ser la primera dona de la història en guanyar el Premi de l'Acadèmia a la Millor Actriu als Òscar de 1929.

Va ser llavors, el 1927, quan els homes van agafar el control de la direcció del cinema, que van néixer els estereotips. La majoria d'ells es fixarien fins avui en dia, ja que la majoria de programes o pel·lícules actuals n'estan plenes d'aquestes creences dictades per la societat sobre quin és el paper de l'home i de la dona.

El cinema va recollir el moviment feminista amb la pel·lícula *Nine to Five* (1980) i van acabar creant un himne amb aquest mateix nom que representava la

situació en la que vivien tantes dones a la feina sotmeses sota les decisions dels homes, la diferència de sou i sense que les seves idees fossin valorades.

Aquest mateix any Sherry Lansing, presidenta de la producció a 20th Fox Century, va ser la primera dona en dirigir un estudi de cinema a Hollywood. La premsa, però, enlloc de donar l'enhorabona a l'actriu o simplement nombrar el camí de la seva llarga trajectòria professional, la van titular com a "ex model"³. La diferència és que si hagués estat un home, hauria estat afalagat i només s'hauria ressaltat que seria el nou president de l'estudi.⁴

Linda Woolverton fou la creadora de *La Bella i la Bèstia* (1991). Aquesta tenia la idea de crear La Bella com una dona potent, amb caràcter i independent i així ho va fer, però li van canviar tota la essència de la protagonista. La guionista va intentar fer un model de dona diferent a través del cine, però ho van rebutjar i la van convertir en una princesa dolça, educada i bonica, com totes les altres princeses estereotipades.

Malgrat que el cinema evolucionés i s'intentés trencar amb els estereotips, els anunciants seguien pagant per a que la publicitat estigués protagonitzada per imatges de mestresses de casa.

3.2.2. The Walt Disney Company

Fent un anàlisi per sobre d'algunes de les pel·lícules principals protagonitzades per princeses de *The Walt Disney Company*, clarament es pot veure la quantitat de rols i estereotips de gènere que contenen.

La primera pel·lícula fou ***Blancaneus***, el 1937. En aquella època va ser considerada com un conte de fades perfecte en el que bàsicament hi havia un príncep atractiu i heroic i un petó d'amor verdader. Resumidament, l'argument de la pel·lícula es centra en una reina que sent enveja de Blancaneus quan un mirall màgic li diu que la seva fillastra és la dona més bonica del regne i ordena

³ HARMETZ, Aljean. *Sherry Lansing, Former Model, Named Head of Fox Productions*, 1980. <https://www.nytimes.com/1980/01/02/archives/sherry-lansing-former-model-named-head-of-fox-productions.html>

⁴ Article propi publicat sobre aquest apartat:

<https://www.adolescents.cat/noticia/45376/10/coses/potser/no/sabies/sobre/dones/hollywood/algunes/indignaran>

matar-la. L'aparició dels nans és de salvadors, sempre i quan ella cuini i netegi la casa. La madrastra s'assabenta de que Blancaneus continua viva i aconsegueix que aquesta mori menjant una poma verinosa. Quan l'enterra, passa un príncep que s'enamora al veure la seva bellesa i la "ressuscita".

Normalitzen la rivalitat entre dones i les capacitats de la dona només es centren en la realització de feines domèstiques. També exposen que l'únic element pel qual la dona val la pena, és pel seu aspecte físic.

Tretze anys després, arriba la **Ventafocs**, una princesa oprimida sota les ordres de cuinar i fer les tasques més brutes de neteja per part de les seves dues germanastres i de la madrastra. Una fada màgica la transforma en princesa per anar al ball reial, amb la condició que torni abans de les dotze perquè a aquella hora s'acabarà l'encanteri. Durant la celebració, el príncep i la donzella s'enamoren però a mitjanit ella se'n va corrents, perdent una de les seves sabates. El príncep, sense saber a qui pertany, li prova a totes les joves amb la finalitat de casar-se amb la propietària: Ventafocs.

Bàsicament, la seva única oportunitat de supervivència és aconseguir un home ric que la salvarà de totes les seves desgràcies. I tot gràcies a una fada madrina, que l'ha "arreglat", ja que sense un vestit, maquillatge i talons, no hi ha bellesa possible.

Al 1953 s'estrena **Peter Pan**. Aquesta vegada no està protagonitzada per princeses, però segueix en la mateixa línia que les altres pel·lícules. El protagonista se'n porta a la seva amiga Wendy al món de "Nunca Jamás" per a que cuidi als infants perduts. Aquesta s'enamora de Peter Pan, però ell la tracta amb indiferència. Wendy competeix amb Campanilla, Tigrilla o les sirenes per ell. Torna a aparèixer el factor de la rivalitat entre dones per aconseguir l'amor del mascle.

Només començar, l'objectiu de que Peter Pan porti a la seva amiga a la illa imaginària és perquè faci de cangur enlloc de viure aventures i lluitar contra els dolents com ell.

Al cap de quatre anys, neix la **Bella Dorment**, també coneguda com Aurora. És la princesa Disney amb menys diàleg i es passa el 75% de la seva pel·lícula

dormint. Com ja ressalta el títol, es dona molta importància al seu físic. La protagonista és molt dependent i en cap moment pren una decisió, constantment resolen les coses per ella. Es tracta de l'estereotip de dona objecte, que no parla, ni pensa, ni fa... però és bonica, això sí!

Cal ressaltar que el príncep viola la seva intimitat i transmet que fer un petó a algú sense el seu consentiment és correcte. La princesa ja estava apunt de despertar per l'encanteri, però es dona el mèrit al príncep, com si aquell petó l'hagués salvat. Si s'hagués esperat cinc minuts, ja s'hauria llevat sense "l'ajut" de ningú.

Fins aquí, mostren la imatge d'una dona incompleta que necessita la figura d'un príncep blau per sobreviure.

El 1985 Disney decideix donar veu a les dones i que les protagonistes prenguin les seves pròpies decisions.

És aquí quan neixen les **princeses "aventureres"**:

La primera és la **Sireneta** (1989), la qual vol conèixer la superfície encara que ho tingui prohibit. Quan aconsegueix sortir, un vaixell naufraga i ella salva el príncep de morir ofegat, deixant-lo a la platja. Per tal d' enamorar-lo, recorre a la bruixa del mar per transformar la seva cua en dues cames. Aquesta li concedeix a canvi de la seva veu. Aquí tenim la gran metàfora sobre la manca de veu que les dones hem tingut al llarg de la història. Al final apareixen les germanes d'Ariel i li diuen que només ha de matar el príncep mentre dorm per recuperar la cua i així no morir ella, però Ariel prefereix salvar el príncep que a ella mateixa, acaba llançant-se a l'aigua, on es converteix en escuma.

La Bella, de **La Bella i la Bèstia**, també se suposa que és una altra princesa aventurera. Al principi, sembla ser un personatge que trenca amb els rols tradicionals, donat que vol veure món i casar-se o tenir fills no són les seves prioritats, té altres plans de futur. La pel·lícula comença parlant d'un príncep ric i atractiu que al ser tan egoista i malcriat, una bruixa decideix castigar-lo convertint-lo en una bèstia. Aquí ressalta el valor de la superficialitat. Aquest encanteri només es trencaria si era capaç d'aprendre a estimar de veritat i que li

corresponguessin aquell amor. La trama porta a que Bella acabi engabiant-se amb la Bèstia.

A partir d'aquí la Bella canvia el comportament de la Bèstia. Així doncs, el que a ella li agrada és la versió que ha creat d'aquest. La Bèstia quasi sempre utilitza la violència i el diàleg no és una opció; a més, es justifica la violència.

Un altre personatge significatiu és en Gastón, qui assetja sexualment la jove i la situació es normalitza tant que ella no li diu no directament. Es tracta d'un cas d'assetjament i a la pel·lícula passa molt desapercebut aquest fet, tanmateix la violència masclista queda normalitzada.

Les pel·lícules transmeten molts missatges i models de com s'hauria d'actuar en diferents situacions que absorbim de tan veure-ho a la pantalla. Així doncs, s'hauria de mostrar que no és res dolent dir que no, que no t'has de sentir malament per l'altre persona, i que has de ser fidel a tu mateixa. Perquè sembla que Gastón, no entén que no és no.

Pocahontas també és un altre exemple de pel·lícula que trenca amb els estereotips masclistes de Disney que hem vist fins ara. És de les poques princeses que escullen el seu destí per sobre del príncep. És una noia lliure i els seus objectius de vida són aconseguir la pau i salvar al seu poble.

Malgrat aquesta proposta, la pel·lícula està plena de missatges masclistes, tot i que passen més desapercebuts.

Des del 1998 fins a l'actualitat, la companyia produeix un nou canvi en les seves protagonistes: la imatge de la **princesa guerrera**. Entre elles, ressalten les següents:

Mulan va ser estrenada el mateix any, i demostra que les dones podem fer tot igual o millor que els homes. La protagonista s'allista a l'exèrcit xinès i acaba salvant a l'emperador i a tot el país. Finalment, arriba a ser consellera de l'emperador.

Malgrat semblar que el cinema va avançant, el 2010 arriba **Enredados**.

Rapunzel està atrapada a una torre, aïllada de la resta del món. Mentre està retinguda, es dedica a pintar, llegir, estudiar astronomia i netejar. El seu somni

és sortir a la ciutat i veure les llums flotants. Acaba casant-se, encara que aquesta vegada el fruit de l'amor és per totes les vivències que han tingut junts.

Dos anys després, neix la primera princesa Disney considerada feminista. Mèrida, protagonista de **Brave**, és la primera princesa amb un físic diferent al prototip que Disney utilitzava. Malgrat la vulguin sotmetre a un casament concertat, ella es rebel·la contra les normes establertes, lluita i té el propòsit de canviar les coses. Han suprimit la idea de l'amor romàntic.

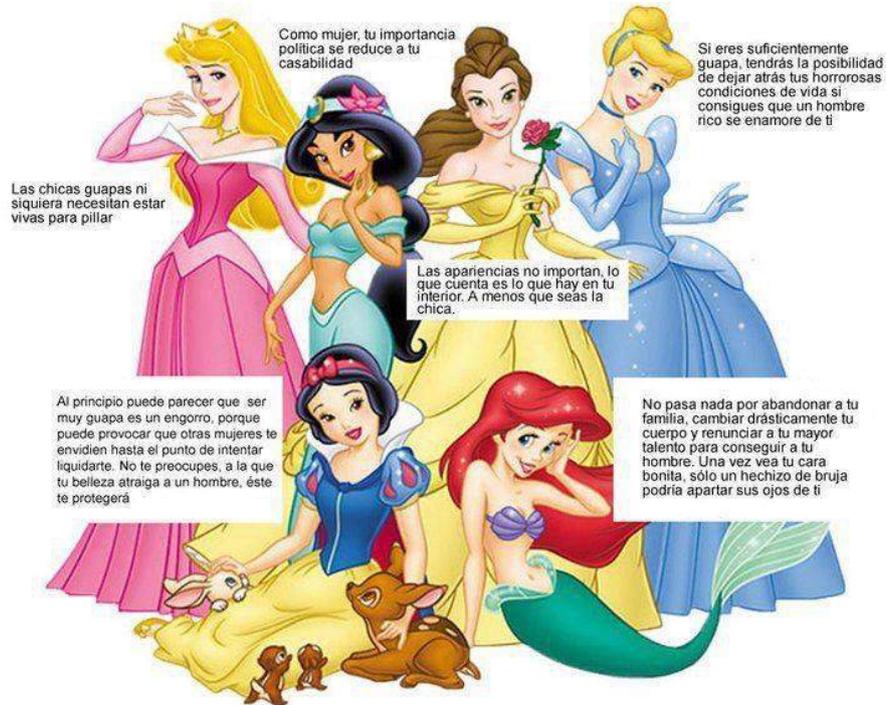
I una de les més recents i progressives, és **Frozen**. Elsa ha crescut ocultant-se perquè els seus pares no li han ensenyat a solucionar i afrontar els problemes, apart de privar-li estar amb la seva germana. Ella, cansada de les crítiques constants i de no poder tenir la vida que li agradaria, marxa i decideix ser lliure. Se'n va per ella mateixa, no per cap príncep. Un cop s'ha trobat a si mateixa, torna per l'amor a la seva germana, que és el que trenca l'encanteri.

A més, aquesta ha estat la primera pel·lícula Disney dirigida per una dona: Jennifer Lee, qui també ha dut a terme el paper de guionista.

En resum, es pot veure una evolució des del 1937, s'han anat trencant alguns dels estereotips que vulneren els drets de les dones. Però s'ha de tenir en compte que aquestes històries de "l'amor ideal" i tot el que representen les pel·lícules Disney, ho absorbim des d'infants i el nostre cervell capta que les situacions visualitzades en certes escenes són normals: ja sigui el fet que no correspondre a l'amor a un home és un delictes, com que les dones només valen per netejar, o que, per a que t'estimin, has de ser bonica i tenir un cos perfecte...

De fet, la mateixa història de la Caputxeta Vermella et transmet que si ets una noia, has d'anar amb compte per com vas vestida o per on vas, per a que no et "mengin", com representa el llop.

Tan el cinema com la televisió són essencials per explicar els comportaments de la vida quotidiana, ja que el que veiem se'ns queda fixe i som com un reflex. Aquests mitjans també són educatius i durant dècades ens han estat ensenyant ideals deficients que han perjudicat molt la imatge de la dona.

Il·lustració 3. Imatge irònica de les representacions de les princeses Disney publicada per l'usuari de Twitter @Afeminismoenpdf

3.3. PREMSA

Analitzant la premsa espanyola, a excepció d'alguns diaris llatinoamericans, es pot veure la presència de comentaris masculistes i la falta d'igualtat de gènere. Molts titulars obvien la diferència en el tractament d'informació que es fa depenent de si el protagonisme és home o dona.

3.3.1. Històric de titulars

Alguns diaris esportius tendeixen a ser bastant masculistes. La majoria de vegades que la protagonista del titular és dona, es centren en comentar com anava vestida, jutjar el seu aspecte físic o utilitzar comentaris que denigren les dones. Això no es produeix quan es tracta d'homes. Poques vegades s'expressen mitjançant un llenguatge neutre. Entre ells, el *Diario Gol*⁵ es podria posicionar com dels més despectius a l'hora de tractar temes relacionats amb les dones perquè les denigren constantment i són còmplices d'emetre judicis i humiliar-les.

⁵ Segons el mateix diari, és considerat el mitjà digital esportiu sense edició en paper més llegit a Espanya.

Cosificació de la dona i constant associació al sexe

La falda más corta de Scarlett Johansson deja ver ¡todo eso de ahí! – Diario Gol 10/03/2013

El “cuerpo 10” de Pilar Rubio se toma una excedencia por su embarazo – El Mundo 17/11/2013

Beatriz Pérez Aranda se atreve con el escote en forma de pene – El Correo 19/04/2015

Día de la madre: el “ranking” de las mamis más cañón – El Español 07/05/2017

La nueva figura de Susana Díaz tras hacer dieta en verano – ABC 07/09/2017

Manuela Carmena, contra el tiempo: cumple 75 años, ¿podría rendir como alcaldesa hasta los 79? – El Español 03/02/2019

“¡Asusta!”. El bikini inédito de Jennifer López: barriga y michelines sin Photoshop – Diario Gol 16/06/2019

“¡Vaya barriga tiene Scarlett Johansson!”. Foto en bikini sin Photoshop – Diario Gol 17/11/2019

¡Mejor sin! Scarlett Johansson no se pone ¡y se le ve! – Diario Gol 23/03/2020
→ Fa referència al sostenidor. Òbviament, l'actriu només mostrava l'escot; malgrat això, segueixen potenciant la sexualitat.

“Le huele muy mal”. Pilar Rubio tiene un problema de higiene (y es este) – El Gol 04/05/2020
→ Es refereix als peus.

Fotos escandalosas. Y son de Pilar Rubio enseñándolo todo. Sergio Ramos las quiere borrar (y no puede) – Diario Gol 08/05/2020

Un altre tipus de comentari denigrant molt comú, seria el fet de minimitzar la presència de les dones; sobrevaloren allò masculí i discriminen les dones a l'escriure. Consideren més important la figura del mascle sobre la dona.

Invisibilització de la dona

“Messi, Higuaín y una mujer, candidatos al mejor gol del año en Europa” – Infobae 26/07/2016

Diez caras bonitas que se verán en Río – Clarín 02/08/2016

Una lesbiana, nueva alcaldesa de Bogotá – Ansa Latina 28/10

Dos mujeres caminarán por el espacio por primera vez en la historia – La Vanguardia 11/03/2019

Una mujer gana por primera vez el “Nobel” de matemáticas – El País 19/03/2019

3.4. RÀDIO

La majoria de periodistes radiofònics i radiofòniques intenten cuidar el tractament informatiu i l'ús del llenguatge per no caure en els estereotips.

La ràdio és més complexa i costa més saber quina és la seva visió alhora de tractar temes de gènere i de violència masculista, ja que no és tan clar com la televisió, la premsa o fins i tot el cinema. Les connotacions sexistes no són tan òbvies i és més difícil detectar els estereotips de gènere per part dels locutors i locutores.

Dins d'aquest àmbit, no es dona el mateix reconeixement a les periodistes en comparació als periodistes. Analitzant profundament, es pot observar el repartiment de programes depenent de la franja horària i del gènere.

Poques vegades sentirem una veu femenina entre les 6:00 i les 12:00 a causa de que aquesta franja va amb els magazines matinals que consten de política, economia i actualitat i entre les 0:00 a 2:00 (*prime time*), que correspon als programes d'esports, sempre protagonitzats per una veu masculina, malgrat que l'equip que hi hagi darrere hi hagi dones. De fet, en les retransmissions esportives, de vegades hi ha una periodista, depenent de l'emissora, però la resta de comentaristes no fan el mateix cas a les seves aportacions que quan ho fa un home.

En canvi, la franja amb més poca audiència, de 16:00 a 19:00, és la que està presentada per dones, normalment comentant temes de l'actualitat.

De fet, és el mitjà que menys esmenen la dona segons el seu estatus civil. A la ràdio no es sentiran frases com: aquesta és la dona de Leo Messi o la mare de Rafa Nadal... tot i així, segueixen fent referència a la relació familiar de la dona al nombrar-la un 8%, mentre que als homes un 1%.

Catalunya Ràdio té un programa anomenat *Desmuntem titulars masclistes*, de la periodista Laura Huerga, en el que com bé diuen, es posen les ulleres violetes i comenten críticament i constructivament titulars de notícies masclistes.

En resum, es podria dir que aquest mitjà de comunicació més que promoure un masclisme de manera directa, és més indirecte. És a dir, no fan comentaris o accions tan òbvies com certs programes, informatius de televisió o titulars, però invisibilitzen les dones i ajuden al fet que el públic associï certs temes de la societat: el temps, els esports, la política, economia... als homes.

Tot això promou els estereotips de gènere, mantenint el masclisme com a estructura bàsica de la societat.

4. VIOLÈNCIA MASCLISTA

4.1. CONCEPTE I MARC LEGAL

La violència contra les dones no és en absolut un fenomen nou però el seu reconeixement com un problema social i la seva visibilització sí que és recent.

Fins els anys 70 el tema dels maltractaments dels homes envers les seves esposes era quelcom que només es considerava dintre de l'entorn privat.

El 1971 es va obrir la primera casa de dones maltractades a Europa i una de les seves fundadores, Erin Pizzey, va escriure sobre la manca de visibilitat i "sordesa social" que es donava.

El moviment feminista és qui va empènyer el pas de ser un problema privat a públic i el març de 1976 es va realitzar la reunió "Tribunal Internacional de Delictes contra la Dona", on es parlava també de la mutilació genital femenina,

l'abús infantil i la violació, concloent que són pràctiques que perpetuen el poder dels homes envers les dones.

Fins el 1975 el Codi Civil espanyol autoritzava el marit a corregir a l'esposa i aquesta a obeir-lo.

No va ser fins el 1989 que el Codi Penal Espanyol va començar a contemplar com a delicte els maltractaments reiterats en la família. La violació va deixar de ser un delicte contra la honestedat per passar a ser reconeguda com a delicte contra la llibertat sexual.

El 1995 es van incrementar les penes per aquests tipus de delictes i es va afegir la pena corresponent en funció de la gravetat de les lesions. Se li dona caràcter de delicte a la violència habitual.

La Reforma de 1999 contemplava per primera vegada els maltractaments psíquics, integrats en la categoria de "maltractaments habituals". I el 2002 es van incloure les amenaces com a falta i com a delicte.

Espanya, amb l'aprovació de la Llei Orgànica 1/2004 "Llei integral contra la violència de gènere" de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, es va convertir en el primer país d'Europa amb una llei d'aquestes característiques. Una llei que de manera integral i multidisciplinària reuneix aspectes educatius, preventius, civils, penals i socials.

Les violències exercides contra les dones han estat anomenades amb diferents termes: violència sexista, violència patriarcal, violència viril o violència de gènere, entre d'altres. En tots els casos la terminologia indica que es tracta d'un fenomen amb característiques diferents d'altres formes de violència. És una violència que pateixen les dones pel sol fet de ser-ho, en el marc d'unes relacions de poder desiguals entre dones i homes. Aquesta llei reconeix el caràcter específic i diferenciat d'aquesta violència i també la necessitat d'aprofundir en els drets de les dones per a incloure les necessitats que tenen en l'espai social.

La llei utilitza l'expressió violència masculista perquè el masculisme és el concepte que de forma més general defineix les conductes de domini, control i abús de poder dels homes sobre les dones i que, alhora, ha imposat un model de masculinitat que encara és valorat per una part de la societat com a superior. La

violència contra les dones és l'expressió més greu i devastadora d'aquesta cultura, que no només destrueix vides, sinó que impedeix el desenvolupament dels drets, la igualtat d'oportunitats i les llibertats de les dones. Per això el dret no pot tractar aquest problema social des d'una perspectiva falsament neutral, sinó que els instruments legals han de reconèixer aquesta realitat per a eliminar la desigualtat social que genera. Per a aconseguir la igualtat material i no provocar una doble discriminació, s'ha de partir de les desigualtats socials existents.

Aquesta llei neix en el context d'una transformació de les polítiques públiques que té l'objectiu d'emmarcar normativament la transversalitat de la perspectiva de gènere en tots els àmbits i que contribuirà a fer possible l'exercici d'una democràcia plena. Es tracta, en definitiva, d'enfocar el fenomen de la violència masclista com un problema vinculat al reconeixement social i jurídic de les dones.

La violència masclista es concreta en una diversitat d'abusos que pateixen les dones. A partir d'aquí es distingeixen diferents formes de violència: física, psicològica, sexual i econòmica, que tenen lloc en àmbits concrets, en el marc d'unes relacions afectives i sexuals, en els àmbits de la parella, familiar, laboral i sociocomunitari. La present llei tracta de les manifestacions concretes d'aquesta violència, ja assenyalades pels moviments de dones i que han estat recollides per la normativa internacional, europea i estatal.

D'acord amb la Llei 5/2008 del parlament de Catalunya: 6

Violència masclista: la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

⁶ Parlament de Catalunya. *Llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista*, 2008. <https://www.parlament.cat/document/nom/TL75.pdf>

I tal i com descriu l'Article 1, de Protecció Integral contra la Violència de Gènere de la Llei Orgànica 1/2004:

7

“Todo acto de violencia (...) que, como manifestación de la discriminación, la situación de desigualdad y las relaciones de poder de los hombres sobre las mujeres, se ejerce sobre éstas por parte de quienes sean o hayan sido sus cónyuges o de quienes estén o hayan estado ligados a ellas por relaciones similares de afectividad, aun sin convivencia. (...) que tenga o pueda tener como resultado un daño o sufrimiento físico, sexual o psicológico para la mujer, así como las amenazas de tales actos, la coacción o la privación arbitraria de la libertad, tanto si se producen en la vida pública como en la vida privada”

4.2. DIFERÈNCIES: VIOLÈNCIA DOMÈSTICA, VIOLÈNCIA DE GÈNERE I VIOLÈNCIA MASCLISTA

Solen haver confusions respecte aquests conceptes, principalment sobre la violència de gènere i la violència masclista. Els tres termes es basen en la violència, tan psicològicament com física i abusos o agressions sexuals, però hi ha diferències alhora de qui és l'agressor i la víctima.

La **violència domèstica**, com bé explica l'article 173.2 del Codi Penal, és la violència exercida per la persona agressora sobre els descendents, ascendents, germans per naturalesa o adoptats propis o de la parella o sobre els menors. Implica un maltractament (físic, sexual, psicològic, social o econòmic) dins d'una relació íntima i on es va ús de la vulnerabilitat de les víctimes per guanyar i mantenir el control de la relació. Ha d'existir un maltractador, que tingui la intenció de controlar la víctima a través del dany o les amenaces i una víctima atemorida, i/o amb lesions. A més, l'incident és part d'un patró habitual.

La **violència de gènere**, però, és aquella violència que s'exerceix d'un gènere a un altre, però dins de les relacions de parella. Ha de concórrer violència física, psíquica que produeixi un dany en la integritat física o moral, en la llibertat sexual, en la capacitat de decisió i/o en la tranquil·litat de la víctima. Que la víctima sigui,

⁷ Definición de violencia de Género.

https://www.inmujer.gob.es/servRecursos/formacion/Pymes/docs/Introduccion/02_Definicion_de_violencia_de_genero.pdf

respecte l'autor del delict, esposa o exesposa, parella o exparella (encara que no hagi convivència), o qualsevol relació similar d'afectivitat. A més, aquesta violència ha d'expressar discriminació de la dona, desigualtat o relació de poder dels homes envers les dones.

Abans de que arribés el concepte de **violència masclista** (segons la llei catalana), aquelles agressions produïdes al carrer per part d'un desconegut, no tenien nom.

La violència masclista és aquella comesa per un home cap a la dona pel fet de ser dona, ja sigui per part de la parella, d'un familiar o d'un desconegut. Aquest terme és molt més ampli i també inclou delictes com les mutilacions genitals femenines, els matrimonis forçats...

4.2. 25 DE NOVEMBRE

El 17 de desembre de 1999, l'Assemblea General de les Nacions Unides va designar el 25 de Novembre com el Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra la Dona, en memòria de l'assassinat de les germanes Mirabal.

Patria, Minerva i María Teresa eren opositores al dictador dominicà Trujillo. El 25 de novembre anaven a visitar als seus marits a la presó, que varen ser reclosos per activisme polític. Durant el camí, agents de Trujillo van provocar un accident. Aquest cas és considerat terrorisme d'estat, violència contra les dones i una mostra de lluita política antisistema desenvolupada per dones.

5. VIOLÈNCIA MASCLISTA I MITJANS DE COMUNICACIÓ

La violència masclista és un dels problemes més greus a nivell de societat. És per això, que els mitjans tenen un poder immens alhora de tractar la informació, ja que depenent de com expliquen les notícies poden ajudar a denunciar aquests fets o bé, a promoure'ls i justificar als agressors.

5.1. EVOLUCIÓ EN EL TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ

Fins fa poc, els casos de violència masclista només sortien a les pàgines de successos i eren titllades de "crims apassionats". El desembre del 1997, però, va sorgir el primer cas en el que els mitjans de comunicació van començar a

donar més importància i van veure necessari donar veu. Arrel de l'assassinat d'Ana Orantes, una víctima de violència masclista que havia explicat en un programa del Canal Sur els maltractaments que havia rebut de part del seu marit abans i després del divorci, s'obre un debat entre els mitjans de comunicació sobre com tractar les notícies de violència masclista.

El novembre del 2002 es va presentar al "I Foro Nacional. Mujer, violencia y medios de comunicación" el *Manual de Urgencia sobre el tratamiento informativo de la violencia contra las mujeres*, patrocinat per RTVE i l'Institut de la Dona. S'hi van adherir a ell dues cadenes privades: Antena 3 i Telecinco i totes les televisions autonòmiques excepte la catalana (TV3) i la basca (Euskal Telebista). Aquest manual consta de deu punts:

- Evitar els models de dona que lesionin la seva dignitat (ampliar la representació de les dones en els mitjans per evitar la seva victimització)
- Els maltractaments contra la dona atempten contra els drets humans (són un delictes i un problema social, no un assumpte privat).
- No confondre el morbo amb l'interès social.
- La violència contra les dones no és un succés ni una notícia convencional.
- No totes les fonts informatives són fiables (seleccionar criteri).
- Donar informació útil i assessorar-se prèviament, identificar la figura del agressor i respectar la dignitat de la víctima.
- La imatge ha de respectar la dignitat de la persona.
- Les xifres poden referir-se a diferents realitats: informar-se i explicar.
- Els estereotips i els tòpics frivolitzen i banalitzen (anar amb compte alhora d'utilitzar adjectius qualificatius que justifiquin a l'agressor o desviïn l'atenció de les verdaderes causes de la tragèdia).

El 2004 es publicà a Catalunya *Les recomanacions sobre el tractament de la violència de gènere als programes informatius i d'entreteniment als mitjans de comunicació*, tot i que es va revisar i actualitzar al 2009. Aquesta última actualització inclou:

- Tractar la violència masclista com una violació dels drets humans i un atemptat contra la llibertat i la dignitat de les persones.
- Seleccionar i diversificar les fonts d'informació.

- Fer visibles les aportacions de les dones i presentar-les amb tota la seva autoritat.
- Respectar el dret a la intimitat de les persones agredides i la presumpció d'innocència de les persones agressores.
- Respectar la dignitat de les persones agredides i de persones del seu entorn familiar o veïnal i no mostrar-les mai sense el seu consentiment previ.
- Usar conceptes i terminologia que s'ajustin a la definició dels fets.
- Fer visible la violència masclista que opera de forma més soterrada i que costa més de reconèixer.
- Evitar el sensacionalisme i el dramatisme, tant pel que fa a la forma com pel que fa al contingut de les informacions sobre violència masclista.
- En qualsevol mitjà, cal escollir només aquelles imatges que aportin informació i evitar concentrar l'atenció en les persones agredides i en les del seu entorn.
- Evitar qualsevol relació de causa-efecte entre els fets i la procedència de les persones implicades, la seva situació sociocultural i/o les circumstàncies personals.
- Contextualitzar la informació.
- Cal garantir el seguiment informatiu dels casos. S'ha d'informar de la seva resolució i, si s'escau, de la recuperació de les persones agredides.
- Convé informar i mostrar que l'acte violent té conseqüències negatives per als agressors.
- Rectificar de manera immediata qualsevol informació errònia que s'hagi pogut difondre sobre un cas.
- Fomentar la formació dels i de les professionals de la comunicació.

El 2010 el CAC⁸ va publicar l'*Informe sobre el tractament de les informacions sobre violència masclista en els teleinformatius d'àmbit català entre octubre i desembre*, fent un seguiment de les *Recomanacions* publicades al 2004.

⁸ Consell de l'Audiovisual de Catalunya

5.2. TELEVISIÓ

El cas d'Ana Orantes Ruiz, citat anteriorment, va tenir gran repercussió en els mitjans i en l'àmbit de la violència masclista.

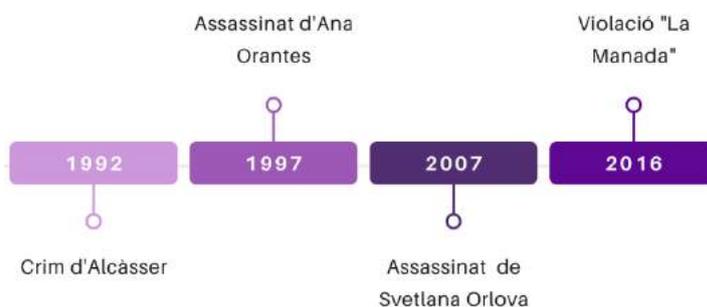
Ana era una dona de Granada que va patir violència masclista per part del seu exmarit durant 40 anys de matrimoni. Va acudir el 4 de desembre del 1997 al programa televisiu de Canal Sur *De tarde en tarde*, donant testimoniatge de la seva situació. Va ser la primera dona en visibilitzar la violència masclista en un programa de televisió. Dues setmanes després, el 17 de desembre del 1997, el seu maltractador José Parejo Avivar la va assassinar per haver sortit a la televisió.

Des de llavors han aparegut altres situacions en el món televisiu, com l'assassinat de violència masclista de Svetlana Orlova (30 anys). El 14 de novembre del 2007 va acudir al programa *El diario de Patricia*, emès per Antena 3, amb la idea que un familiar li anava a enviar un missatge des de Rússia. Al arribar al plató, però, va veure que l'havien enganyat. Davant seu es trobava la seva exparella, Ricardo, el qual li suplicava que tornessin i li va demanar matrimoni. Ricardo estava condemnat a onze mesos de presó i tenia una ordre d'allunyament de dos anys de la jove per maltractament. Aquests papers no li van arribar perquè la policia no li havia pogut entregar degut a que estava fora del seu domicili. L'agressor va arribar a confessar al programa que era una mica gelós i que la agobiava anant rere ella i vigilant-la. La presentadora i tot l'equip intern, en cap moment va tallar el programa al sentir aquestes paraules o al veure la cara d'incomoditat de la víctima. Svetlana va dir que no, malgrat la presentadora va insistir en si voldria sortir amb ell, encara que no acceptés casar-se. Cinc dies després, Ricardo la va matar.

Centrant-nos a nivell informatiu, dos dels altres casos més impactants tan emocionalment com de rellevància en els mitjans, varen ser la desaparició que va acabar en violació i assassinat de tres adolescents del poble valencià Alcàsser i el cas de la Manada, una violació múltiple comesa a Pamplona.

A nivell periodístic, s'hauria de notar una diferència en la manera d'abordar les dues notícies comentades, ja que el cas d'Alcàsser va succeir el 1992 i el cas de la Manada el 2016. En principi, la segona agressió sexual hauria de ser abordada

des dels mitjans amb una millora; el 2004 va sortir la llei de violència masclista i, arrel d'aquesta, es van dictar ja diferents recomanacions.

5.2.1. Alcàsser

La nit del 13 de novembre de 1992, Míriam, Toñi i Desirée, tres adolescents valencianes, van desaparèixer. El pare de la Míriam va anar a buscar als mitjans amb la finalitat de córrer la veu i trobar-les el més aviat possible. I el que al principi semblava ser una gran ajuda, va acabar perjudicant en la investigació.

Arrel de la incertesa i de la desesperació dels familiars de les víctimes, es van crear programes de televisió on comentaven la situació i donaven més morbo. Dos dels que més audiència van aconseguir varen ser *Quién sabe dónde* (TVE), que segons ells "estaven seguint la pista" i *De tú a tú* (Antena 3), que com a objectiu tenien "compartir el dolor". La gent va començar a trucar des de diferents ciutats d'Espanya dient que les havia vist, quan aquelles afirmacions eren mentida i l'únic que feien era complicar la investigació policial. Tothom va començar a opinar i a parlar. Tots els canals nacionals de televisió donaven peu al tema i entrevistaven a les mares i a les amigues mentre ploraven, recreant-se en el dol i l'angoixa. Aquests mateixos canals, no van fer un bon tractament de la informació, ja que culpabilitzaven més a les víctimes que als agressors. Contínuament recalaven que es desconeixia si les noies havien fet autoestop, com si aquest fet justificués el seu final.

Abans que les noies apareguessin, la periodista Nieves Herrero, presentadora del programa *De Tú a Tú*, va entrevistar a l'Esther, una amiga de les víctimes que el dia de la desaparició no va sortir amb elles perquè estava malalta. Enlloc d'intentar buscar dades o petits detalls que contribuïssin a la investigació, li va fer preguntes com: "*¿Te has parado a pensar que podrías estar con ellas ahora*

mismo? ¿Nunca habíais pensado en tener una aventura? Di la verdad. ¿Habrían contado contigo si quisieran hacerlo?”

Durant molt de temps van estar recreant-se en elles, en la roba que portaven, les seves vides... enlloc d'intentar buscar culpables. La primera persona que va dir que s'havia de trobar a l'assassí i fer justícia va ser l'Esther.

Un cop varen trobar els cadàvers de les tres noies, Manuel Campos (TV1) va trucar immediatament a les famílies perquè deia que era la seva obligació. Nieves Herrero va demanar a la periodista Patricia Murray, qui no feia res més que ficar-se pel mig, que anés a buscar als familiars de les víctimes en cotxe ràpidament i que els retingués abans que arribés un altre mitjà. Aquesta mateixa va crear un plató al poble d'Alcàsser amb tots els familiars, amb la finalitat que de "compartir el dolor", segons deia la presentadora. Per als mitjans de comunicació era més important aconseguir audiència televisiva que deixar temps de dol als éssers estimats de les víctimes.

Els mitjans van envair l'espai de les famílies de les víctimes i contínuament intentaven donar morbo i sensacionalisme als seus programes per tal de no perdre audiència. A la sèrie documental de Netflix es veuen totes les gravacions de l'època i resulta molt impactant perquè cada pas, cada moviment i cada llàgrima està filmada.

5.2.2. La Manada

La matinada del 7 de juliol del 2016, cinc homes van violar a una noia en un portal de Pamplona, durant les festes de San Fermín. No només van cometre una múltiple agressió sexual, sinó que ho van gravar i van intercanviar missatges pel grup d'amics enviant les gravacions i rient-se.

Com bé diu la periodista Natza Farré, en aquest cas s'ha notat una evolució social més que periodística, ja que gràcies a la pressió popular als carrers, l'atenció mediàtica i social es va centrar a visibilitzar els violadors com a criminals, salvaguardant la integritat de la víctima.

Però, malgrat que aquest cas conmovés a la ciutadania i es portessin a terme milers de manifestacions per recolzar la víctima, molts mitjans van tornar a caure en els tòpics.

Alguns mitjans de comunicació van tractar el cas amb pulcritud, però d'altres no van respectar ni el dolor ni la privacitat de la víctima, utilitzant un periodisme innecessari i informacions escabroses. De fet, la Federació d'Associacions de Periodistes d'Espanya (FAPE) va cridar l'atenció a alguns mitjans perquè estaven cometent un gran delictes de la vulneració del dret a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge de la víctima.

Van arribar a filtrar fotografies i dades personals de la víctima, però alguns ho van retirar després de que el Departament de Ciberseguretat de la Policia Nacional ho denunciés.

Un dels programes que va tractar aquest cas de manera sensacionalista va ser *Detrás de la verdad* (Trece). Van mostrar vídeos del moment on es produïa la violació i analitzant el comportament de la víctima, mostrant una falta enorme d'ètica i sense respectar ni la seva intimitat ni el seu dolor. La gent va reaccionar indignada i després que la cadena revés moltes crítiques, van retirar el vídeo.

Altres canals que tampoc van ajudar a denunciar l'agressió van ser el *El programa de Ana Rosa* (Telecinco), que van portar a l'advocat dels agressors i van entrevistar el veïnat, els quals parlaven genial dels agressors i deien que la noia s'ho havia inventat. Com bé diuen uns dels punts del *Manual de urgencia sobre el tratamiento informativo de la violencia contra las mujeres* (2002) en el que suposadament Telecinco s'hi va adherir, no totes les fonts informatives són fiables i s'ha de donar informació útil. És a dir, hi ha testimonis que aporten i altres que confonen. En aquest cas, qualsevol conegut/da dels agressors, és irrellevant i no se'ls hi hauria de donar veu.

Antena 3 també va publicar un vídeo d'un dels agressors plorant dient que odiava als violadors i que a la seva parella la van violar amb 14 anys. Aquest material no és important. L'estan justificant, quan ell és un violador. Justificant als acusats i culpant a la víctima, només fa que revictimitzar les dones que s'atreveixen a denunciar les agressions.

Altres canals, en canvi, van limitar-se a informar i fins i tot a denunciar el tractament que van fer alguns mitjans. La periodista Sandra Sabatés, en el *Intermedio* (La Sexta) es preguntava per què el focus es posa en la víctima i no en l'agressor quan es tracta de violència masculista.

5.3. CINEMA

El cinema no està dins dels mitjans informatius, però transmet informació d'una manera indirecta. Es tracta d'un mitjà d'entreteniment.

En aquest cas passa igual que les pel·lícules Disney comentades anteriorment: veure certes actituds i agressions a la pantalla, si no estan ben representades fa que acabem normalitzant certes situacions.

Analitzaré la pel·lícula *Acusados*, que es centra en una violació múltiple i *Te doy mis ojos*, que és sobre el maltractament psicològic i físic cap a la parella per veure la representació que fan.

5.3.1. Origen del Me Too

La creadora d'aquest moviment (2006) fou l'activista social Tarana Burke, amb l'objectiu d'acompanyar a les víctimes d'agressions o abusos sexuals. Però no va ser fins al 2017, arran de que sortís a la llum la quantitat d'abusos sexuals comesos pel productor de cinema Harvey Weinstein que es va viralitzar.

El 10 d'octubre del 2017, l'actriu Alyssa Milano, considerada l'altra propulsora del moviment, va publicar a Twitter un missatge dirigit a totes les víctimes d'assetjament o violència sexual animant-les a escriure *#MeToo*, per denunciar la gran quantitat de casos que hi han. Aviat es va fer viral i va obtenir milions de comentaris i reaccions en menys de 24 hores, revolucionant les xarxes socials.

Algunes actrius de Hollywood no només estan sotmeses sota la pressió que juga la importància del físic, sinó que moltes d'elles han estat víctimes d'agressions sexuals per part de Weinstein. Amb aquest moviment, actrius com Angelina Jolie, Gwyneth Paltrow o Cara Delevingne, entre d'altres, van aprofitar per denunciar abusos o actes inapropiats que havien viscut per part del productor. Per aquest motiu en la mateixa indústria cinematogràfica, es va donar un gran debat sobre l'abús sexual en el món del cinema i la música.

Arrel d'aquest, es van crear noves variants a cada país com el *#Jotambé* a Catalunya. Així doncs, diverses actrius i directores catalanes van començar a denunciar situacions similars en l'àmbit professional.

5.3.2. Acusados

Acusados és una pel·lícula del 1988 dirigida per Jonathan Kaplan, escrita per Tom Topor i protagonitzada per les actrius Jodie Foster i Kelly McGillis. Està basada en una història real.

Sarah Tobias és una jove que va a veure a la seva amiga Sally al bar on treballa i acaba sent víctima d'una violació múltiple. No només formen part del delictes els que van cometre la violació, sinó tots els que l'incitaven. Durant la pel·lícula es veu com Sarah passa de ser una víctima a una acusada que ha provocat que l'agredissin i els mitjans de comunicació ho recolzen. Desgraciadament, aquest fet de culpabilitzar a la víctima segueix succeint a la realitat.

La primera escena de la pel·lícula és protagonitzada per Ken Joyce, un jove trucant a la policia, que va presenciar la violació però no va fer res. Seguidament, es veu a la víctima corrent i al arribar al hospital, on es comproven tant les proves físiques que té de que la van forçar com la proves mèdiques que confirmaven la penetració.

Les primeres reaccions de la fiscal del districte Kathryn Murphy, són amb poques ganes d'ajudar a la víctima ja que estava més centrada en la seva trajectòria i mèrits professionals i donava aquest cas com a perdut. Comença justificant de manera indirecta l'agressió dient que la víctima havia begut alcohol i que fumava marihuana, trets reals que podem sentir per part de la ciutadania quan succeeixen abusos sexuals; de vegades es centren més en el que ha fet i el que no la víctima que en el delictes en sí.

En un primer moment detenen als agressors i els deixen en llibertat sota fiança. La televisió recolza que la víctima segur que va acceptar tenir relacions sexuals amb entusiasme i que no hi ha cap prova de violació. Aquí entraria el paper dels mitjans de comunicació a l'hora de transmetre aquesta informació i com ajuden a traslladar el focus d'atenció i la culpa a la víctima.

La fiscal Murphy es reuneix amb els advocats dels tres violadors i acaben pactant que el cas seria declarat com a imprudència punible enlloc de violació, considerant a Sarah com una testimoni no fiable. Aquesta notícia s'expandeix per tota la premsa i els mitjans de comunicació, traient-li importància a l'agressió. Són sentenciats de dos a cinc anys de presó.

Sarah no té recolzament psicològic i es troba sola. La seva parella no sap que dir-li davant d'aquesta situació i a sobre s'enfada perquè no vol tenir relacions sexuals amb ell i li tira en cara que s'està cansant, que ja és hora de que ho superi.

Va a una botiga i es troba a un dels del bar, Cliff Albrect, que comença a assetjar-la i insultar-la. Aquest diu que va organitzar un espectacle porno i que després de tirar-se a tots els homes del bar, els va culpar. La fiscal acaba prenent consciència de la gravetat dels fets i de les seves repercussions a nivell social i reprèn la defensa de la noia. És llavors quan Kathryn Murphy decideix processar a tots els espectadors del bar per incitar la violació, ja que segons les lleis d'aquell estat qualsevol persona que animi o no faci res per evitar un crim és tan culpable com els agressors.

Van a judici i aquesta vegada, Sarah pot testificar i explicar tot el que va passar. Aconsegueixen a un testimoni d'aquella nit, Ken Joyce que també declara al tribunal. Mentre el jove està parlant, es representa el moment de l'agressió i es veu com la van immobilitzar, tapant-li la boca perquè no pogués dir res mentre s'intentava defensar. Mentre els tres agressors s'alternaven per penetrar-la, els altres seguien rient i cridant com animals: "*¡Sujétala, métésela!*". Tots els d'aquella sala són culpables, fins i tot la seva amiga Sally, també present en el moment de la violació, que ho va veure i no va fer res. De fet va marxar del bar, possiblement per por de ser la següent víctima.

Al final acaben declarant culpables d'inducció criminal als homes que observaven, aplaudien i animaven.

Personatges principals:

- Sarah Tobias: és víctima d'una agressió sexual múltiple i lluita per demostrar la culpabilitat dels agressors.
- Kathryn Murphy: inicialment dona per perdut al cas, però a mida que va avançant la pel·lícula connecta amb el dolor de la víctima i ja que els agressors estan absolts, enfoca la seva acusació cap als incitadors de la violació.

- Ken Joyce: jove present en el moment de la violació, que malgrat trucar a la policia, en el moment de l'agressió no fa res per impedir-ho. Finalment acaba testificant contra els seus amics.
- Sally: amiga de la Sarah i testimoni de la violació, que fuig per por de ser la pròxima víctima.
- Cliff Albrect: incitador principal, que apart de motivar als agressors per violar a la Sarah, la culpabilitza dels fets.

També apareixen puntualment altres agressors en el moment de *flashback* que representa la violació quan Joyce testifica. Aquests són Bob Joiner, Danny i Kurt.

Aquesta pel·lícula està basada en una història real. A més, l'actriu Kelly McGills també va explicar a entrevistes posteriors a la pel·lícula que va ser violada a punta de ganivet al seu departament de Nova York i que el veïnat la va acusar a ella al judici de provocar-lo sexualment.

5.3.3. Te doy mis ojos

Te doy mis ojos és una pel·lícula del 2003 dirigida per Iciar Bollain i escrita per la mateixa directora i la guionista Alicia Luna. Principalment està protagonitzada per l'actriu Laia Marull i l'actor Luis Tosar.

Pilar és una víctima de violència masclista, que en aquest cas i segons el Codi Penal consta com a violència de gènere, ja que les agressions són per part del seu marit. Una nit d'hivern, fuig de casa seva i se'n va junt amb el seu fill a casa de la seva germana i la seva parella sentimental. Comença a treballar a una església i es fa amiga de les seves companyes de feina. El seu marit Antonio s'assabenta mitjançant el seu fill, a qui comença a interrogar de manera insistent per saber la direcció exacta on treballa la seva dona i si està sortint amb algú. L'Ana, la germana de la Pilar, és l'única que se'n adona que l'Antonio la maltracta i intenta que demani el divorci, que el denunciï i que demani una ordre d'allunyament.

L'Antonio comença a anar al psicòleg amb un grup de maltractadors que s'autojustifiquen constantment, traslladant la culpa a les verdaderes víctimes. Mentrestant, aquest va deixant-li regals a la feina de la Pilar diàriament. Finalment, Pilar cedeix a quedar i ell li suplica que torni a casa, ja que "va al

psicòleg i ja sap controlar la seva ira”, amb la constant promesa de que canviarà i aquesta accepta amb l’esperança que canviï.

La protagonista queda menys amb les amigues per anar amb ell i demana perdó a cada instant, culpabilitzada per l’Antonio de situacions absurdes. Decideix apuntar-se a un curs de visites guiades amb la seva amiga Lola i des d’un primer moment, a ell no li fa cap gràcia la decisió, ja que ho menysprea. Pensa que només treballa per provocar-lo, no perquè vulgui ser independent o realitzar quelcom li apassioni i s’enfada quan no sap on o amb qui està o no respon els missatges; la controla constantment i té comportaments molt agressius.

Li ofereixen a la Pilar la possibilitat de fer una exposició a Madrid, on decidiran si contractar-la. Antonio la segueix desvaloritzant: “*Para las cosas inútiles siempre has sido muy buena*”. El dia d’anar-se’n, un cop arreglada, Antonio li va començar a demanar explicacions de per què va vestida així i tot seguit, l’agredeix. Li impedeix sortir de casa per la força i arrancant-li la roba, la tanca al balcó despullada, ofegant-la instants després. Pilar intenta anar a denunciar-lo, però acaba retirant la denuncia per por.

Durant el sopar, ell li tira en cara que no li parli, ja que el seu comportament no és “adequat” després de que li hagi demanat perdó. Pilar li diu que el vol deixar, que ja no l’estima ni ho farà mai més. Ell l’amenaça en suïcidar-se i es comença a tallar, fent-se la víctima.

Finalment, Pilar decideix deixar-lo i va a casa a recollir les seves coses amb les seves amigues Lola i Rosa.

Personatges principals:

- Pilar: passa de ser mestressa de casa a treballar de guia artística en una església. És víctima d’agressions físiques i violència psicològica per part del seu marit, a qui no s’atreveix a deixar perquè la té atemorida i manté l’esperança de que canviarà.
- Antonio: home violent, autoritari, controlador i possessiu que no vol que la seva dona surti per a que no la vegi ningú.
- Ana: és la germana de Pilar. És una dona independent que creu en la igualtat i es dona compte de que Antonio agredeix a la seva germana. Ella

insisteix en que hauria de divorciar-se i demanar una ordre d'allunyament i no entén la seva actitud de seguir estimant-lo, ja que té molt clar que ell no ho fa perquè li està espatllant la vida. És l'única que vol el millor per la seva germana.

- Aurora: és la mare d'Ana i Pilar. En cap moment diu explícitament que el seu marit la maltractava, però es dona a entendre que estava sotmesa a ell. És al contrari que l'Ana; no vol que Pilar i Antonio trenquin la seva relació, ja que *“una mujer nunca está mejor sola”*.
- Juan: fill d'Antonio i Pilar. És un nen petit que no entén el que està passant però que està sent testimoni de la violència masclista viscuda a casa.

Aquesta pel·lícula representa molt bé el que passa en moltes situacions de maltractament: el temor de denunciar, les actituds agressives de l'home, la culpabilització pròpia continua, l'aïllament social, la dependència i incapacitat que l'agressor vol que tingui la seva dona...

5.4. PREMSA

És molt important tant la manera en la que es transmeten les notícies com la distribució a l'hora d'anunciar-les. Des de sempre, la informació més important és aquella que obre l'informatiu o la que ocupa més columnes.

En el cas de la premsa escrita, cridarà més l'atenció aquell article amb un titular gran que ocupi una pàgina sencera. De vegades, les notícies de violència masclista apareixen en miniatura comparant les del costat, banalitzant-les. També les podem veure situades al costat de la pàgina de publicitat, la qual crida més l'atenció.

5.4.1. Històric De Titulars

Freqüentment utilitzen un llenguatge sexista en el que posen en dubte l'agressió i treuen gravetat al delictes comès, aprofitant per humiliar a la víctima d'una manera tàcita.

Molt sovint, recorren als estereotips de les drogues, la depressió o alguna malaltia mental de l'agressor per tal de justificar el delictes que ha comès.

Hi ha titulars plens de barbaritats amb l'objectiu de cridar l'atenció als lectors, però realment l'únic que fan és fer-nos retrocedir com a societat i crear sensacionalisme. Aquests es podrien dividir en tres apartats:

Culpabilització a la víctima

La joven violada en Bilbao había quedado con uno de sus agresores – Diario de Mallorca 03/08/2010

La acosada que no pidió ayuda – El Mundo 13/08/2015

Una mujer muere asesinada por un hombre que conoció en Internet – Agencia EFE 17/09/2015

Hallan el cadáver de una prostituta en el río Bernesga – El Norte de Castilla 09/10/2015

Decapitada una mujer en su primera cita con un hombre al que conoció en internet – El Diario Vasco 29/07/2016

Las mujeres que han terminado con la carrera de Harvey Weinstein – El Español 10/10/2017

Una de las menores de Alicante aceptó tener sexo para no ser violada por los 10 miembros de la banda – El Español 26/03/2018

La asesinada en Vinaròs fue descuartizada y enterrada por vestir ropa demasiado corta' – El Confidencial 10/04/2019

La volcánica relación que mató a Lourdes – El Mundo 12/05/2019

Justificació dels agressors

El empresario que simuló besar a Teresa Rodríguez dice que fue una “broma” porque es “de Cádiz” – El Mundo 22/09/2017

Detenido un hombre por la muerte a puñaladas de su pareja en Laredo – El País 03/01/2019

Un acusado de abusar y dejar embarazada a una niña: “Estaba enamorado” – El Mundo 2015/02/2019

El lado oscuro del verano: más agresiones sexuales y más sumisión química – El Mundo 25/07/2019

El parricida de Úbeda «adoraba a su mujer y a sus hijos» – ABC 09/08/2020

Minimització de la violència

Una mujer queda embarazada cuando lleva diez años en coma – El País 25/01/1996

Muere un vecino de Brión que se prendió fuego en su vehículo con su mujer dentro – El Correo Gallego 17/08/2015

Una mujer muere por violencia machista en Rivas y se investiga otro caso en el barrio de Hortaleza – El Mundo 01/01/2017

Los policías drogaban a las gogós de Tito's para tener relaciones sexuales – Diario de Mallorca 19/03/2017

La vida “normal” de la chica violada en San Fermín: universidad, viajes y amigas – El Español 09/11/2017

Piden 15 años por abordar a una mujer y penetrarla en la Vall d'Uixó – El Periódico Mediterráneo 03/08/2018

Tres mujeres mueren víctimas de la violencia machista – La Vanguardia 11/03/2019

Amor y ciberviolencia: así son las parejas adolescentes – ABC 07/07/2020

No consten com a violació o assassinat quan és un home el que ha comès el crim; l'hi treuen tota la rellevància. En canvi, quan passa en viceversa, deixin ben clar que es tracta de violència:

“Una mujer apuñala y mata a su pareja en su casa de Fuenlabrada” – La Razón

El cas d'Alcàsser també va provocar un gran impacte sobre com van abordar les notícies la premsa, generant una gran incertesa i posant sempre el focus d'atenció en les víctimes. Narraven els fets com si haguessin mort per art de màgia, ignorant que l'assassinat tenia un responsable:

¿Volverán a casa esta navidad?

La muerte las encontró primero

Aparecen asesinadas las niñas de Alcàsser – Las Provincias

Halladas muertas las tres niñas de Alcàsser – El Periódico

Alcàsser clama justicia tras el hallazgo de las tres niñas asesinadas – El País

Las niñas fueron enterradas en un rincón inaccesible de Tous – Levante

La policía investiga si las niñas de Alcaser viajaron en un autobús del Granada CF – Levante

Es desconeix de les dates d'aquests articles perquè són de fa quasi trenta anys i no consten en les hemeroteques dels diaris. Alguns tampoc se sap de quin diari són. Els he extret del documental *El Caso Alcàsser* (Netflix).

5.5. RÀDIO

A la ràdio hi ha més programes dedicats a erradicar contra la violència masclista comparats en altres mitjans.

Un d'ells és *Tolerancia Cero*⁹, un programa dirigit i presentat per la periodista Marta Gómez, que es dedica a lluitar contra la violència masclista i "intenta arraconar la desigualtat i fer que aquest món sigui més just." La periodista va ser la guanyadora del "II Premio de Periodismo contra la Violencia de Género de la Fundación Grupo Norteper" (2017) de la categoria de ràdio per l'espai "*Hambre por una vida sin violencia*" del mateix programa, que recull el testimoni d'un grup de dones que es va declarar en vaga de fam per demanar un pacte d'Estat contra la violència de gènere. Malgrat la iniciativa del programa i tenint en compte que totes els col·laboradores han de tenir una visió del que és un maltractador i del que és una víctima, un dels col·laboradors va justificar les actituds de l'agressor com un acte d'amor:

"Mucha gente ignora que cuando un juez dicta una orden de alejamiento que normalmente está inherente a todos los casos que se dictaminan de violencia de género, no puede tener ningún tipo de comunicación, ni por carta, ni por mensaje SMS, ni de ningún otro orden. En este caso, el día de San Valentín, este hombre, un vecino de Sevilla de 48 años, mandó a casa de su suegra, donde estaba viviendo su pareja sentimental y un hijo de ambos, un ramo de flores diciendo: "Para mis dos amores". Además, en un momento determinado, cuando la suegra denuncia que se ha roto, de esta forma la orden de alejamiento, la mujer comparece y dice (que) no se había sentido amenazada, pero que sin embargo, unos días antes había recibido otra carta, carta en la que, al parecer, este individuo decía que quería que le perdonara, que la quería mucho...; en fin, una carta de amor. Sin embargo, la policía, naturalmente, cumpliendo la orden, llevó al hombre 24 horas al calabozo; después la juez le pondría en libertad. Pero que quede bien claro, que, lógicamente, cuando hay una orden de alejamiento no se puede uno poner en contacto, bajo ningún concepto, con la persona de la que ha sido alejado. Y este asunto, que queda por resolver: qué pasa cuando alguien quiere poner el amor, en este caso, aunque sea un maltratador, o aunque de hecho esté en una situación de divorcio o de separación, que va a

⁹ *Tolerancia Cero*. Radio 5, propietat de RTVE. Dijous de 21.05 a 21.30 hores

terminar de una forma fulminante, pues ¿qué pasa cuando se hace, se escribe y se manda una carta de amor?”¹⁰

El col·laborador insisteix en l'amor d'ell, quan s'ha de tenir clar que si es tracta malament a algú, es perquè no estimes aquella persona, ja que sinó, no la faries patir i la tractaries bé. A més, ressaltant que la dona no s'ha sentit amenaçada, justifica que l'agressor no hagi complert la ordre d'allunyament i la prohibició de comunicació amb la víctima i la responsabilitza a ella.

A la mateixa corporació també hi ha un programa anomenat *Feminismes a Ràdio 4*¹¹, una visió del món des de la perspectiva de gènere. En aquest, varen fer un programa anomenat “Ciberviolències masclistes” en el que conversaven amb Núria Ramon, directora executiva de l'Institut Català de les Dones (ICD).

Al desembre del 2019, Omar Montes va ser entrevistat a Radio 3 Extra. Una oient del programa *RTVE Responde*, va criticar que la ràdio pública donés veu a aquest tipus d'artistes, donat que el cantant havia publicat missatges reforçant al violència masclista a les xarxes socials. A més a més, tenia una denuncia de la seva ex parella per amenaces. La jove reforçava que “*se tiene que estar muy seguro de lo que se habla y se tiene que hablar de una manera negativa, porque positivizar una orden de alejamiento creo que no es lo adecuado en estos momentos que estamos viviendo con la violencia machista.*”

Il·lustració 4. Tuïts publicats per Omar Montes

¹⁰ Text extret de la publicació «¿Cómo tratan la violencia de género los medios de comunicación?»

¹¹ *Feminismes a Ràdio 4*. RTVE. Diumenges de 22.00 a 23.00 hores

Ramico McTersse, el director d'*Atrvpadxs* de Radio 3 Extra, fou l'encarregat de disculpar-se per l'entrevista i de transmetre que al seu programa condemnen qualsevol tipus de violència masclista, amb tolerància zero davant del masclisme.

6. ANÀLISI PART PRÀCTICA

La part pràctica del meu treball consta de dues parts: un diari creat, dissenyat i redactat per mi anomenat *Esmena* i un recull d'entrevistes portades a terme.

6.1. CREACIÓ D'UN DIARI

Com bé diu el nom de la meva creació, *Esmena*¹², el meu diari proposa articles alternatius als originals, els quals es poden observar a la pàgina del costat per ressaltar els trets modificats. L'objectiu de reescriure'ls és intentar utilitzar un llenguatge neutre a l'hora d'informar de donar notícies sobre violència masclista sense posicionaments i intentar transmetre la informació sense filtres, de manera objectiva i transparent per tal de denunciar aquest problema social.

Alguns dels articles originals m'han impactat al llegir-los; es poden veure des de titulars que invisibilitzen les dones o les tracten com objectes fins a altres que culpabilitzen a la víctima, defensen a l'agressor o bé minimitzen aquesta violència, tres dels aspectes comentats anteriorment en l'històric de titulars. He ressaltat les diferències d'allò que he trobat més imprescindible per canviar i la justificació de per què no s'hauria de fer així per tal d'exercir un periodisme ètic, que es pot trobar al final de cada article modificat, marcat com a "nota de l'autora".

D'altra banda, en alguns casos he rectificat la imatge, ja que de vegades pot ser pitjor que el cos de la notícia, o l'apartat en el qual estaven; sovint es segueixen posant les notícies de violència masclista a successos i haurien d'anar a societat o fins i tot a política. De fet, el Congrés Nacional sobre Televisió i Polítiques d'Igualtat va manifestar que en el tractament d'aquestes notícies s'ha de tenir en

¹² Esmena: proposta de modificació d'un text legal, d'un dictamen, d'un informe o d'un document semblant. Es basa en el verb esmenar, que significa canviar per millor – diccionari.cat. Prové del llatí *emendare*, que vol dir rectificar.

compte que no són ni successos ni assumptes privats, sinó delictes que atempten contra els drets humans.

El disseny ha estat el més complicat de tot; moltes hores de dedicació, planificació i imaginació, ja que cada detall és molt entretingut i volia que estigués el millor possible. Vaig estar investigant programes per a poder dur-lo a terme, com *Scribus* o *LucidPress*, però finalment vaig optar per fer-lo mitjançant el Word, una eina que estic acostumada a utilitzar.

Primer vaig tornar reescriure els 31 articles dels que consta el diari i analitzant-los una mica. Seguidament vaig pensar la distribució per a col·locar-los i vaig començar a crear plantilles. Un cop vaig passar tots els articles originals i modificats al diari, va ser l'hora de decorar i donar-li un estil propi aplicant el mateix format: colors, font, mida de les lletres...

Estic molt contenta del resultat i crec que es pot observar tot l'aprenentatge obtingut arrel de realitzar aquest treball.

6.2. ENTREVISTES

Vaig contactar amb diferents professionals de mitjans de comunicació per a si podria entrevistar-les i aquestes van accedir amablement. Algunes de les entrevistes les vaig realitzar per telèfon, videotrucada o fins i tot en persona. Per tant, totes aquestes les he transcrit. Altres, varen preferir respondre les preguntes via mail.

Periodistes de televisió:

- Raquel Atanes: Redactora del programa *Hormigas Blancas* (Telecinco). També ha treballat com a presentadora i reportera a Telecinco, Cuatro, Movistar Plus, Telemadrid i TVG.
- Maria Escolar: Reportera en informatius de Telecinco.
- Carla Lladó: Comunicadora amb el postgrau de periodisme. És presentadora d'un programa nou que serà emès a TV2 Catalunya i el programa *Al Lío*, de Divinity.

Periodistes de premsa:

- Trinitat Gilbert: Especialitzada en societat, educació i gastronomia del diari ARA.
- Marta Roqueta: Escriu al setmanari La República i al setmanari El Temps. Temps enrere també havia escrit a El Periódico, al Diacrític i al Nacional; llevat aquest últim, als altres escrivia sobre feminisme (la seva especialització). Abans de començar el doctorat, era col·laboradora de TV3. Havia sortit al *Tot es mou* i tertuliana al *No ho sé* de Rac1.
- Elvira Vilardell: Cap de redacció del diari digital Adolescents.cat

Periodistes de ràdio:

- Josep Collado: Director COPE Catalunya. Ha treballat a Catalunya Ràdio, TVE, Antena 3 i ha escrit articles a La Razón i el Metro.
- Natza Farré: Treballa a Rac1, escriu articles setmanals al diari Ara i col·labora a *Els Matins* (TV3). Recentment ha inaugurat l'exposició "Feminista havies de ser" al Palau Robert.

Professionals del cinema:

- Dafnis Balduz: Actor que recentment ha sortit a la pel·lícula *Malnazidos*.
- Maria Molins: Actriu guanyadora del Premi Gaudí a la millor actriu principal per la pel·lícula *El Bosc* i diverses nominacions.

Ha estat molt interessant conèixer els punts de vista de diferents professionals dins de l'àmbit periodístic o artístic (en el cas del cinema). Algunes de les entrevistes, em van aportar informació molt útil que he pogut incloure en el cos del treball i investigar més aspectes.

He fet un buidatge de les entrevistes, responent cada pregunta amb algunes de les frases més significatives de cada professional, ajuntant els diferents punts de vista.

1) Creus que vivim en una societat masclista? Per què?

Totes les persones entrevistades estan d'acord en que vivim en una societat masclista i patriarcal, tot i que cada cop la societat està més conscienciada sobre

la igualtat de gènere. Això és fruit de que, des de fa molts segles, les dones estan en desigualtat d'oportunitats i els rols de gènere fa molts anys que es perpetuen.

2) Quin creus que és el paper dels mitjans en aquest sentit?

Visibilitzar a les dones, aprofitar el poder que tenen els mitjans d'impactar en la gent per eliminar el masclisme i ajudar a accelerar els canvis estructurals, malgrat que de vegades el reforcen. S'haurien d'utilitzar com una eina per fonamentar la igualtat. Però els mitjans cobreixen la informació actual amb poca objectivitat, amb una finalitat polèmica i fins i tot fan servir a la dona ara com fa 50 anys.

3) En algun moment de la carrera us van ensenyar com s'havia de tractar la informació sobre la violència masclista?

No.

4) Penses que alguns titulars poden perjudicar la imatge que es transmet de la dona?

Sí, poden arribar a fer mal en molts sentits: d'autoestima, violència masclista... alguns arriben a ser molt tendenciosos i manipulen la informació o fan enfocaments masclistes. Sembla que l'única cosa de la que es parla sobre les dones és el físic o amb les relacions sentimentals.

D'altra banda, hi ha qui opina que pot perjudicar tant la imatge de la dona com de l'home, ficant-los al mateix sac. Els mitjans de comunicació poden tergiversar la veritat.

5) Creus que alguns mitjans utilitzen un llenguatge no igualitari i irrespectuós cap a les dones?

En general, totes opinen que sí, que molts mitjans són irrespectuosos per aconseguir més visites que no afavoreixen gens al moviment feminista. Però hi ha qui opina que concretament en la premsa catalana no, que això només succeeix en l'espanyola.

6) Com creus que afecta la manera en la què es transmet la informació respecte la violència masclista a la població? La predisposa d'una manera o altre?

És molt important la manera en la que es transmet la informació i haurien d'ajudar a denunciar aquest fet, enlloc d'imposar un relat de terror sexual i reforçar aquesta por. Els mitjans de comunicació tenen el poder de manipular moltes opinions, per tant, sí que predisposen a la població d'una manera o altre. Tenen una funció quasi pedagògica i és molt important l'enfocament de la informació, ja que condicionarà la manera en la que el públic la rebrà. S'ha de tenir molta cura quan es tracta d'informacions tan sensibles.

7) Les Recomenacions sobre el tractament de la violència de gènere als programes informatius i d'entreteniment als mitjans de comunicació publicades a Catalunya al 2004, són només per televisió o també per premsa i ràdio? *pregunta per a les periodistes a nivell català.

Es poden aplicar a tots els mitjans ja que tots tracten malament aquest tipus de notícies, però depèn de la voluntat de la persona, ja que no són obligatòries.

8) A nivell nacional, la premsa escrita ha de seguir algunes pautes sobre com donar les notícies de violència masclista? *pregunta per a les periodistes a nivell català.

Hi ha recomanacions però tampoc són obligatòries, tot i que s'ha de tenir un codi ètic i aplicar correctament la praxis periodística per tal d'aconseguir un periodisme feminista.

9) Si és així, els mitjans que no les compleixen perquè no fan un ús correcte del llenguatge, tenen conseqüències?

Sí, els familiars o el mateix cos de policia els poden denunciar, però és estrany multar a un mitjà.

9) Els mitjans de comunicació, en concret la televisió, ha de seguir algunes pautes per tractar les notícies de violència masclista? *pregunta per a les periodistes d'informatius televisius.

Sí, hi ha un manual d'estil amb certes recomanacions alhora de tractar correctament la informació sobre la violència de gènere. Les pautes, l'assessorament i la guia dels experts en la matèria són necessàries per realitzar bé la nostra feina.

10) El Manual de urgencia sobre el tratamiento informativo de la violencia contra las mujeres publicat al 2002 per l'Institut Oficial de RTVE i l'Institut de la dona, és obligatori per a totes les cadenes de televisió? Vaig llegir que Telecinco i altres televisions autonòmiques es van adherir a aquest Manual, és així? *pregunta per a les periodistes a nivell nacional María Escolar i Raquel Atanes.

Malgrat s'hauria de consultar, a Telecinco es segueixen unes guies que siguin referents en aquest tema, treballant molt en la línia amb l'observatori de la violència de gènere.

11) El món del cinema, la televisió i el teatre, ha de seguir algunes pautes ahora de tractar temes de violència masclista? *pregunta per a professionals del cinema: Maria Molins i Dafnis Balduz.

Sí, cada vegada hi ha més limitació ahora de com s'explica la perspectiva de gènere.

En el món artístic ha d'existir la llibertat i si hi haguessin directrius, qui té el poder de marcar-les, les pot manipular. *Te doy mis ojos* aborda el tema de la violència masclista de manera honesta, clara i dura.

12) En el cas que sigui així, si no es fa un ús correcte de la representació d'aquesta i no segueix les pautes pactades, hi ha conseqüències per la companyia o directors/es? *pregunta per a professionals del cinema: Maria Molins i Dafnis Balduz.

No hi ha una llei explícita com en el cas del tabac, que al teatre està prohibit fumar, però el públic no accepta un llenguatge violent. A més, cada vegada els actors, actrius, autors, autores, directors i directores tenen més consciència de gènere.

Quina és la manera correcta d'afrontar això? Hi ha més d'un camí per afrontar-ho perquè cada creador ho farà a la seva manera i des del seu punt de vista. Però si no estem d'acord amb una pel·lícula en com s'ha enfocat, què hem de fer? Denunciar la pel·lícula? Si hi ha partits polítics que tenen legalment el dret de presentar-se i guanyen eleccions i no condemnen la violència masclista, com és possible que anem a jutjar el que s'hagi fet en una pel·lícula?

13) Com creus que s'ha de tractar la informació respecte a la violència masclista?

S'ha de tractar amb molta responsabilitat i sensibilitat, protegint la identitat i dignitat de la víctima, remarcant la gravetat, explicant amb transparència els fets i molt important: canviar el subjecte i no parlar de la víctima, sinó dels abusadors.

14) Penses que és important tractar temes com el masclisme o la violència masclista de cara als adolescents? *pregunta per a Elvira Vilardell, cap de redacció del diari més visitat entre els usuaris joves de Catalunya.

Sí, és un tema molt delicat que cal conscienciar des de l'adolescència i fins i tot abans. Quan nosaltres el tractem, primer parlem amb experts o expertes per no cometre errors.

15) He llegit alguns titulars com aquests:

“Hallan el cadáver de una prostituta en el río Bernesga”

“Una mujer muere asesinada por un hombre que conoció en Internet”

“El lado oscuro del verano: más agresiones sexuales y más sumisión química”

“Decapitada una mujer en su primera cita con un hombre al que conoció en Internet”

Creus que és adequat escriure-ho així? Ho redactaries d'una altra manera? Com?

No és adequat i no estan ben enfocats, culpen a la víctima. Hi ha moltes formes de reescriure'ls de forma menys sensacionalista. No cal emfatitzar que era una prostituta, què més dona? De fet, el cas de les treballadores sexuals, els assassinats de prostitutes no contenen com a femicidis.

Són titulars de premsa espanyola; amb la catalana això no passa.

(Veure titulars modificats per les professionals a les entrevistes completes)

16) Creus que els mitjans van tractar correctament el cas d'Alcàsser?

No. De fet, és un clar exemple del que no s'ha de fer periodísticament.

17) I el de La Manada?

En alguns mitjans ho van enfocar com calia però altres ho van fer molt malament, insinuant que La Manada eren les víctimes, tornant a fer un periodisme innecessari sense respectar ni la intimitat ni el dolor de la víctima. S'ha notat una evolució social més que periodística.

En la premsa catalana s'ha tractat correctament però en la premsa espanyola, sobretot en els digitals, assenyalaven amb detall tots els excessos comesos.

18) Segons el teu criteri, quins diries que són els mitjans que aborden millor el tractament de la violència masclista?

- Televisió: TV3 (3), La Sexta (1), Mediaset (1)
- Premsa: el diario.es (2), el salto (1), contexto (1), crític (1), nació digital (1), ara (2)
- Ràdio: Catalunya Ràdio (2), Rac1 (2)

Altres no s'han posicionat, s'han mantingut neutres.

19) Què penses dels estereotips de gènere? Penses que el cinema ajuda a promoure'ls? Hem crescut veient pel·lícules Disney, les quals la majoria en representen molts... *pregunta per a professionals del cinema: Maria Molins i Dafnis Balduz.

El fet de veure pel·lícules Disney on la princesa acaba sent salvada pel príncep, és terrorífic perquè t'estan dient que és que només un home et salvarà. Però també penso que per ser extremadament femenina, no ets fluixa.

Hi ha hagut una evolució i n'hi ha moltes diferents. No hauria d'haver cap princesa referent per cap dona perquè les princeses no haurien d'existir, ni els prínceps ni els reis. Els humans som humans i punt. No puc donar una resposta que criminalitzi el cinema sobre la figura de la dona perquè no hi estic d'acord per res.

20) Creus que en el món del cinema, televisió i teatre es valora per igual als actors que a les actrius? Creus que alguns mitjans fan preguntes diferents als actors que a les actrius pel fet de ser dona? *pregunta per a professionals del cinema: Maria Molins i Dafnis Balduz.

A nivell artístic fins i tot es valora més a les actrius que als actors, però a nivell de mitjans, no. Els mitjans de comunicació fan preguntes molt diferents als actors que a les actrius; a elles se'ls hi pregunta per la maternitat, mentre que als homes mai.

21) A moltes sèries i pel·lícules es reproduïxen situacions d'abusos cap a les dones. Com creus que s'haurien de replantejar aquestes situacions per tal que no es normalitzessin? *pregunta per a professionals del cinema: Maria Molins i Dafnis Balduz.

Moltes pel·lícules tenen perspectiva de gènere però d'altres no. Retraten un fet terrible per tal de no normalitzar-ho.

7. CONCLUSIONS

En finalitzar la meua recerca, he pogut comprovar que queda molt camí endavant per fer una bona praxis periodística a l'hora d'afrontar temes de violència masclista.

Respecte l'objectiu principal que m'havia proposat amb aquest treball: conscienciar les persones de la importància que té la manera en la que es transmet la informació, crec que s'ha pogut veure en els exemples que he anat analitzant i sobretot en la part pràctica la diferència de l'enfocament de la informació.

Un dels altres objectius més específics que havia posat, era buscar alternatives lingüístiques per incloure el gènere femení en l'escriptura, i la veritat és que m'ha costat bastant pensar en altres paraules per tal d'evitar l'androcentrisme, que el tenim massa normalitzat en la societat.

Pel que fa a la hipòtesi que havia esmenat en la introducció, he pogut concloure que els mitjans que promouen més el masclisme i una mala praxis periodística de la violència masclista són la televisió i la premsa. Són mitjans molt amplis que difícilment no transmetran missatges estereotipats i erronis. És a dir, constantment veiem programes o anuncis publicitaris a la televisió que envien missatges sexistes i en haver tanta varietat de canals i programes televisius, és molt freqüent que es tendeixi a justificar als agressors. En el cas de la premsa,

és la mateixa situació; cada cop hi ha més diaris, sobretot digitals, en els que ja no és pot verificar la informació, no es contrasta, va disminuint l'objectivitat i acaben convertint-se en articles amb posicionament. De totes maneres, no s'ha de generalitzar perquè cada mitjà té diferents característiques i n'hi ha de més neutres i objectius que d'altres.

Sobre els programes de televisió esmenats, m'impressiona la gran xifra d'audiència que aquests arriben a obtenir, tenint en compte tots els estereotips i faltes de respecte cap a les dones que promouen. Es transmeten missatges indirectament que porten a que acabem normalitzant certes actituds violentes i de trets patriarcals. No entenc com avui en dia es continuen tolerant accions com aquestes.

Tant la pel·lícula *Acusados* com *Te doy mis ojos* crec que aborden bastant bé el tema; representen diferents situacions de violència masclista d'una manera clara, honesta i dura.

S'ha de dir, però, que els mitjans públics, sobretot les televisions, tendeixen a seguir més les pautes recomanades que les televisions privades. De fet, algunes televisions privades que suposadament es van adherir al *Manual de urgencia sobre el tratamiento informativo de la violencia contra las mujeres*, no han seguit les pautes.

És molt important denunciar la violència masclista, recolzar la víctima i denunciar als agressors. Molts mitjans, els quals tenen un paper fonamental, manquen d'aquesta ètica, no empatitzen amb la víctima i no respecten ni la seva dignitat ni intimitat.

8. REFERÈNCIES

8.1. BIBLIOGRAFÍA

CATALÁ MIÑANA, Alba [et al.]. *Introducción a la violencia de género*. València: Universitat de València. Instituto Universitario de Criminología y Ciencias Penales.

RODRÍGUEZ PELLICER, Rogelio [et al.]. *Medidas de sensibilización, prevención y detección de la violencia de género*. València: Universitat de València. Instituto Universitario de Criminología y Ciencias Penales.

8.2. WEBGRAFÍA

Ajuntament de Barcelona. *Dones i feminismes*.

<https://ajuntament.barcelona.cat/dones/ca/recursos-i-actualitat/glossari>

[Consulta: dilluns, 7 de setembre del 2020]

Ajuntament de Sagunt. *Guia per un llenguatge igualitari en els mitjans de*

comunicació. [http://www.aytosagunto.es/es-](http://www.aytosagunto.es/es-va/ajuntament/servicios/BienestarSocial/Mujer/Documentos%20dona/guia_llenguatge_igualitari.pdf)

[va/ajuntament/servicios/BienestarSocial/Mujer/Documentos%20dona/guia_llenguatge_igualitari.pdf](http://www.aytosagunto.es/es-va/ajuntament/servicios/BienestarSocial/Mujer/Documentos%20dona/guia_llenguatge_igualitari.pdf) [Consulta: dilluns, 15 de juny del 2020]

Antonia. "Micromachismos de crisis", 2013.

<http://antoniagsousa.blogspot.com/2013/10/micromachismos-de-crisis.html> [Consulta: dissabte, 14 de novembre del 2020]

ARAGÓN, María. "El machismo oculto en las películas de Disney", 2019.

<https://www.elperiodico.com/es/extra/20191002/disney-princesas-peliculas-machistas-sexismo-7625438>. [Consulta: dilluns, 7 de setembre del 2020]

BENEDICTO BOTGES, Luigi. "Las princesas Disney queman sus corsés", 2018.

<https://www.elmundo.es/cultura/cine/2018/12/05/5c06ce48fc6c83df478b4619.html> [Consulta: divendres, 26 de juliol del 2020]

BUSTAMANTE, Elena. "Todas las víctimas sexuales de Harvey Weinstein",

2017. https://www.lespanol.com/corazon/celebrities/20171013/253975283_0.html. [Consulta: dissabte, 19 de setembre del 2020]

CARRASCO ROCAMORA, Mavi [et al.]. “El tratamiento de la violencia machista en la prensa de información general catalana. Estudio de dos casos mediáticos y su repercusión en la prensa local”.

<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5313773> [Consulta: divendres, 26 de juny del 2020]

Consejo Audiovisual de Andalucía. *Guía para el tratamiento informativo de la violencia de género.*

https://www.consejoaudiovisualdeandalucia.es/sites/default/files/recomendacion/pdf/1606/guia_violencia_de_genero.pdf [Consulta: dilluns, 15 de juny del 2020]

Consell de l'Audiovisual de Catalunya [et al.]. *Gènere i mitjans de comunicació. Eines per visibilitzar les aportacions de les dones*, 2011.

http://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/docs/mco_manual_eines.pdf [Consulta: dimecres, 17 de juny del 2020]

CUADROS PALOMARES, Mª TERESA. *Estereotipos en la radio según el horario de emisión y los contenidos radiofónicos*, 2012.

https://idus.us.es/bitstream/handle/11441/38269/cuadros_ACTAS%20%20CONGRESO%20COMUNICACI%c3%93N%20Y%20G%c3%89NERO.pdf?sequence=1&isAllowed=y [Consulta: dimecres, 14 d'octubre del 2020]

Cuatro. (2020). *Las Tentaciones de Mujeres y hombres (17/02/20)*, complet en HD [Vídeo]. https://www.cuatro.com/mujeresyhombres/programa-completo_18_2900895432.html [Consulta: diumenge, 12 de juliol del 2020]

_____ *Mujeres y Hombres y Viceversa (25/02/20)*, complet en HD [Vídeo].

https://www.cuatro.com/mujeresyhombres/programa-completo-25-02-2020_18_2905095392.html [Consulta: divendres, 17 de juliol del 2020]

Defensoría del público. *Tratamiento de la violencia de género en la radio y la televisión.* http://archivo.defensadelpublico.gob.ar/sites/default/files/tratamiento_de_la_violencia_de_genero_en_la_radio_y_la_television_-_preguntas_frecuentes.pdf [Consulta: dijous, 15 d'octubre del 2020]

Documentos TV, RTVE. “El machismo que no se ve”.

<https://www.rtve.es/television/20151117/machismo-no-se-ve/1255967.shtml> [Consulta: divendres, 17 de juliol del 2020]

Fundación ONCE. *Guía para un uso no sexista del lenguaje*, 2018.

<https://www.cermi.es/sites/default/files/docs/novedades/GUIA.pdf>
[Consulta: divendres, 26 de juny del 2020]

GARCÍA GÓMEZ, Esther. *La presencia de la mujer en el periodismo deportivo*, 2017.

http://openaccess.uoc.edu/webapps/o2/bitstream/10609/65945/6/egarcia_gomezTFG0617memoria.pdf [Consulta: dissabte, 27 de juny del 2020]

GOMEZ MONTANO, Alicia. RTVE. *Así actúa el machismo en redes sociales*, 2019. https://www.youtube.com/watch?v=iu7n3R_tg98 [Consulta: Dijous, 18 de juny del 2020]

Institut Català de les Dones. *El tractament de la violència masclista als mitjans de comunicació*, 2009.

http://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/docs/mco_recomanacions_tractament_violencia.pdf [Consulta: dilluns, 15 de juny del 2020]

Instituto Oficial de Radio y Televisión. RTVE. *Mujer, violencia y medios de comunicación*, 2002.

http://www.mujaresenred.net/IMG/pdf/Dossier_MUJER_Y_VIOLENCIA.pdf [Consulta: dijous, 15 d'octubre del 2020]

Instituto Oficial de RTVE y el Instituto de la Mujer. *Manual de urgencia sobre el tratamiento informativo de la violencia contra las mujeres*, 2002.

<https://summa.upsa.es/pdf.vm?id=0000029133&page=1&search=&lang=es> [Consulta: dissabte, 8 d'agost del 2020]

JIMÉNEZ Raquel [et al.]. *Llenguatge per la igualtat als mitjans de comunicació*.

https://oficinaigualtat.uib.cat/digitalAssets/297/297561_llenguatge-per-la-igualtat-als-mitjans-de-comunicacio.pdf [Consulta: dimecres, 24 de juny del 2020]

Junta de Castilla y León, Servicios Sociales de Castilla y León. *Guía para el tratamiento informativo de la violencia de género*, 2017.

<https://www.cyltv.es/media/8959B51C-FAB7-D1D0-4B6CA9257839495A.PDF> [Consulta: divendres, 26 de juny del 2020]

JUNYENT, Sílvia. “Micromachismos: el machismo aceptado socialment”, 2018.

<https://www.lavanguardia.com/vida/junior-report/20180524/443781210208/micromachismos-actitudes-acciones-roles-genero.html>. [Consulta: dissabte, 14 de novembre del 2020]

LÓPEZ DÍEZ, Pilar. *¿Cómo tratan la violencia de género los medios de comunicación?* <https://www.pilarlopezdiez.eu/documents/CapituloPLDGenoComunicacionEdit.Fundamentos.pdf> [Consulta: dissabte, 17 d'octubre del 2020]

_____. *Representación de género en los informativos de radio y televisión*. https://www.pilarlopezdiez.eu/pdf/2InfRepreGen_05.pdf [Consulta: dissabte, 17 d'octubre del 2020]

LÓPEZ TRUJILLO, Noemí. *E04 – 20 años sin Ana*, 2017.

<https://www.podiumpodcast.com/lo-conoci-en-un-corpus/> [Consulta: dimarts, 22 de setembre del 2020]

M.C. “Cuando un crimen machista casi acabó con ‘El diario de Patricia’”.

https://www.lespanol.com/social/20190405/crimen-machista-acabo-diario-patricia/388212252_0.html. [Consulta: dilluns, 12 d'octubre del 2020]

MANENT, Scripta. *El masclisme invisible*. [https://www.ibe.upf-](https://www.ibe.upf-csic.es/documents/2846463/139784019/El+masclisme+invisible.pdf/3b81ba22-e250-e22c-289d-acfe2a8c826d)

[csic.es/documents/2846463/139784019/El+masclisme+invisible.pdf/3b81ba22-e250-e22c-289d-acfe2a8c826d](https://www.ibe.upf-csic.es/documents/2846463/139784019/El+masclisme+invisible.pdf/3b81ba22-e250-e22c-289d-acfe2a8c826d) [Consulta: dissabte, 18 de juliol del 2020]

MATEOS DE CABO, Ruth [et al.]. *La presencia de estereotipos en los medios de comunicación: análisis de la prensa digital española*, 2007.

<http://www.madrid.org/cs/Satellite?blobcol=urldata&blobheader=application/pdf&blobheadername1=ContentDisposition&blobheadervalue1=filename%3Dmujer+en+medios+digitales.pdf&blobkey=id&blobtable=MungoBlobs&blobwhere=1158619524568&ssbinary=true> [Consulta: dilluns, 15 de juny del 2020]

- MOLINA, Berto. “Los otros datos que hacen que Telecinco siga apostando por ‘MYHYV’”, 2017. https://www.elconfidencial.com/television/programas-tv/2017-03-07/myhyv-mujeres-hombres-viceversa-datos-audiencia-telecinco-share-emma-garcia-cancelacion_1343009/ [Consulta: diumenge, 12 de juliol del 2020]
- MULLOR, Mireia. “Sí, tu tele aún es machista”. 23/02/2020. <https://www.elle.com/es/living/ocio-cultura/a30901202/television-micromachismos-mujeres-feminismo/>. [Consulta: dissabte, 08 d’agost del 2020]
- PALAZÓN, Álvaro. “Todas las veces que Pablo Motos “fue machista” en 'El Hormiguero', recogidas por una usuaria de Twitter”, 2017. https://www.huffingtonpost.es/2017/10/09/el-hilo-que-recoge-todas-las-veces-en-las-que-pablo-motos-fue-machista_a_23236861/. [Consulta: dimecres, 21 d’octubre del 2020]
- PALMERO, M. “Pablo Motos da la nota: le besa el culo a Mónica Naranjo y se interesa por sus pedos”, 2016. https://www.elconfidencial.com/television/2016-02-03/pablo-motos-le-besa-el-culo-a-monica-naranjo-y-se-interesa-por-sus-pedos-el-hormiguero_1145669/. [Consulta: dimecres, 21 d’octubre del 2020]
- PÉREZ SOLER, Susana. “La cobertura mediática del cas de La Manada”, 2018. <https://www.media.cat/2018/06/12/cobertura-mediatica-la-manada/>. [Consulta: dimarts, 22 de setembre del 2020]
- REGUERO RÍOS, Patricia. “Nerea Barjola: ‘Alcàsser no deja de suceder y la única forma de pararlo es el feminismo’”. <https://www.elsaltodiario.com/violencia-machista/entrevista-nerea-barjola-alcasser-no-deja-de-suceder-unica-forma-pararlo-feminismo>. [Consulta: dimarts, 22 de setembre del 2020]
- SERRANO, Beatriz. “Estas son todas las princesas Disney ordenadas de menos a más feminista”, 2017. <https://www.buzzfeed.com/beatrizserranomolina/feminismo-en-disney> [Consulta: divendres, 26 de juliol del 2020]

- SOLÉ SANS, Anna. “El Hormiguero': ¿el programa más machista de la televisión?”, 2017.
https://cronicaglobal.lespanol.com/creacion/hormiguero-programa-machista_74073_102.html. [Consulta: dimecres, 21 d'octubre del 2020]
- SUCH, Marina. “Ay, qué calor': cuando Telecinco usaba las excusas más absurdas posibles para pasear a chicas en tetas”, 2017.
<https://magnet.xataka.com/why-so-serious/ay-que-calor-cuando-telecinco-usaba-las-excusas-mas-absurdas-posibles-para-pasear-a-chicas-en-tetas> [Consulta: dilluns, 13 de juliol del 2020]
- TAUB, Amanda. “La paradoja de #MeToo: el movimiento que hace caer solo a los más poderosos”, 2019.
<https://www.nytimes.com/es/2019/02/12/espanol/me-too-oscar-arias-sanchez.html>. [Consulta: dilluns, 12 d'octubre del 2020]
- Telecinco (2011). https://www.telecinco.es/mujeresyhombres/tronistas-castigados-machistas_0_1236375086.html [Consulta: diumenge, 12 de juliol del 2020]
- Unió de Periodistes Valencians. *Manual d'estil per al tractament de la violència masclista i el llenguatge inclusiu en els mitjans de comunicació*.
<http://www.unioperiodistes.org/wp-content/uploads/2019/01/manualupv-digital-val-pags.pdf> [Consulta: dilluns, 15 de juny del 2020]
- VALDÉS, Isabel. “Monica Carrillo y la bazofia machista disfrazada de columna de opinión”.
https://elpais.com/elpais/2017/03/10/mujeres/1489162357_379431.html. [Consulta: dijous, 18 de juny del 2020]
- ZALDIVAR, Nerea. “Los mensajes machistas de las princesas Disney, así han ido evolucionando”, 2020. <https://elregidordecine.com/mensajes-machistas-princesas-disney/> [Consulta: divendres, 26 de juliol del 2020]
- 7 momentos machistas de mujeres y hombres y viceversa*, 2017.
<https://www.zeleb.es/tv/7-momentos-machistas-de-mujeres-y-hombres-y-viceversa>. [Consulta: divendres, 17 de juliol del 2020]

“Estereotipos de género en las princesas Disney”, 2017.

<https://www.anthropologies.es/estereotipos-genero-las-princesas-disney/>. [Consulta: divendres, 23 d'octubre del 2020]

“Internet, redes sociales y medios: así se deslegitimó a la víctima de La

Manada”, 2019. <https://www.publico.es/sociedad/violencia-machista-internet-redes-sociales-medios-deslegitimo-victima-manada.html>

[Consulta: 25 de juny del 2020]

“La coeducación y micromachismos”, 2016.

<https://www.imaginaedoc.com/2016/08/19/micromachismo/>. [Consulta: dissabte, 14 de novembre del 2020]

Omar Montes, denunciado en un Juzgado de Violencia sobre la Mujer, 2019.

https://www.abc.es/estilo/gente/abci-omar-montes-denunciado-juzgado-violencia-sobre-mujer-201910161717_noticia.html#ancla_comentarios.

[Consulta: dimarts, 20 d'octubre del 2020]

“RTVE pide disculpas tras su polémica entrevista a Omar Montes en Radio 3”, 2020.

<https://www.lavanguardia.com/television/20200103/472675077544/rve-radio-3-disculpas-omar-montes-entrevista-critica.html>. [Consulta:

dimarts, 20 d'octubre del 2020]

8.3. DOCUMENTALS I CINTES CINEMATOGRÀFIQUES

Bollaín, I. (directora). (2003). *Te doy mis ojos*. [Cinta cinematogràfica].

Espanya: Producciones La Iguana S.L, Alta Producción

Goldstein, L. (directora). (2014). *Makers: Women in Hollywood*. [Documental].

Estats Units: Kunhardt Films

Kaplan, J. (director). (1988). *Acusados*. [Cinta cinematogràfica]. Estats Units:

Paramount Pictures

Siminiani, León (director). (2019). *El caso Alcàsser*. [Miniserie de TV]. Espanya:

Bambú Producciones, Netflix España

9. FITXES TÈCNIQUES

Programa	El Hormiguero
Gènere	Entreteniment
Franja d'emissió	Access Prime Time
Audiència	11,3% 2.500.000 espectadors
Canal d'emissió	Antena 3...
Estrena	2006
Any	2020
Duració	60 mins.
Nº episodis	2.246 (08/12/2020. Font: wikipedia)

Programa	Mujeres y Hombres y Viceversa
Gènere	Entreteniment
Franja d'emissió	12:50 a 13:55h
Canal d'emissió	Telecinco, Magnolia TV, Cuatro...
Estrena	2008
Any	2020
Duració	76 mins.
Nº episodis	2.980 (09/10/2020. Font: wikipedia)

Programa	¡Ay qué calor!
Gènere	Entreteniment
Franja d'emissió	Matinada dels dijous
Canal d'emissió	Telecinco
Estrena	1990
Finalització	1991
Duració	60 mins.
Nº episodis	140

Títol original	The Accused
Any	1988
Duració	105 mins.
País	Estats Units
Direcció	Jonathan Kaplan
Guió	Tom Topor
Música	Brad Fiedel
Fotografia	Ralf D. Bode
Repartiment principal (personatges esmenats i analitzats al marc teòric)	Jodie Foster, Kelly McGills, Bernie Coulson, Ann Hearn i Leo Rossi
Productora	Paramount Pictures
Gènere	Drama judicial

Títol original	Te doy mis ojos
Any	2003
Duració	106 mins.
País	Espanya
Direcció	Icíar Bollain
Guió	Icíar Bollain, Alicia Luna
Música	Alberto Iglesias
Fotografia	Carles Gusi
Repartiment principal (personatges esmenats i analitzats al marc teòric)	Laia Marull, Luis Tosar, Candela Peña, Rosa Maria Sardà i Nicolás Fernández Luna
Productora	Producciones La Iguana S.L, Alta Producción
Gènere	Drama social

10. GLOSSARI

Feminisme: Posició política i social que defensa els drets i les llibertats entre homes i dones

Masclisme: Idees, actituds i pràctiques basades en una atribució cultural apresada de superioritat de l'home, com a mascle, sobre la dona. Alguns exemples serien el menyspreu més o menys evident o socialment acceptat cap a la dona, la valoració de les dones a través dels seu aspecte físic o per la relació que tenen amb algun home o per l'ús del llenguatge, etc.

Violència masclista: Violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que té com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

Androcentrisme: Visió que situa l'home en el centre de totes les coses.

Estereotip: Noció o imatge fixa que es té d'una persona o grup, basada en una simplificació excessiva d'alguns comportaments o trets observats en aquestes persones. Generalment els estereotips són negatius. Normalment s'espera que els nens i nenes es comportin segons els estereotips de gènere.

Estereotip de gènere: noció o imatge fixa que es té d'una persona o grup, basada en una simplificació excessiva d'alguns comportaments o trets observats en aquestes persones. Generalment els estereotips són negatius. Normalment s'espera que els nens i nenes es comportin segons els estereotips de gènere.

Sensacionalisme: tendència a difondre notícies d'una manera que cridi l'atenció, que causi sensació. Sol desvirtuar la informació.

11. PART PRÀCTICA

A continuació s'adjunta la part pràctica realitzada que consta d'una sèrie d'entrevistes i la creació d'un diari.

Els dos documents estan en el seu format original.

ENTREVISTES

«En el cas de La Manada s'ha notat una evolució social més que periodística»

NATZA FARRÉ. Transcripció de l'entrevista

05/10/2020

La periodista i comunicadora Natza Farré es va llicenciar en el grau de periodisme a la UAB. Actualment surt a Rac1, escriu una article cada setmana per al diari Ara i col·labora a "Els Matins" de TV3. El 22 de setembre va inaugurar l'exposició "Feminista havies de ser", que es pot visitar fins el 29 de novembre al Palau Robert. També ha escrit dos llibres: "*Curs de feminisme per microones*", el qual encara es segueix venent de manera exitosa després de quatre anys de la seva publicació i "*Que no t'expliquin contes*"

A: Creus que vivim en una societat masclista? Per què?

N: Vivim en una societat masclista, això és evident, i des de fa molts segles perquè les dones estem en desigualtat d'oportunitats, de drets i de condicions.

A: Quin creus que és el paper dels mitjans en aquest sentit?

N: El paper dels mitjans hauria d'ajudar a crear una societat molt més progressista en aquest sentit i molt més oberta però el paper dels mitjans és un debat llarguíssim que no ens dona temps ara a fer-lo i que hi ha molta diferència també entre mitjans públics i privats, i en com estava el periodisme fa uns anys i en com està actualment. Com a resposta simple et diria que els mitjans també són masclistes i per tant, reforcen la idea del masclisme.

A: En algun moment de la carrera us van ensenyar com s'havia de tractar la informació sobre la violència masclista?

N: No, en la meua època no. Jo vaig estudiar als anys 90 però no ho recordo.

A: Penses que alguns titulars poden perjudicar la imatge que es transmet de la dona?

N: Moltíssim. Jo vaig fer una xerrada fa un temps al CCCB justament explicant

dona, que és la víctima, es converteix en la protagonista i la culpable.

I això es veu constantment, sense parar.

A: Sí, sí, es una passada. De fet, en algun apartat he analitzat titulars de premsa que comencen a culpabilitzar a la víctima o diuen unes burrades...

N: Brutal, sí, sí.

A: Creus que alguns mitjans utilitzen un llenguatge no igualitari i irrespectuós cap a les dones?

N: Sí, molts.

A: Com creus que afecta la manera en la què es transmet la informació respecte la violència masclista a la població? La predisposa d'una manera o altre?

N: Sí, pel poder que tenen els mitjans de comunicació també de manipular moltes opinions. Per tan si afecta molt i ja et dic depèn molt del mitjà; una cosa és la tele, una altra la ràdio, Internet... en fi, que hi ha diferents postures però sí, clar que afecta.

A: Les Recomanacions sobre el tractament de la violència de gènere als programes informatius i d'entreteniment als mitjans de comunicació publicades a Catalunya al 2004, són només per televisió o també per premsa i ràdio?

N: No sé aquestes concretament, però el tractament de la violència de gènere hauria de ser per tots els mitjans perquè tots els mitjans la tracten malament.

A: I a nivell nacional, la premsa escrita ha de seguir algunes pautes sobre com donar les notícies de violència masclista?

N: Han de tenir un codi ètic, això per començar, del periodisme i per tant, donar la manera amb la més rigorositat possible i sense canviar de bàndol la víctima del botxí: el botxí és un i la víctima una altra.

A: Però no estan obligats a seguir cap pauta, no?

N: Obligats, obligats, no.

A: Com creus que s'ha de tractar la informació respecte a la violència masclista?

N: Des d'un punt de vista feminista i explicar que aquesta violència és estructural i que per tant, les dones sempre som les víctimes d'aquesta violència. I no s'ha de parlar de la víctima, sinó dels abusadors. Això és molt important: canviar el subjecte. És a dir, la víctima no fa res per a que una persona l'agredeixi; és la persona que agredeix la que està fent l'acció.

A: Ara et llegiré alguns titulars i després et faré algunes preguntes. Si vols que et repeteixi algun m'ho dius:

"Hallan el cadáver de una prostituta en el río Bernesga", "Una mujer muere asesinada por un hombre que conoció en Internet", "El lado oscuro del verano: más agresiones sexuales y más sumisión química" i "Decapitada una mujer en su primera cita con un hombre al que conoció en Internet". **Creus que és adequat escriure-ho així? Ho redactaries d'una altra manera? Com?**

N: Si és assassinada per un home posaria que una dona ha estat assassinada per un home, bàsicament. Perquè el fet que el conegui per Internet, què vol dir? Que si coneixes a la gent per internet t'ha de matar o com va?

A: I el de "Hallan el cadáver de una prostituta en el río Bernesga"

N: És una dona, no? No es diu la professió. Si troben a un riu a un lampista, no diuen: *hallan a un lampista*.

A: Creus que els mitjans van tractar correctament el cas d'Alcàsser?

N: No, no. Allò va ser horrorós. Es va fer un *show* de la misèria i de l'assassinat i la violació. Justament és una lliçó de periodisme del que no ha de ser mai el periodisme.

A: I el de La Manada? Que va ser anys després, creus que s'ha notat una evolució periodística?

N: Sí, en el cas de La Manada s'ha notat una evolució social més que periodística perquè la pressió social ha aconseguit que això no quedés com aparentment havia quedat i per tan aquí el que hi ha hagut és un guany social en el que s'ha parlat efectivament dels violadors, que és de qui s'ha de parlar.

A: I per últim, segons el teu criteri, quins diries que són els diaris que aborden millor el tractament de la violència masclista?

N: Depèn perquè cagades en fem tots. I mitjans concrets no sé. Els mitjans que són més seriosos. Els que fan menys sensacionalisme tendeixen a tractar-la millor. Els que busquen el morbo de la notícia són els que la tracten pitjor. No et sé dir ara.

lo tendenciosos que poden arribar a ser els titulars i com moltes vegades la

«Un periodisme feminista és un periodisme que aplica correctament la praxis periodística»

MARTA ROQUETA. Transcripció de l'entrevista

22/09/2020

La Marta Roqueta Fernández és una periodista catalana especialitzada en feminismes. Es va llicenciar en periodisme a la UAB, va fer el màster de Periodisme Avançat a la Universitat Ramon Llull i el màster d'estudis de gènere a l'Escola d'Estudis Orientals i Africans de Londres. Ha escrit un llibre sobre amor i desig a l'època digital: *De la poma a la pantalla*. Actualment és doctorant a la universitat oberta de Catalunya i escriu al setmanari La República i al setmanari El Temps. Temps enrere també havia escrit a El Periódico, al Diacrític i al Nacional; llevat aquest últim, als altres escrivia sobre feminisme. I abans de començar el doctorat, era col·laboradora de TV3: havia sortit al *Tot es mou* i tertuliana al *No ho sé de Racl*.

A: Creus que vivim en una societat masclista? Per què?

M: Si perquè és una societat que encara perpetua les desigualtats estructurals entre homes i dones i normalitza la violència masclista.

A: Quin creus que és el paper dels mitjans en aquest sentit?

M: Per una banda, els mitjans de comunicació tenen un paper en la normalització d'aquesta violència, però per altra banda, també són un recurs per exposar nous imaginaris i denunciar situacions que ajudin a trencar aquesta violència. Jo crec que els mitjans de comunicació han fet un paper important en la perpetuació d'estereotips, també fan una funció de dir quins elements valen la pena debatre i per exemple, la forma que han tingut de presentar la violència masclista sense anar més lluny també ha influït en com s'ha percebut aquesta violència masclista. Per exemple, tradicionalment les notícies de violència masclista es posaven a successos, els feminicidis anaven a successos. De fet, ara mateix al diari digital *El Nacional* té un suplement que es diu El Caso, que és de successos i allà hi van moltes notícies escabroses sobre violència masclista. Llavors, normalment la violència masclista s'ha abordat des d'aquest punt de vista de la seguretat i com a fets aïllats, quan en realitat podríem dir que perfectament podria anar a política perquè no deixa de ser un règim de terror sexual i en tot cas, hauria de tenir una rellevància més gran de la que té perquè el nombre d'assassinats que hi ha hagut dansà que es conten les

xifres és molt gran. De fet, una cosa tan senzilla com que cada any posis el comptador de dones assassinades a zero, també és molt significatiu. Si t'hi fixes, quan tu mires les notícies sobre un feminicidi et diuen: és la tercera dona assassinada aquest any.

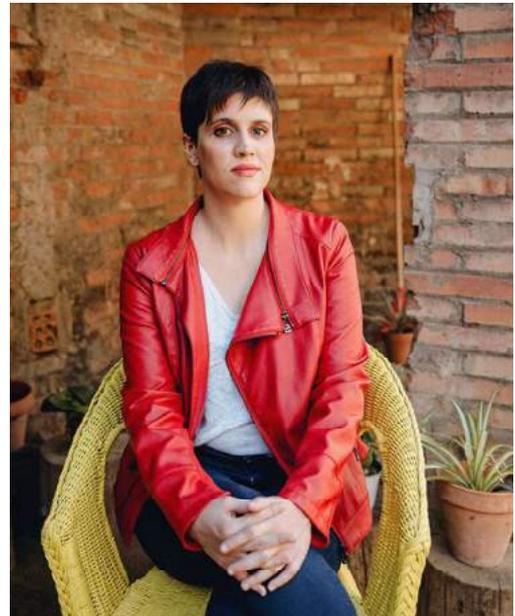
“Clar, quan tu contes les coses per anys d'una forma molt segmentada, en certa manera estàs dient que és una cosa habitual però si ho fessis d'una manera més acumulativa, seria més fàcil destacar aquesta qüestió d'anomalia i a més a més es com si poses la memòria a zero, com si les assassinades del passat no importessin; sempre importen les del present.”

A: En algun moment de la carrera us van ensenyar com s'havia de tractar la informació sobre la violència masclista?

No, en l'autònoma no. I al màster tampoc. Ara no ho sé. Sé que hi ha un màster de gènere i comunicació a la UAB i no sé si hi hauria alguna assignatura optativa, però a la meua carrera no ens en van ensenyar i al màster tampoc.

A: Penses que alguns titulars poden perjudicar la imatge que es transmet de la dona?

M: Si, és a dir, hi ha una cosa important quan fem notícies i es posa molt èmfasi en els titulars que normalment sembla que les dones no ens maten, ens morim. La normalització fa com que s'ha mort d'un fenomen natural. En certa manera, la violència contra les dones es tracta com es tractaria un terratrèmol o qualsevol catàstrofe natural que hi hagi. Però de vegades posem molta atenció als titulars però també hi ha altres elements que també poden fer que una informació que estigui ben tractada, no estigui tan ben tractada com hauria d'estar. Per exemple, jo faig anàlisi feminista a mitjans de comunicació i quan faig mitjans escrits, jo una vegada vaig escriure un article sobre prostitució en el que el titular estava correcte i el text també, tenia sensibilitat de gènere, però llavors la il·lustració que van posar era una cuixa d'una dona amb bitllets a la mitja. Clar, jo precisament en el meu article deia que les treballadores sexuals són agents actius i el que feia la

il·lustració era deshumanitzar-les només presentant una part del seu cos i a més a més, quan es parla de prostitució sempre es posa el focus en la prostituta i no en qui intercanvia sexe, que és una de les idees que també transmetia. Per tant, en aquest cas, trobàvem que el titular estava bé perquè l'havia triat jo, l'article també estava correcte però la imatge era el que fallava. I per exemple, en un altre cas, una altra notícia que vaig fer per un mitjà en aquest cas digital, jo parlava dels moviments de dones musulmanes i seculars a l'orient mitjà que lluitava contra la islamofòbia i la foto que es va triar va ser una dona amb nicab. I jo vaig demanar, com que en digital es pot canviar, si podrien canviar-ho per una foto d'unes dones manifestant-se perquè precisament estic reivindicant que les dones musulmanes portin mocador o no, o siguin seculars i visquin al orient mitjà, o sigui creguin en déu o no en creguin, o portin mocador o no en portin,

són actives. I en canvi, la nostra imatge orientant és la dona àrab i del nord d'Àfrica sempre és una dona tapada i passiva.

Llavors, no només és els titulars que no reflecteixen moltes vegades una qüestió, sinó també les imatges que tu tries o els peus de foto.

I per molt que als periodistes se'ns faci formació, si els càmeres en el cas de televisió o els fotògrafs en el cas de diaris, no se'ls hi fa formació, una notícia pot quedar molt bé a nivell de redacció però a nivell d'imatge ser un desastre.

A: Com creus que afecta la manera en la que es transmet la informació respecte la violència masclista a la població? La predisposa d'una manera o altre?

M: Si, jo crec que la Nerea Barjola, que és l'article que té passat, ho explica molt bé i jo

hi estic molt d'acord. I es que davant de la violència masclista, diguéssim que la violència masclista i les relacions de gènere que la permeten influeixen molt en la manera que tenim de moure'ns per l'espai públic.

En certa manera, els mitjans de comunicació imposen un relat de terror sexual en el cas de la violència masclista; la idea aquesta en la que les dones s'han de prevenir i protegir i els homes se'ls disculpa...

Jo per exemple, soc de Manresa i ha hagut dos casos de violacions en grup i la forma en la que l'Ajuntament i els mitjans de comunicació han respòs, és la idea aquesta en els llocs on han passat és un lloc absolutament perillós, a més la noia es va posar ella en risc... i al final això fan que les noies tinguin por. Es a dir, hi ha moltes noies de Manresa que comentaven: ostres, jo ja no em sento segura anant pel carrer. I ja normalment les noies no s'hi senten, però en el cas de Manresa va fer que encara hi hagués més por. Per tant, el que diu Nerea Barjola és que els mitjans de comunicació no només t'informen de la violència masclista, sinó que t'informen d'una manera que serveix per reforçar aquesta por. Bàsicament t'expliquen el conte de la Caputxeta Vermella: una nena que va sola i apareix un llop, un llop que a més és un monstre, que no és ni una persona i llavors la única forma que té per salvar-se és el caçador. És aquesta idea de que les dones a l'espai públic s'han de protegir i que en certa manera, la seva vida està supeditada a la protecció o a l'agressivitat d'un home. I això durant molt de temps hem vist que els mitjans de comunicació ho han perpetuat i també es cert que en aquesta visió de l'espai públic pels homes es un lloc de conquesta. Què li dius a un noi quan surt de festa? Passa-t'ho bé. Però que li dius a una noia quan surt de festa? Vigila. Per tant, veiem dues maneres d'afrontar l'espai públic: un, de dir als nois passa-t'ho bé i conquereix aquest espai i si t'emborratxes o et drogues no passarà res, t'ho perdonarem i en canvi, si és una noia, com s'ha de protegir, en el moment que s'emborratxi etc, la culparem. De fet, això es veu molt en el cas de La Manada de Manresa, a una noia la van violar en un lloc apartat i de les persones que van participar en la gravació i la violació, un no la va violar però es va masturbar mentre la resta ho feien i aquesta persona no li ha passat res perquè deien que clar, que com estava en un lloc aïllat i tenia la pressió de grup, que si hagués fet alguna cosa, hauria pogut prendre mal. En canvi, a la víctima de La Manada, el criteri és que es va fer servir per rebaixar la pena d'agressió a violació, la primera sentència, va ser que com que estava en un lloc aïllat i hi havia molts homes, no els hi calia aquests homes la violència ni la intimidació. Que m'estan dient? Que un home si que es pot intimidar per exactament una situació en la qual una víctima dona representa que una víctima dona no està intimidada? Vull dir, que al final veiem casos que hi ha una doble vara de mesurar pels homes i per les dones i els

mitjans de comunicació t'ensenyen aquesta doble vara de mesurar, la naturalitzen i al final el missatge que interioritzen les dones és: vigila que fas i no només hi ha aquesta situació, sinó també el tractament de les dones que denunciem. És a dir, l'escarment que rep la dona que s'atreveix a fer el pas.

Però també per altra banda els mitjans de comunicació poden fer servir tot el discurs contrari: per exemple, si cada dia el telenotícies obrís amb un feminicidi, li donessis un tractament important, això a la llarga generaria una alarma social. I a més, si tu diguessis: un home mata diàriament, seria molt diferent a les reaccions que tenim ara.

A: Clar, perquè moltes vegades els mitjans de comunicació diuen: "una mujer muere", com si fos per art de màgia i li treuen importància a la notícia en si.

M: El problema és això, la violència masclista es veu com inevitable i quan passa es justifica. Cada vegada menys; hi ha mitjans de comunicació que estan fent les coses bé.

A: Les Recomanacions sobre el tractament de la violència de gènere als programes informatius i d'entreteniment als mitjans de comunicació publicades a Catalunya al 2004, són només per televisió o també per premsa i ràdio?

M: A veure, no ho sé segur però el que si que sé es que jo me'ls he mirat i jo he estat a tele, ràdio i diari i jo almenys, considero que es poden aplicar a tot. També t'he de dir una cosa: aquestes recomanacions depenen molt de la voluntat de la persona en si, es a dir, jo per exemple he fet formació a professionals de TV3 en qüestions relacionades a programes de ficció i la representació de gènere, raça, diversitat funcional...que hi ha allà i es molt diferent perquè de vegades, en els temes de violència masclista veus que hi ha gent al equip que estan molt motivats en aquests temes però que ni la direcció ni la resta de companys ho està. Llavors, aquesta persona si que seguirà totes les recomanacions, es formarà etc... però serà ella. En canvi, hi ha altres llocs que a l'hora de formar-se en qüestions de gènere és una iniciativa que ve de la direcció, que els caps de cada secció hi estan involucrats, que fan anar-hi a tothom i no només als redactors... perquè és el que et deia abans: moltes vegades el problema que hi ha en el món del periodisme es que només es formen en qüestió de gènere els redactors, ni els caps, ni els fotògrafs ni els editors. I s'ha de pensar una cosa; jo per exemple, quan envio una notícia perquè jo soc col·laboradora, jo no estic a la redacció. Jo envio el meu article i a vegades hi ha algú que jo trio el titular però els destacats i el peu de foto no el trio jo. Llavors el problema que tenim és aquest: si que hi ha mitjans que comencen a formar a tothom però n'hi ha d'altres que formen a una o dues persones però que aquesta persona no hi és sempre, aquesta

persona no controla tot el procés d'elaboració i aquesta persona un dia pot marxar i ja s'ha acabat. I a més a més també hi ha una altra cosa: fer notícies amb sensibilitat feminista implica canviar les rutines, implica buscar noves maneres de titular, implica buscar noves imatges, noves formes de llenguatge... clar, si tu portes 20 o 30 anys amb una dinàmica establerta, costa canviar-ho. i si aquests cursos et venen de fora o una o guia feta per l'associació de dones periodistes si la tens allà, és molt més difícil que la introdueixis en una rutina i amb la rapidesa que treballen els periodistes.

També hi ha la qüestió de la precarietat: en la majoria de mitjans, llevat els grans, has de fer moltes notícies, en poc temps i mal pagades. Aquesta pressió per fer notícies com xurros a un preu molt barat també fa que sigui més difícil incorporar dinàmiques. No pots exigir a la gent que es formi si els hi estàs pagant molt poc i els hi estàs donant tres minuts per fer una notícia.

A: A nivell nacional, la premsa escrita ha de seguir algunes pautes sobre com donar les notícies de violència masclista? Suposo que no és obligatori, no?

M: A veure, no es obligatori depèn. Hi ha una llei catalana d'igualtat entre homes i dones i també hi ha una llei LGTBI contra la homofòbia i la transfòbia. La llei catalana d'homes i dones bàsicament diu que els mitjans tenen una responsabilitat a l'hora de promoure informacions contra el sexisme. Jo per exemple, estic al grup On són les dones, que es un grup que recompta quants homes i dones apareixen als mitjans de comunicació catalans i ens basem molt en el que diu la llei catalana: els mitjans han de promoure la igualtat. Els mitjans públics assumeixen aquest rol més voluntàriament; TV3 i Catalunya Ràdio si que els hi veus més predisposició per fer aquests canvis. Però després hi ha la qüestió dels mitjans privats. El que passa és que a Catalunya, els mitjans privats reben moltes subvencions; sobretot els diaris digitals i de paper catalans, se sostenen gràcies a les subvencions. Es a dir, ara mateix, no sé quants mitjans de comunicació a Catalunya són viables sense subvencions ni publicitat institucional, que són dues coses diferents. Les subvencions són convocatòries obertes en el qual es donen diners en funció d'uns paràmetres i en canvi, la publicitat institucional és molt més opaca, és quan la generalitat vol fer una campanya i els hi dona tants diners al Periódico o a l'Ara per a que reproduïxin aquesta campanya. Amb quins criteris li dones 1.000.000€ al Ara i 500.000€ al Periódico? Són xifres inventades. Però no saps quin criteri és. Llavors és on els polítics es compren a alguns mitjans a favor seu. Clar, en el moment que tens uns mitjans catalans privats que no durarien ni dos dies sense l'ajuda de l'administració arribes al punt que dius: val, si tu reps diners de Catalunya i a Catalunya hi ha una

lleï que diu que els mitjans han de fer això, per què no comencem a oferir un contingut de qualitat feminista sigui un requisit per rebre una subvenció també? Perquè en altres llocs es fa. En altres àmbits les subvencions estan lligades a la igualtat de gènere. Això també jo crec que s'ha de tenir en compte. I també hi ha una altra cosa, que és el Codi Deontològic periodístic. En el fons, jo sempre dic que el masclisme, igual que el racisme, en realitat és una mala praxis periodística. Es a dir, el periodisme no és objectiu, perquè és impossible que com a ésser humà, siguis un ordinador. La subjectivitat no vol dir falsejar dades. La subjectivitat és arça 2 Madrid 0, algú ho titularà: perd el Madrid i algú altre dirà: guanya el Barça, per entendre'ns. Per tant, aquí ja estàs sent subjectiu. L'anàlisi sempre es objectiva però la metodologia en el cas del masclisme i el racisme, fa que aquesta metodologia ja no sigui correcta d'entrada i a més, si el periodisme es tracta de denunciar les situacions de les persones més vulnerables, de denunciar el poder i els privilegis i de treure a la llum les notícies que no estan sent tractades, les dones estan en una situació de vulnerabilitat més gran que els homes, la majoria d'agressors són homes i n'hi ha molts temes relacionats amb les dones que gairebé no se'n parla. Mai s'ha fet una marató contra la endometriosis que és una malaltia que afecta a dones cis i a homes trans. L'endometriosis és una malaltia que fa que el teixit que recobreix l'úter creix fora de l'aparell reproductor femení i això crea dolors de regles, dificultats per concebre i és molt dolorós. I això ho pateixen una quantitat significativa de dones i mai s'ha fet una marató. No sé si hi havia una notícia que deia que el número de dones era molt semblant al nombre de gent que tenia diabetis, això si vols buscar-ho. Vull dir, que al final hem d'entendre que

Un periodisme feminista és un periodisme que aplica correctament la praxis periodística.

A: I els mitjans que no fan un ús correcte del llenguatge respecte la violència masclista o per exemple, es salten la intimitat de la víctima i publiquen fotos seves, tenen conseqüències?

M: És molt estrany multar a un mitjà perquè hi ha sempre la llibertat d'expressió i temes d'aquests però si que es cert que ja d'entrada, com vaig explicar a TV3, la violència masclista no és el mateix que la violència domèstica, si es parla de femicidis és per destacar que les dones són assassinades pel fet de ser dones... això per exemple, als informatius de TV3 els hi van fer un curs sobre periodisme feminista i jo per exemple hem vaig encarregar de fer un curs sobre la perspectiva feminista adaptats a continguts de ficció al Club Super3, etc. Llavors, la companya que va fer la formació a l'àmbit d'informatius, doncs arran d'aquesta formació es veia com els periodistes per exemple, parlaven de femicidi i explicaven aquesta idea de què és l'assassinat a dones pel fet de ser dones i que és una qüestió política... també algunes practiques com anar al domicili de la dona i preguntar als veïns si l'assassí era una persona... doncs ja no ho fan.

A: Bueno, alguns mitjans fins fa poc també ho feien, perquè en el cas de La Manada, van entrevistar a l'advocat d'ells, la novia d'un... però no era TV3.

M: Els mitjans amb una sensibilitat pública son mes oberts a aquestes coses. Costa molt eh, és depèn del professional. Hem de pensar que per exemple, TV3 o Televisió Espanyola, són entitats molt grans on la gent que treballa és de fa molts anys i a més a més son els privilegiats de la professió amb la qual cosa son molt reticents a qualsevol esmena que vingui de fora.

TV Espanyola i Ràdio Nacional d'Espanya, que són els mitjans públics d'Espanya, han posat responsables d'igualtat. Una figura que també hi ha al diari.es

A Catalunya no n'hi ha; la Corporació Catalana en Mitjans Audiovisuals, que son TV3 i Catalunya Ràdio, està fent programes de formació de gènere però encara no hi ha aquesta figura. No sé quins resultats ha donat al diari.es i a Television Española. I també sé que al país han potenciat la figura aquesta d'una persona responsable d'igualtat.

A: I quan tracten temes que donen les notícies d'alguna agressió sexual o maltractaments de parella, quan publiquen la foto de la víctima és legal o

en principi no poden fer-ho?

M: Jo això no ho sé, hauries de parlar amb un advocat. Però en general, això no es fa gaire. De La Manada no s'han vist fotos.

A: Jo vaig veure una, no sé si era del Español, que ho van titular com "La vida normal de la chica violada de San Fermín".

M: A nivell periodístic és reprovable. Perquè tornem, aquesta notícia que tu esmentes és la culpabilització d'aquesta noia, es a dir, la culpabilització i fins i tot el qüestionament del seu testimonial perquè hi ha la imatge de que les dones violades han de plorar molt i han d'estar tota la vida traumatitzades per aquest fet. I en canvi, una dona que surt o que refà la seva vida simplement, ja es veu com a sospitós. I aquest article anava per a això. Per al tema d'imatges, jo si que sé, que no sé si va tenir conseqüències legals, però hi havia el cas d'una violació d'uns jugadors de futbol de l'Arandina a una menor i un mitjà va publicar les gravacions en que aquesta menor parlava amb els agressors. Això si que a nivell deontològic és recriminable i no recomanable. No sé si aquest mitjà va acabar tenint una sanció però si que es cert que de totes les males praxis en aquesta qüestió, no crec que sigui les que es repeteix més. De fet, dins del Español, hi havia una periodista, la Noemí López Trujillo, que ara esta a *Newtral* que ella el que va fer és un cicle que parlava de les històries que hi havia darrere de les víctimes de violència masclista. De fet, a Sud-Amèrica, les famílies de les dones assassinades tenen un paper molt militant i això implica posar la historia de la víctima al capdavant. I en canvi aquí en general aquesta qüestió és més de pudor i de respecte i es fa més des de l'anonimat. Llavors, el cicle d'articles de la Noemí Lopez Trujillo va ser molt interessant i innovador per això, perquè posava

cara i dades a totes aquests crims. Per tan, moltes vegades, no és tan la imatge, sinó l'ús que fas amb aquesta imatge. Es a dir, la imatge de la víctima de la manada era important preservar-la i no difondre-la per tot el linxament que ha patit a foro coches i xarxes socials, perquè l'exposició de la seva vida; en aquest cas del moment en el que ella va ser violada, formava part de la violència. Es a dir, la manada no son només els cinc o els sis que la van violar, sinó que a més era el grup de WhatsApp en el que es va difondre això. Llavors clar, en el cas de la víctima de la manada o de l'Arandina, preservar la intimitat d'aquestes noies era molt important perquè no fer-ho era part de la violència. En canvi, en els casos que explicava la Noemí posar cara a la víctima era visibilitzar aquesta violència.

A: Ara et llegiré uns titulars i després et faré algunes preguntes. Si necessites que et repeteixi algun m'ho dius:

"Hallan el cadáver de una prostituta en el río Bernesga"
"Una mujer muere asesinada por un hombre que conoció en Internet"
"El lado oscuro del verano: más agresiones sexuales y más sumisión química"
"Decapitada una mujer en su primera cita con un hombre al que conoció en Internet"
Creus que és adequat escriure-ho així? Ho redactaries d'una altra manera? Com?

M: Aquests titulars son interessants perquè no només demostren el que parlàvem abans de la invisibilització dels assassinats de dones com si fossin fenòmens paranormals o coses que passen. En el cas de les treballadores sexuals, els assassinats de prostitutes no es contenen com a femicidis, no es compten com assassinats de dones pel fet de ser-ho, quan en realitat la violència masclista, segons la llei espanyola, no la catalana, és la violència

exercida contra una dona per part de la seva parella o ex parella. Per exemple, en el cas de la Laura Huelmo o la Diana Quer, que van ser dones assassinades durant un acte de violència sexual, en el cas de la Diana Quer per resistir-se a una agressió sexual, això no conta com a violència masculista.

I en el cas de les prostitutes, la violència sexual i física exercida contra les prostitutes, no conta com a violència masculista ni com a femicidi.

A: Només pel fet de ser prostituta?

M: Clar, o sigui, amb la llei espanyola a la mà, només es considera violència masculista si la teva parella o ex parella et pega. I també hi ha una cosa molt interessant que has posat que és el tema d'Internet i "el lado oscuro del verano". Tornem a aquesta idea de culpabilitzar a les dones. Una cosa de les en el meu llibre de la poma a la pantalla parlo, és que

hem traslladat les dinàmiques de protecció a les dones i aventura dels homes, ho hem traslladat a Internet. És a dir, totes les mesures quan parlem de cibersexe i això, diem a les noies que no facin cibersex però als nois no els diem que difondre una imatge que t'han enviat de forma íntima, està malament. Si l'espai físic es considera perillós per les dones, "donde hay sumisión química y violacions en verano", doncs en el món digital hem fet la mateixa lectura: uy Internet, Tinder, primera cita... per tant, tornem a la mateixa perspectiva securitària que nosaltres apliquem a les dones a l'espai públic, també els hi apliquem a la seva llibertat de moviment a les xarxes socials.

I per exemple, et trobaràs deu mil tutorials de recomanacions a les dones per protegir-se però en canvi, no se'ls hi diu als homes que no envïin foto pollas. És més, si tu dius: tal tio m'ha enviat una fotopolla, te la carregues tu perquè has desvelat la intimitat d'aquest senyor. En canvi, quan algú desvela la teva intimitat, com que el concepte d les dones va associada a una sexualitat casta, doncs la puta ets tu.

Llavors, aquests titulars no només amaguen la dimensió sistèmica de la violència masculista i la banalitzen, sinó que a més a més,

mostren la manca d'atenció que rep la violència que pateixen les treballadores socials i exposa culpabilitzar a les dones tan a l'espai públic com al espai digital.

A: I com els redactaries?

M: Buah... es que costa molt trobar un bon titular. No sé, a veure, femicidi de una mujer, perquè clar, per què és important que sigui prostituta? "Hallan el cadáver de una cocinera"; tu has vist mai un titular així? Saps? Per què només desatquem l'ofici de les prostitutes? Si tu diguessis: 15 prostitutas asesinadas no se cuentan como femicidios, llavors si que seria important destacar que és una prostituta perquè vols incidir en el fet que la violència contra les prostitutes no es considera violència, per dir-ho d'alguna manera. Però no sé, hallado el cadáver d'una mujer asesinada, per exemple. Jo no posaria que és una prostituta. Respecte el de "una mujer muere asesinada por un hombre al que conoció en Internet"... que el va conèixer a Internet és igual: un hombre asesina a una mujer. En la majoria de femicidis no posa com va conèixer a aquell persona. I el tema de el lado oscuro del verano: más agresiones sexuales y más sumisión química, més que el lado oscuro del verano, no sé, posaria alguna cosa com más agresores sexuales durante el verano..

A: Es que és com que et diuen: que esperabas? Si lo has conocido en Internet. Segons el teu criteri. Quins creus que són els millors mitjans a l'hora de tractar temes de violència masculista?

M: El diario.es està molt bé, tot el que es *El Salto* esta molt bé, Contexto... a nivell català, el crític, tv3, nació digital, l'ara també...

A: Creus que els mitjans van tractar correctament el cas d'Alcàsser?

M: Jo era molt petita quan va passar el cas d'Alcàsser. Però pel que he llegit de la Nerea Barjola, no ho van tractar bé. El cas Alcàsser és un cas que la violència masculista que explicava els mitjans no era tan per descriure o denunciar un fet, sinó per prevenir a totes les dones. I de fet, la Nerea Barjola, una part de la seva recerca, de la seva tesis doctoral, explica que el cas d'Alcàsser va modificar el comportament de tota una generació de noies. Nerea Barjola és d'una generació més gran que jo i per aquesta generació de noies si que els hi va marcar el cas d'Alcàsser en negatiu, en la por de moure's per espai públics. De totes maneres, mirant les teves preguntes de La Manada i d'Alcàsser, també hi ha un cas que ha estat molt important per la qüestió de les violències masculistes, que és l'assassinat de l'Ana Orantes.

A: Ho vaig llegir en un document

que arrel del seu assassinat, les notícies de violència masculista van començar a tenir més importància i ja no només sortien a les pàgines de successos.

M: La Noemí Lopez Trujillo ha fet un *podcast* i ha fet molts sobre l'Anna Orantes. Al 1997 a Canal Sur, ella va sortir a un programa de tardes i ella va explicar que el seu marit la maltractava i que portava anys. I al cap d'uns dies, el seu marit la va matar com a represàlia d'haver sortit a la tele. I això va generar tant debat que fins i tot es va modificar el codi penal. Tan en el cas de l'Anna Orantes, tens el cas d'Alcàsser, que a més aquest cas va instaurar una sèrie de mites sobre el terror sexual. El que et diu la Nerea Barjola és que la forma que te el sistema de naturalitzar la violència contra les dones, es dir-te que qui fa aquesta violència són monstres. I per exemple, en el cas d'Alcàsser no només hi havia tota l'espectacularitat de veure els cossos de les nenes, de les autopsies, d'anar a entrevistar a l'amiga que aquell dia és va quedar a casa i dir-li que si hagués sortit amb elles estaria morta... no només tot això, que el cos de les dones torturat i violat va ser carnassa que tothom va poder diseccionar, sinó que a més a més, el retrat dels dos assassins va ser com a monstres i com aquella casa en la qual les van torturar, "la casa dels horrors", que això es una mica el que ha passat a Manresa en els dos espais diferents en els que va haver la violació en grup respectivament de dues noies, en un cas va passar al barri de Les Escodines, que a Manresa és un dels barris més degradats. Llavors, la violència exercida contra aquesta dona, fins i tot va sortir l'Ajuntament dient que rehabilitarien aquell barri i vam sortir les feministes dient: ostia, si has de rehabilitar tots els barris i tots els llocs on hi ha hagut violència contra les dones, tira a terra tot Manresa i torna'l a fer. Per tant, en el cas d'Alcàsser, no només va ser el naixement de la teleporqueria, sinó que també va ser la visceralitat de com les víctimes se les va exposar allà i la gent

es va recrear en el seu dol i en la seva tortura i van presentar als assassins com a mostres asocials i va generar llegendes urbanes. És un cas que va espantar molt a les dones d'aquella època perquè els mitjans van fer una cobertura quasi de quarto milenio. Et presentava la violència masculista com una cosa obscurantista. I un altre cas, entre La Manada, és el de la Marta del Castillo al 2009, que el Cuco sap on és el cadàver amagat d'aquesta noia, que ara aquesta persona està absolta però tornaran a obrir el judici, però no ho diu i el cas de la Marta del Castillo mai s'ha considerat un cas de violència masculista i va haver-hi molta reacció per com s'havia tractat als agressors, com si fossin estrelles. I un altre cas que també va ser molt sumat, es que en un programa que es deia El Diario de Patricia, a principis del 2000, és molt semblant al cas d'Anna Orantes. Va haver-hi el cas d'una dona que la truquen i va allà i li apareix un tio i resulta que vol tornar amb ella i li plora i resulta que aquest era el seu maltractador i ella l'havia deixat. I com el públic i la presentadora, li deien "vuelve con él" i al final diu que no i al cap d'uns dies la mata. I no va passar res. Alcàsser és pels 80, La Manada al 2016 i entre mig tens l'Anna Orantes al 97 i la Marta del Castillo al 2009 i el Diario de Patricia al 2000 poc.

A: I el cas de La Manada creus que el van tractar correctament?

M: En alguns mitjans no; a l'article que t'he passat del media cat, és un anàlisi de la cobertura mediàtica de La Manada. Llavors, a l'entrevista de la Nerea Barjola ella opina que en algunes coses s'ha millorat, però és el que et dic, el cas de La Manada sobretot va ser la sentència i també el fet de que la organització criminal que és La Manada sortís el cas del pozo blanco, que estaven posats en un altre cas de que van gravar a una noia que es van trobar que estava inconscient i van gravar les agressions sexuals. L'existència d'aquest cas també va ajudar a canviar la percepció que hi havia en aquell moment sobre la víctima de La Manada.

El cas de La Manada és un cas que està gravat i el vídeo és molt explícit i molt evident. Ha estat un cas molt clar i tot i així, en aquest article es veu que encara hi ha hagut problemes, però ha estat un cas claríssim en un moment en el que el feminisme està pressionant molt. Si bé com et dic, en el cas de La Manada de les agressions sexuals de Manresa, per exemple, els mitjans locals manresans han tornat a caure en tots els tòpics. Però dir que La Manada és un Alcàsser 2, no és el mateix sobretot perquè es una època en que ja hi havia lo de la Dianna Quer... la cobertura és feta en aquesta època.

A: Sí, i també ja havia sortit la llei de violència masclista. llavors en principi s'hauria de notar una millora.

M: Sí, però la llei molt incomplerta. Amb la llei a la mà, el cas de La Manada no és violència masclista. Amb la llei actual no pots considerar el cas de la manada com a violència masclista. Ho és. Llavors hi ha un conveni que és el Conveni d'Istanbul que espanya l'ha firmat però no l'està implementant, de fet, les lleis de llibertat sexual i tot això que vol fer Podemos, és una manera de adaptar la visió espanyola al Conveni d'Istanbul. T'anomena moltíssimes formes de violència masclista: matrimonis forcats, mutilacions femenines... la llei catalana de violència masclista que és al 2009, allà si que reconeix més enllà de l'assassinat o de la violència entre parella a matrimonis forçosos, mutilacions genitals, agressions

sexuals... si que és considera violència masclista. Però en el cas de la llei espanyola, ni la Dianna Quer, ni el crim de les noies d'Alcàsser ni cap d'aquests, llevat el d'Ana Orantes, no es consideren violència masclista.

A: Doncs ja està! Moltes gràcies!

«S'ha de mirar a l'agressor: s'ha de posar nom i cognoms dels agressors, mantenir la víctima en l'anonimat perquè els que han comès el delictes, són ells»

MARIA MOLINS. Transcripció de l'entrevista

21/09/2020

Maria Molins és una actriu catalana de teatre, cinema i televisió molt coneguda. És llicenciada en art dramàtic a l'Institut del Teatre i ja fa 27 anys que està en el món del cinema, havent guanyat el **Premi Gaudí a la millor actriu** principal per *El bosc* i diverses nominacions. Ha sortit a pel·lícules com *El Àrbol de la Sangre*, *Cien años de perdón*, *El bosc*, *Fill de Cain...* i a sèries com *El cor de la ciutat*, *La Riera*, *La Embajada*, *Servir y proteger...*

A: Creus que vivim en una societat masclista? Per què?

M: Jo crec que sí. Estem en el procés d'abandonar aquest masclisme però encara ens queda lluitar.

A: Quin creus que és el paper dels mitjans en aquest sentit?

M: Els mitjans arrossegueu una tradició masclista i patriarcal que alguns mitjans recolzats per marques encara tenen una visió molt antiga. Hi ha algunes marques, alguns mitjans que comencen a obrir-se a la realitat actual. Em refereixo a la perspectiva de gènere.

A: Penses que alguns titulars poden perjudicar la imatge que es transmet de la dona?

M: Alguns titulars poden perjudicar la imatge de la dona, també la de l'home, però si estem parlant de visió de gènere de vegades deliberadament i de vegades no, però sí que hi ha alguns titulars que perjudiquen greument la visibilitat de la dona.

A: Creus que alguns diaris utilitzen un llenguatge no igualitari i irrespectuós cap a les dones?

M: Sí. No sé si es deliberadament, si és per herència d'aquesta tradició patriarcal i per tant, seria algo inherent. Però sí que crec que encara hi ha una tradició patriarcal molt marcada en aquesta nostra tradició judeocristiana.

A: Com creus que afecta la manera en la què es transmet la informació respecte a la violència masclista a la població? La

predisposa d'una manera o altra?

M: Recordo fa un temps un anunci on hi havia una dona envoltada d'un grup d'homes que semblaven una manada i anaven a violar-la i hem sembla que anunciaven un perfum. Exemples com aquests, el que fan és reforçar aquesta violència.

Aleshores els mitjans haurien de tenir molt en compte que una imatge o unes paraules posades d'una certa manera, fan molt mal. Hem refereixo al llenguatge no inclusiu. En el llenguatge que no inclou la violència de gènere. Hem refereixo a les joguines dels infants, on clarament es diferencien molt els jocs de nens més violents o als jocs de nenes que són més de cuidar a les persones. Això és obertament una propaganda violenta.

A: El món del cinema, la televisió i el teatre, ha de seguir algunes pautes a l'hora de tractar temes de violència masclista?

M: Sí. Cada vegada hi ha més limitació a l'hora de com s'explica la perspectiva de gènere. M'explico, fa uns anys obertament hi havia bufetades de part de l'home cap a la dona en els cinemes de Hollywood anys 60-70. Avui en dia, no s'explica com un fet normal, com un fet acceptat. S'explica com un fet violent. Això ens fa que mirem la televisió i el cinema des d'uns ulls més actuals.

A: En el cas que sigui així, si no es fa un ús correcte de la representació d'aquesta i no segueix les pautes pactades, hi ha conseqüències per la companyia o directors/es?

M: Sí, per exemple, el teatre està prohibit fumar. Els actors no podem sortir fumant. Es una llei que es va aprovar i que nosaltres no hi estàvem molt d'acord, però se'ns va imposar. De la mateixa manera, si hi ha un llenguatge explícitament violent, hi ha una limitació. Això és més

difícil d'explicar perquè no hi ha una llei com la de fumar.

Però cada vegada els actors, actrius, autores, autors, directors i directores, tenen més consciència de la perspectiva de gènere.

Del que significa posar en escena un home violent que exercix violència contra les dones. Si no hi ha aquesta perspectiva de gènere actual, el que passa és que queda obsolet. És a dir, queda antiquada la visió. Et posaré un exemple.

Shakespeare era obertament misogin.

En els seus textos apareixen frases com "el sexe dèbil", referint-se a la dona.

Això, quan tu portes Shakespeare al teatre, els directors i les directores, intenten treure aquesta falta d'igualtat perquè sinó el públic es tira enrere; no accepta aquest llenguatge com fa vint o trenta anys. És una qüestió de què el públic ha avançat i el teatre també.

Anem junts avançats amb això. No és que hi hagi una llei explícita, com en el cas del tabac, però sí que hi ha una consciència del públic perquè a més a més, es vol que el públic sigui cada vegada més jove i el públic jove no accepta un llenguatge violent o poc inclusiu.

A: De fet, està més controlat en el món del cinema i teatre que no en els programes d'entreteniment o

informatius.

M: Sí, de fet, cadenes privades o públiques on encara els òrgans estan dirigits per gent que porta molts anys en el sector, probablement beguin més d'aquest masclisme, d'aquesta falta de llenguatge inclusiu o perspectiva de gènere.

Però si t'hi fixes bé, el cinema, sobretot el que es fa a Catalunya, comença a haver-hi una quantitat de directores joves on s'explica molt la dona,

la problemàtica de la gent de la teva edat o de deu anys més gran que tu... això ha fet que hi hagi com una revolució en el cinema i això es començarà a tenir en compte d'aquí a uns anys, però jo queestic en el sector, ho començo a veure ara. No és que la gent més jove sigui menys masclista, és que hi ha un tipus de programadors de cinema que els comença a interessar que hi hagi directores dones i que parlin de dones i de les relacions romàntiques i d'amor des de la seva perspectiva.

A: Com creus que s'ha de tractar la informació respecte a la violència masclista?

M: A veure, el meu company, que és el productor d'una obra de Teatre que es diu Jauria, que es una obra que ha guanyat el Premi Max al millor espectacle a Espanya aquest any, és una obra de teatre que s'ha vist a Madrid i espero que es vegi a Barcelona que parla del judici de La Manada, que va passar al 2017. Molta gent va veure aquesta obra, parla de la violència de gènere evidentment, de violència extrema perquè es una violació a una noia per part de nois bastant més grans que ella i l'obra de teatre és el judici posat a escena.

Quan el públic la veu, veu una

història de terror i allò només es el judici.

Per tant, com s'ha d'explicar la violència de gènere per a què arribi a la gent, tant al cinema com al teatre o mitjans de comunicació? S'ha d'explicar tal qual és. Tu veus el judici de La Manada tal qual va ser i això és el que s'ha d'explicar; no hem de posar cap filtre i s'ha de fer des d'una perspectiva cada cop més des d'un canvi de lupa. Hem refereixo a que

no s'ha de mirar a la víctima, sinó que s'ha de mirar a l'agressor: s'ha de posar nom i cognoms dels agressors, mantenir la víctima en l'anonimat perquè només és una víctima i els agressors, els que han comès el delictes, són ells.

Aleshores, quan canviem aquesta perspectiva i endurim les lleis, probablement el que passarà és que es debiliti aquesta fortalesa que tenen alguns homes que creuen que exercint el poder per mitjà de la violència, els dona una impunitat. És a dir,

quan en els mitjans apareix una dona assassinada, jo faria aparèixer la cara de l'agressor i els anys que li poden caure de presó.

Aquest és el canvi amb que hem d'anar. Quan hi ha una violació, han d'aparèixer els agressors, quan es parla de prostitució s'ha de condemnar als proxenetes i als que consumeixen prostitució, no s'ha de detenir a les que exerceixen la prostitució, s'hauria de detenir al que paga per això perquè en el fons està

utilitzant un servei que en el nostre país és alegal (no dic il·legal, dic alegal perquè encara no té un marc de legalitat) i a més, es considera l'esclavisme del segle XXI.

A: Ara et llegiré alguns titulars i et faré unes preguntes. Si hi ha algun que vulguis que repeteixi t'ho dic.

"Hallan el cadáver de una prostituta en el río Bernesga"
"Una mujer muere asesinada por un hombre que conoció en Internet"
"El lado oscuro del verano: más agresiones sexuales y más sumisión química"
"Decapitada una mujer en su primera cita con un hombre al que conoció en Internet"

M: M'agradaria que em diguessis el primer titular i jo te'l canviaré. Vale?

A: Perfecte, perquè així ja respon directament a l'altre pregunta que era de si ho redactaries d'una altra manera. "Hallan el cadáver de una prostituta en el río Bernesga"

M: Un agresor llamado X asesina de esta forma a esta persona y la tira en un río.

A: "Una mujer muere asesinada por un hombre que conoció en Internet"

M: Un hombre acosa por Internet a una mujer, consigue quedar con ella con el objetivo de asesinarla. Le van a caer X años de prisión

A: "El lado oscuro del verano: más agresiones sexuales y más sumisión química"

M: El lado oscuro del verano: un grupo de gente compró ilegalmente este producto químico con el objetivo de dormir a las víctimas para violarlas. La pena por incauto ilegal de esta sustancia es tantos años de prisión.

A: Ets de les poques persones que m'ha modificat aquest titular! Molta gent com que el veu normal; potser si no l'analitzes costa però molt bé.

M: És molt fort.

A: "Decapitada una mujer en su primera cita con un hombre al que conoció en Internet"

M: Un hombre con un transtorno mental X utiliza un arma blanca para decapitar a una mujer y la policía lo detiene y le caen X tiempos de condena.

A: Creus que els mitjans van tractar correctament el cas d'Alcàsser?

M: Absolutament no.

A: No sé si hauràs vist el documental de Netflix

M: No, no el vaig voler veure perquè jo vaig seguir de prop aquest tema i tenia una edat similar a la teva i em feia molt mal el que veia per la televisió. Crec que fa bastants anys, jo era petita, a una dona que la van violar, a un judici el jutge li va preguntar com anava vestida.

A: Jo vaig mirar uns capítols del documental pel Treball de Recerca i també preguntaven que com anaven vestides les nenes, si van fer autoestop...

M: Clar, és a dir, aquesta societat patriarcal encara no perdona que una dona surti sola o que una dona decideixi beure alcohol sola o vestir com li dona la gana i sortir de nit. Hi ha gent que ho entén, estem canviant, però encara queden de la "bèstia parda" del patriarcat, encara queden de les últimes fuetades, de les últimes agonies que queden, que són les més violentes.

A: I el de La Manada, que va ser uns anys després i havent sortit la llei de violència masclista, creus que es va tractar correctament? Es podria notar diferència?

M: A mi ja em va esgarrifar que el judici de fa dos anys fos aquest. De tota manera, fa trenta anys aquesta noia se li hauria preguntat com anava vestida i per què anava sola o per què havia begut alcohol. Crec que el judici de la manada, no recordo que se li preguntés, però igualment és terrorífic el que li preguntaven.

A: Segons el teu criteri, quins diries que són els mitjans que aborden millor el tractament de la violència masclista?

M: Et refereixes a mitjans televisius?

A: Sí, o els que tu vulguis.

M: És que en general ens queda molt per explicar bé el que és. Et diria que al cent per cent cap. Evidentment, dels

estats potser La Sexta explica una mica millor però encara està molt lluny dels titulars que jo et donava confrontant-nos amb els que m'has dit.

A: Què penses dels estereotips de gènere? Penses que el cinema ajuda a promoure'ls? Hem crescut veient pel·lícules Disney, les quals la majoria en representen molts...

M: Amb el tema dels estereotips de gènere, tinc una mica de contradicció interna. Crec que hem de ser molt lliures a l'hora d'escollir com volem vestir o ser de cara a la societat. També crec que tenim moltes mascaretes. Aleshores, és veritat que jo he crescut veient pel·lis Disney on la princesa acabava sent salvada pel príncep. Aquest fet és terrorífic perquè el que t'estan dient és que només un home et salvarà i ets una dona. Però per altra banda, hi ha algo en el vestit o en el romanticisme i en els dibuixos que em sedueix. Hi ha un tipus d'empoderament femení que jo defenso que és un rol molt femení, que no tinguem vergonya de si volem ser extremadament femenines. Que no per ser femenina, ets fluixa. Aleshores, l'empoderament no vol dir masculinitat; no vol dir que vagis amb samarretes amples. L'empoderament femení, vol dir que el teu cos és teu i que tu et sents orgullosa de com vulguis vestir; si és molt femení o si es molt masculí. És igual. Aquest és l'empoderament. Sentir-te bé amb tu mateixa. Pot ser que t'agradi les pel·lícules de Disney, però odiï ser la nena salvada. Et posaré un exemple: a l'escola de la meua filla, que te set anys, a la biblioteca hi ha llibres que estan marcats amb un gomet lila des de la perspectiva de gènere. És a dir, t'estan avisant. Aquest conte és anticuat; està explicat des d'una perspectiva de fa cinquanta anys, però no el prohibeixen perquè té unes imatges i una feminitat que és molt bonica. Una altra cosa és el missatge. Si podem ser capaços de separar el missatge dels rols, aquí haurem guanyat un poderament femení molt important.

A: Al llarg de la teua carrera, en algun moment has hagut de representar un paper en el qual no et senties còmoda basant-nos en el masculisme?

M: Sí, però sempre l'he treballat barallant-me amb els directores o alguna directora per donar-li empoderament a aquest personatge.

I també m'ha passat que m'han ofert personatges i els he refusat perquè la perspectiva de gènere no s'adequava als meus ideals, a com jo penso.

A: Alguna vegada t'han fet una entrevista inapropiada pel fet de ser dona?

M: No. No m'han preguntat mai el que li han preguntat a alguna altra actriu que he sentit a la televisió si porto roba interior d'un color o un altre, si m'agrada un tipus d'actor o altre pel fet de ser una dona... perquè crec que quan m'ha tocat fer entrevistes, les he hagut de fer des del teatre i en el teatre hi ha un respecte pel fet que culturalment potser hi ha un llistó més alt, no et pregunten preguntes tan banals. Et pregunten sobre l'obra de teatre.

A: Creus que en el món del cinema, televisió i teatre es valora per igual als actors que a les actrius?

M: A nivell de valor artístic et diria que es valora més a les actrius que als actors.

A: I a nivell de mitjans?

M: A nivell de mitjans no, no del tot. Sobretot perquè encara a la nostra societat, les noies cobrem menys que els homes i és algo que està com implantat. No et dic que els mitjans es fiquin en que cobres o no, però com que encara els rols estan una mica definits en l'home el protagonista i la dona encara està darrere, evidentment les preguntes interessants van pels personatges interessants. Aleshores, només per aquest fet, ja ens toca respondre preguntes menys interessants.

A: Per exemple, desgraciadament he llegit titulars a alguns diaris sobre actius com Scarlett Johansson sobretot, que en lloc de parlar de la seva trajectòria, parlen o critiquen el seu físic, la seva vestimenta... en canvi, sobre Brad Pitt o qualsevol altre, parlen de la seva carrera.

M: Sí, això és veritat. A mi no m'ha passat.

Això sol passar més al star system,

que és molt dur i sobretot estàs parlant de Hollywood, Estats Units,

on el físic juga un paper molt important i per aquesta mateixa raó, el hastag i el moviment del Me Too esclata allà, perquè la pressió és tan forta i tan evident, que les dones no poden aguantar.

Evidentment hi hauria d'haver un Me Too aquí també, perquè la pressió no és tan forta, però és.

A: Sí, perquè hi ha alguns programes a nivell nacional que tampoc són les

mateixes preguntes que fas a actrius, com per exemple *Las Chicas del Cable*, que a actors. Vull dir, *El Hormiguero* per exemple. No fa les mateixes preguntes als homes que a les dones. De fet, tinc un apartat sencer amb situacions d'aquest programa.

M: És que és vergonyós. Jo l'últim que vaig veure va ser una entrevista a una nena que crec que tenia nou anys que li preguntaven si li agradava algun actor i crec que va dir una actriu.

A: Blanca Suárez

M: I el Pablo Motos la va corregir i li va dir: "supongo que te refieres como actriz". Amb això, no només està atemptant contra una menor preguntant-li algo sobre la seva vida amorosa o sexual, que encara no ha madurat com per poder respondre. També està atemptant contra una perspectiva de gènere, per què, què passa? Que a una dona no li pot agradar una dona? Ells mateixos cauen en una trampa que els posa en evidència, però estan tan empoderats que els hi és igual. Em sembla que va ser el Mario Vaquerizo, que li van dir: "Oye, tu amigo Pablo motos ha hecho esto. I ell va respondre: si, se lo he comentado però me dice que le tienen envidia". Aleshores, si l'empoderament es d'aquesta manera, el que s'ha de lluitar i heu de lluitar molt la vostra generació perquè deixin d'existir aquest tipus de programes.

A: A moltes sèries i pel·lícules es reproduïxen situacions d'abusos cap a les dones. Com creus que s'haurien de replantejar aquestes situacions per tal que no es normalitzessin?

M: Les pel·lícules que veig, són pel·lícules de festivals. Són pel·lícules dirigides per dones, dirigides per homes que tenen perspectiva de gènere i crec que cada vegada hi ha menys aquesta sensació d'abús cap a la dona. Però és veritat que no totes les pel·lícules estan fetes aquí i des d'una perspectiva de gènere. Et diré un exemple. Vaig anar a veure una obra de teatre que es deia *Prostitución* i parlava sobre la prostitució... hem vaig indignar una mica perquè tota l'estona es veia la cara de la prostituta i la llàstima que ens fa la prostituta. Hauriem de canviar enfocant la cara de l'home i la llàstima que fa aquest home que ha de recórrer a pagar diners per comprar amor. La cara d'aquest home follant, seria un canvi de perspectiva. Tu veus el proxenet o el que consumeix prostitució en un primer pla i t'asseguro que la societat encara no està preparada per veure-ho això. Però hauria de ser aquest el canvi de perspectiva.

A: Doncs ja està! Moltíssimes gràcies!

«Els mitjans de comunicació fan servir la dona ara com fa 50 anys»

JOSEP COLLADO MORALES. Entrevista

21/09/2020

El Josep Collado Morales és radiofonista i periodista. Va estudiar a la UAB però no va acabar el grau. Al llarg de la seva trajectòria professional ha estat treballant a Catalunya Ràdio, TVE, Antena 3, a *Protagonistas* amb Luis del Olmo i ha escrit articles diaris a La Razón Catalunya i el diari Metro. Recentment ha escrit un llibre de relats: *Descuentos*. Actualment és el director magazine local COPE Catalunya.

A: Creus que vivim en una societat masclista? Per què?

J: Sí. Perquè històricament l'home ha tingut el paper dominant i no l'han volgut deixar per egoisme, domini i menyspreu a la dona. Aquest paper moltes vegades l'han mantingut amb violència envers la dona.

A: Quin creus que és el paper dels mitjans en aquest sentit?

J: Nul.

Els mitjans de comunicació fan servir la dona ara com fa 50 anys.

No hi ha cap d'informatius dones, els magazines els presenten poques dones, director de diaris dones ben poques. Les dones lluiten per ocupar el lloc que mereixen per ser bons professionals i no per ser dones. Encara hi ha televisions que posen a presentar el telediario a les guapa i no pas a la més intel·ligent.

A: En algun moment de la carrera us van ensenyar com s'havia de tractar la informació sobre la violència masclista?

J: No.

A: Penses que la manera en la que es transmeten les notícies poden perjudicar la imatge de la dona?

J: Sí.

A: Creus que algunes emissores utilitzen un llenguatge no igualitari i irrespectuós cap a les dones?

J: Sí.

A: Com creus que afecta la manera en la que es transmet la informació respecte la violència masclista a la població? La predisposa d'una manera o altre?

J: Mentre la violència masclista continuï sent aprofitada per aconseguir més audiència i no sigui tractada d'una altra manera, el públic continuarà pensant que és un fet quotidià i "normal".

A: Les Recomanacions sobre el tractament de la violència de gènere als programes informatius i d'entreteniment als mitjans de comunicació publicades a Catalunya al 2004, són només per televisió o també per premsa i ràdio?

J: A la meua emissora o a mi personalment no ha arribat mai una recomanació sobre el tractament de la violència de gènere.

A: A nivell nacional, la ràdio ha de seguir algunes pautes sobre com donar les notícies de violència masclista?

J: Jo crec que sí.

A: Si és així, les emissores que no les compleixen perquè no fan un ús correcte del llenguatge, tenen conseqüències?

J: No.

A: Com creus que s'ha de tractar la informació respecte a la violència masclista?

J: Sense donar detalls, respectant la intimitat de les víctimes i no elevant a la categoria d'espectacle moltes d'aquestes notícies.

A: Creus que els mitjans van tractar correctament el cas d'Alcàsser?

J: Respecte el cas d'Alcàsser, va servir per demostrar que la majoria dels mitjans de comunicació són incapaços d'aprendre dels seus errors. Recordo que es va dir "mai més farem programes com aquests".

S'ha tornat a donar casos semblants a Alcàsser i, sobretot les televisions, han fet programes similars o pitjors que el que va fer Nieves Herreros des d'Alcàsser.

A: I el de La Manada?

J: Pel que fa al cas de la Manada, és diferent. El tractament va quedar dispers en tots els mitjans de comunicació. Uns ho van fer com calia i d'altres, sempre els mateixos, va tornar a pintar de groc la notícia. Alguns mitjans van insinuar que la Manada eren les víctimes i d'altres ho van enfocar com calia.

A: Segons el teu criteri, quines diries que són les emissores que aborden millor el tractament de la violència masclista?

J: No crec que hi hagi cap emissora que tracti bé la violència masclista.

«Els mitjans som el quart poder i hauríem d'utilitzar aquesta capacitat d'impactar en la gent per lluitar contra el masclisme»

ELVIRA VILARDELL SANS. Transcripció de l'entrevista

07/09/2020

L'Elvira Vilardell Sans és llicenciada en periodisme (UAB) i té un màster en màrqueting i comunicació (UAB). Actualment és la cap de redacció del diari digital d'*adolescents.cat*.

A: Creus que vivim en una societat masclista? Per què?

E: Crec que sí, que vivim en una societat masclista perquè

els estereotips i els rols de gènere fa molts anys que es perpetuen i és un estigma que costa molt d'eliminar.

Fins i tot crec que jo com a dona, tinc trets o comportaments masclistes i cal molta educació en aquest sentit per poder adonar-nos-en i entre tots poder canviar i fer una societat lliure d'aquest tipus d'estereotips i de rols que el que fan es condicionar-nos i al cap i a la fi fer una societat menys lliure.

A: Quin creus que és el paper dels mitjans en aquest sentit?

E: Avia'm, jo crec que els mitjans diuen que som el quart poder i hauríem d'utilitzar aquest poder que tenim o aquesta capacitat que tenim d'impactar en la gent per eliminar o almenys lluitar contra el masclisme però si que és cert que

molts cops el masclisme, els mitjans enlloc d'intentar eliminar-lo, el perpetuen.

És a dir, de vegades es fa de manera inconscient. Potser un altre periodista escriu un article i sense adonar-se'n esta fent servir un llenguatge masclista o de rols, etcètera però és que llavors això ja és diguem-ne una falta d'educació o directament que la persona no s'adona que ho està fent. Però després ja hi ha altres maneres d'enfocar les notícies que clarament continuen sent masclistes. És a dir, l'altre dia que em vas passar l'article, el contingut aquell continuem veient molts titulars en el que la dona es ven com: "la dona de..."; "mira quin escot que porta" (en comptes de lloar la seva professió o els seus mèrits professionals). Això en els homes normalment no passa. Si que és cert que també hi ha algun titular de "mira las abdominales de no sé quien", però és a dir, sempre és molt més perjudicant a les dones i enfocat des d'un punt de vista molt més masculí. És a dir, que jo crec que els mitjans haurien de fer molt més per lluitar contra el masclisme.

A: Sí, perquè hi ha alguns titulars que...

E: Sí, perquè realment no es fa des de molt llocs, des de molts mitjans o molts sectors.

A: En algun moment de la carrera us van ensenyar com s'havia de tractar la informació sobre la violència masclista?

E: Mmh... avia'm, ara estic pensant. Fa anys d'això. A mi per exemple em va faltar una assignatura on ens ensenyessin a tractar temes delicats com pot ser la violència masclista, com pot ser el *bullying*, com pot ser la immigració, etc. Per aprendre a utilitzar un llenguatge neutral i respectuós. A mi això, que jo recordi, no m'ho van explicar mai. Que en alguna classe puntual sortís alguna reflexió d'un professor de que una notícia estava enfocada de manera masclista o que s'havia tractat un cas de violència de gènere malament i això, podria ser. O sigui, em sona que ho vam parlar algun dia a classe, però com un debat. És a dir, en un moment puntual un dia; no vaig tractar això de manera ampla.

A: Penses que alguns titulars poden perjudicar la imatge que es transmet de la dona?

E: Sí, totalment. Vull dir que clar, perquè si una persona esta llegint titulars i els titulars sempre estan enfocats en "mira aquesta dona que guapa és, mira quins tits pits, mira la dona de..." sembla que s'estigui dient que l'únic que es fixen de les dones és pel nostre físic o amb qui sortim. Llavors això, si ho veiem des de petits t'acaba condicionant. Per tant, crec que sí, que els titulars que veiem o a la tele, tot ens afecta.

A: Creus que alguns diaris utilitzen un llenguatge no igualitari i irrespectuós cap a les dones?

E: Sí, total. Els titulars que t'he comentat abans, a mi això em sembla poc respectuós cap a la dona i molt poca empatia i poques ganes de lluitar contra el masclisme. És a dir, i ha certs mitjans que potser saben que tenen un públic bastant maculí i utilitzen el típic titular de *clipback* de "nose quien se desnuda en Instagram" per aconseguir clics i llavors la manera en com esta escrit l'article de vegades es lamentable cap a la dona. Ja deus haver trobat exemples.

A: Sí, molts! Com creus que afecta la manera en la què es transmet la informació respecte la violència masclista a la població? La predisposa d'una manera o altre?

E: Es que aquest tema és súper delicat.

A: Si hi ha alguna pregunta que no vulguis respondre, no et preocupis.

E: No, no, no. Jo la responc. El que passa és que jo no soc ningú, és a dir, jo et dic la meua opinió. Jo he llegit titulars o maneres d'enfocar notícies de violència masclista que m'han semblat malament. És a dir, "un hombre mata a su mujer porque estaba gritando mucho" o justificacions o en comptes de posar la paraula "assassinat", que la posen poc, al cap i a la fi es un assassinat. O maneres d'enfocar que com que li resten importància, des del meu punt de vista, el fet de que aquell home ha matat a la seva dona; l'ha assassinada i això clarament és violència masclista. I ja no en la violència d'assassinats, que això ja és el màxim nivell, sinó que

de vegades fins i tot hi ha alguns mitjans que sembla que justifiquin certs comportaments per part de l'home o per part de la parella que són súper tòxics i que són violents

com pot ser el control de l'altre persona o la gelosia o coses així que al·lucines perquè al cap i a la fi, la mort d'una persona és la punta de l'iceberg i el que més es veu però a baix hi ha comportaments que no són gens sans, que són súper nocius i a vegades també sembla que els justifiquem.

A: Sí, hi ha molts titulars que els justifiquen molt o li tiren la culpa a la víctima.

E: Clar, és que això no es pot permetre. Això és molt complicat perquè si tu ets la família de la víctima i veus un titular així i et bull la sang i vols posar una denuncia, difícilment t'acaben donant la raó. És molt complicat, molt difícil. I el que s'ha de fer aquí és molta educació per a que això ja no es produeixi. Però això és una feina de moltíssims anys.

A: Les Recomanacions sobre el tractament de la violència de gènere als programes informatius i d'entreteniment als mitjans de comunicació publicades a Catalunya al 2004, són només per televisió o també per premsa i ràdio?

E: Hi ha moltes recomanacions d'això i llibres d'estil. Per exemple, els mitjans públics com pot ser TV3 o Catalunya Ràdio o altres, sí que aquestes recomanacions les sol fer la Corporació Catalana de Mitjans i per tant, ells en

teoria s'han d'adherir, les han de tenir presents a l'hora de publicar continguts. Però la resta de mitjans, no tenen perquè fer-ho però sí que si tens algun dubte sobre com enfocar un tema com aquest, pots recórrer a aquestes recomanacions perquè són útils a l'hora d'escriure o de veure que hauries de dir i que no. Però no és obligat.

A: Ostres, em pensava que era obligatori. I a nivell nacional, la premsa escrita ha de seguir algunes pautes sobre com donar les notícies de violència masclista?

E: Que jo sàpiga no. Hi ha recomanacions, però no hi ha cap mena d'obligacions ni res.

A: I els diaris que no les compleixen perquè no fan un ús correcte del llenguatge, com bé has dit abans que justifiquen a l'agressor o publiquen les fotografies de la víctima sense permís, tenen conseqüències?

E: Jo diria que poder-les tenir suposo que les poden tenir. Això hauries de mirar tu condemnes o casos sobre això. Però sí que sé que l'Institut Català de la Dona, no sé si ho hauràs trobat, sol fer un recull anual amb titulars i mitjans que utilitzen el llenguatge masclista. Llavors, si no recordo malament, fa dos anys o així, posaven el web més masclista a Catalunya i ara no recordo quin mitjà era, però feien un anàlisi de diferents mitjans i en funció de diferents criteris sobre això: en quants titulars apareixia la dona, en quants era menystinguda o sexualitzada... feien un rànquing. Si et poses en contacte amb l'Institut Català de la Dona, jo crec que et poden ajudar amb això.

A: Perfecte, doncs després m'ho miraré. Com creus que s'ha de tractar la informació respecte a la violència masclista?

E: Doncs el que s'hauria de fer és donar la notícia de manera neutral. És a dir, aquesta persona ha assassinat a aquesta altra en un cas de violència masclista i

en cap cas donar el més mínim motiu per justificar l'agressió o l'assassinat, en cap cas.

També crec que és interessant que en les notícies de violència masclista, que això sí que se sol fer, apareixi com un recull amb tots els casos que hi ha hagut aquest any per conscienciar i si es te algun dubte doncs consultar com tu has dit abans, les guies de recomanacions o fins i tot trucar a l'Institut Català de la Dona o altres organismes que es dediquen a això per no cometre errors a l'hora de redactar o transmetre missatges que poden ser nocius.

A: Penses que és important tractar temes com el masclisme o la violència masclista de cara als adolescents?

E: Sí, totalment. Vull dir, nosaltres

intentem fer-ho. la violència masclista sí que es un tema molt més delicat i potser l'hauriem de tractar més, però el tractem menys perquè si el tractem, el que volem fer és parlar amb experts o amb expertes per no cometre errors. I en el cas del masclisme, sí que intentem fer notícies per lluitar contra el masclisme o contra el sexisme etc. De vegades, com tots, cometem errors o no enfoquem bé les coses però la nostra intenció, en cap cas és no lluitar contra aquesta sacra social.

Crec que és molt important conscienciar des de l'adolescència i fins i tot abans.

Clar que els nens petits no solen llegir els mitjans de comunicació però com abans millor.

A: Com el cinema que per exemple, Disney, desde petits representa tot el masclisme, doncs el contrari.

E: Exacte. És a dir, quan erets un nen petit veies la *Cencicenta*, *Blancaneus*... que eren les pel·lícules de la meua època, el que t'estaven dient era: tranquil·la, vindrà un príncep blau i et salvarà perquè tu, dona indefensa, per tu sola no vals res, perquè és el que et venien a dir. No representen per res la diversitat sexual perquè aquí no representen ni lesbianes, ni gais ni bisexuals... és a dir, un desastre, però suposo que amb el temps han modernitzat algunes coses però encara queda molt.

A: Ara et llegiré uns titulars que he trobat i després et faré unes preguntes sobre aquests:

"Hallan el cadáver de una prostituta en el río Bernesga"

"Una mujer muere asesinada por un hombre que conoció en Internet"

"El lado oscuro del verano: más agresiones sexuales y más sumisión química"

"Decapitada una mujer en su primera cita con un hombre al que conoció en Internet"

Creus que és adequat escriure-ho així?

E: Adequat o no adequat? Són titulars per cridar l'atenció clarament. D'aquí a que sigui ètic fer-ho així... alguns em semblen potser més forts que altres. És a dir, per exemple, *el lado oscuro del verano*, és un titular que està enfocat per anar a fer clics però si que ho tracten de manera com si no tingués gaire importància, com si fos una moda. No s'hauria de prendre tan a la lleugera, des del meu munt de vista. Llavors, el de la prostituta no sé si el titular cal emfatitzar que es una prostituta. Què més dona que sigui una prostituta? És una dona. El segon quin era?

A: "Una mujer muere asesinada por un hombre que conoció en Internet"

E: Bueno, aquí busquen el clic ficant lo de internet. Al cap i a la fi, la notícia és que una dona mor assassinada en mans d'un home. Aquest encara podríem arribar a dir que és descriptiu. I l'últim era...?

A: Com traslladant la culpa a la víctima: "Decapitada una mujer en su primera cita con un hombre al que conoció en Internet"

E: Sí, Bueno, sembla que ens diguin que les dones que quedem amb tios i després ens maten. Són detalls que no calen ficar-los al titular, perquè sembla que estiguis dient que ha estat com per quedar per internet i per això l'han assassinat i que si s'hagués quedat a casa no li hagués passat res. Sembla una mica que et diguin això i això no es així. L'han assassinat perquè l'altre era un assassí i punt i l'hagués assassinat a ella o a qui fos perquè era un masclista. No s'ha de justificar. Es podria haver enfocat molt millor, deixem-ho així.

A: Després he fet un altre pregunta que més o menys ja l'has anat responent. Ho redactaries d'una altra manera? Com?

E: Traient tots aquests detalls escabrosos que per mi no aporten informació rellevant perquè almenys al titular. Si dins ho vols explicar, tens molt més espai per poder-te esplaïar i redactar-ho d'una manera en que tu en cap cas estàs donant la culpa a aquella persona. Perquè en un titular has de resumir molt i depèn de com col·loquis les frases o les paraules, sembla que la teva intenció sigui una que no és. Segurament et dic jo que no han escrits amb mala fe i han estat escrits per buscar el clic i perquè la gent cliqui i els anuncis s'activin i el mitjà guanyi diners. Però clar, s'hauria d'haver enfocat diferent. Sobretot el de la prostituta; no ficar en cap cas que es prostituta. I el de "el lado oscuro"... sisplau, una mica més de serietat. Ficar que augmenten les agressions sexuals i la submissió química durant l'estiu, això ho pots posar de titular i després a dins detallar-ho.

A: Creus que els mitjans van tractar correctament el cas d'Alcàsser?

E: No, fatal. A mi això hem queda lluny i també volia mirar el documental i he vist imatges i vaja, el que van fer d'anar allà amb la família, les preguntes que els hi feien, la manera en com es va enfocar el cas, súper sensacionalista... és que molt malament. Em sembla

molt denigrant com a persona. O sigui, jo no m'hagués sentit bé com a periodista anant allà amb la família a fer preguntes o com investigant sobre la vida de les noies... ja té prou pena la família de que les han matat o en aquell moment no sabien on era perquè tu vagis allà a fotre mà. Molt malament, molt mal tractat.

A: És que realment al documental es veuen imatges i gravacions però que son gravades en aquella època, de quan ploraven, l'enterrament, les cases... i és impactant.

E: Em sembla una invasió de la intimitat brutal. Molt malament.

A: De fet preguntaven, enlloc de qui serà el culpable, quina noia portaven les nenes, si van fer autoestop...

E: Per exemple, la sèrie de Crims de TV3, un cop ha passat un cas i ja esta tancat o obert però hi ha hagut una sentència, llavors tu pots anar com a periodista, recopilar la informació i fer una reconstrucció dels fets amb testimonis.

Però amb preguntes que portin informació rellevant o sobre el cas, però no preguntes sensacionalistes com això que dius tu de com anaven vestides. Això que importa? No té cap rellevància pel cas.

A: I van crear un programa que el dia en que es va saber que les noies van ser assassinades, van muntar un plató al poble en el que van anar tots els familiars.

E: Que bé, fantàstic. Però ells hi van accedir també. És fort. No soc ningú per jutjar; a mi no m'agrada com es va fer però això cadascú té la seva opinió.

A: I el de La Manada, que va ser uns anys després i havent sortit la llei de violència masclista, creus que es va tractar correctament? Es podria notar diferència?

E: Hi ha mitjans que el van tractar molt malament. Jo crec que alguns el van tractar relativament bé o simplement es van dedicar a informar i altres molt malament, com investigant la víctima. Diria que a Telecinco, no sé si era el programa de la Ana Rosa, que es van dedicar a entrevistar la novia d'uns dels de la manada o algun familiar. I era com, no m'ho puc creure. La novia justificant o defensant un dels violadors. Donaven veu a la gent que defensava als acusats. I es com, perdona, i l'altre part? Que potser no volien parlar, no et dic que no. Però no sé, si només treus una part del cas, una part de la informació, estàs esbiaixant totalment les coses perquè sembla que la noia s'ho estigui inventant. Estàs construint un relat perquè la gent es pensi que la noia s'ho estava inventant i els altres son súper bons i ella volia protagonisme i és totalment mentida.

A: Sí, de fet, no sé si era el mateix programa de l'Ana Rosa o un altre, que van portar l'advocat d'ells.

E: Sí, aquestes coses que és com, no cal. Per començar, quan van fer això, el procés judicial estava obert, de fet, com es va recórrer el cas varies vegades, la sentència final, no va ser fins fa relativament poc. Llavors, quan un cas esta obert a mi es que no em sembla bé fer com pressió mediàtica. Que es fa, perquè era un cas súper mediàtic. Però si vols informar, intenta fer-ho de manera neutral i porta un expert, un jurista que no tingui res a veure amb el cas i analitzi proves o detalls. Proves suposo que no es podia fer perquè estaven sota secret de sumari, però que sigui neutral.

A: Al programa *Detrás de la verdad*, crec que era aquest, van publicar un vídeo de com violaven a la víctima. Té conseqüències els periodistes que ho publiquen?

E: Jo crec que això sí que pot tenir conseqüències.

A la carrera sí que vaig fer una assignatura que era de dret i estava enfocada a les denúncies més freqüents a les quals ens podem afrontar els periodistes i una d'elles és la violació de la intimitat, el dret de l'honor i la imatge...

Llavors, en aquest cas, si tu publiqués un vídeo com aquest et poden denunciar per varies coses: violació de la intimitat, per vulnerar el dret, l'honor i la imatge de la víctima perquè al cap i a la fi, estàs mostrant la noia. I et pot semblar malament, però jo et dic el que és. En aquest cas, tan els agressors com la víctima ho podien denunciar. Perquè si es veien els nois, ells també podien dir que s'està vulnerant el seu dret a la intimitat perquè ells també hi surten. O sigui, que sí, normalment crec que es denuncia al mitjà enlloc del periodista, podien tenir clarament enfrontar-se a una pena o una multa. Jo crec que sí.

A: Van acabar retirant el vídeo, segons he llegit, però no sé si van tenir conseqüències segons això que em dius.

E: Pots arribar a un acord. És a dir, l'advocat et pot trucar i dir que la família de la noia, per exemple, ha posat una denúncia. I llavors pots retirar el vídeo de tot arreu per a que retirin la denúncia, arribant a un acord i sense que hi hagin més conseqüències. Si això no arriba a judici i no hi ha un procés, segurament això no va tenir conseqüències més enllà d'una trucada de l'advocat i un acord verbal o firmat entre la família i el mitjà o el periodista.

A: En alguns canals, sobretot

Telecinco crec, quan donen notícies així, de vegades posen com la imatge de la víctima amb bikini i la de l'agressor pixelada.

E: Sí, fatal. No mostrant la cara dels agressors però la víctima que es foti. Des del meu punt de vista, això està fet expressament.

A: I per últim, segons el teu criteri, quins diries que són els diaris que aborden millor el tractament de la violència masclista?

E: El diario.es sol fer-ho molt bé. M'has dit mitjans escrits o puc dir qualsevol?

A: Sí, de diari però si vols pots dir-me de tele o ràdio.

E: Trobo que TV3 o Catalunya Ràdio ho fan molt bé, realment. Ells si que tenen unes recomanacions i son súper neutrals. No recordo cap moment que hagi vist una notícia per TV3 i hagi pensat que se'ls hi ha anat la pinça. Trobo que ho fan molt bé. I el País relativament bé, tot i que de vegades he llegit alguna cosa que no m'ha agradat gens. Llavors no sabria si posar-lo com a exemple. Ara estic pensant en més mitjans escrits però tots els que m'estan venint, he llegit coses que no m'han agradat.

A: Ja, tan el Mundo...

E: Jo el Mundo me'l lleigeixo per llegir, però no m'agrada gens.

A: Jo m'he llegit titulars de rànquings dels pitjors titulars i n'he buscat més pel treball. Però tan del Mundo com d'El Español n'he trobat molts que de vegades ho han fet fatal, segons el meu criteri.

E: Jo diria que en aquest cas, potser els mitjans públics, són els que ho fan més bé, des del meu punt de vista.

A: I la televisió també, perquè realment, alguns mitjans d'entreteniment privats són súper masclistes i promouen tot això.

E: Sí, *Mujeres y Hombres, La Isla de las Tentaciones...*

A: "El Hormiguero"

E: Buah, sí. Les preguntes del Pablo Motos son brutals. Que si dormim amb roba interior o com dormim, perquè es super interessant la pregunta. Bueno, en fi. Es terrible. Això és el que em d'aguantar les dones. Espero que ho canviem algun dia.

A: Doncs ja està! Moltes gràcies!

E: De res, m'ha encantat. I si necessites alguna altra cosa, m'ho dius!

«Hoy en día sería inadmisibles un espectáculo tan dantesco como el que entonces se vio en los medios»

MARÍA ESCOLAR. Entrevista

18/09/2020

La reportera de informativos de Telecinco María Escolar es licenciada en Periodismo y Publicidad y Relaciones Públicas a la UCM. También hizo un máster en Periodismo Audiovisual a la Escuela CES.

A: ¿Crees que vivimos en una sociedad machista? ¿Por qué?

M: Definitivamente sí, porque venimos de una cultura que en su origen lo era y cambiar eso de un día para otro es hartamente complicado. En ello estamos, pero hay que dar aún muchos pasos, quedan muchos posos y es un trabajo de todos.

A: ¿Cuál crees que es el papel de los medios de comunicación en este sentido?

M: Los medios de comunicación tienen que servir para formar a la gente y promover valores educativos que nos hagan crecer como sociedad. Su papel a la hora de educar, concienciar y sensibilizar a la población en éste y otros temas es crucial.

A: ¿En algún momento de la carrera os enseñaron como se debía tratar las noticias de violencia machista?

M: Mentiría si dijera rotundamente que no, porque lo cierto es que hace ya más de una década que salí de la universidad y lo cierto es que no lo recuerdo. Así que lo que sí que puedo decir es que si lo hicieron no fue algo en lo que ahondaron demasiado como para que a día de hoy lo recuerde con nitidez.

A: ¿Crees que algunos titulares pueden perjudicar la imagen que se transmite de la mujer?

M: Claro que sí, muchísimos. Titulares, anuncios publicitarios, debates...

A: ¿Crees que algunos medios utilizan un lenguaje no igualitario e irrespetuoso hacia las mujeres?

M: Cada vez menos, pero seguro que si nos ponemos a analizar a fondo alguno descubrimos.

A: ¿Cómo crees que afecta la manera en la que se transmite la información respecto a la violencia machista a la población? ¿La

predisponer de una manera u otra?

M: Cualquier información según cómo sea su tratamiento puede predisponer al lector a tomar partido de una u otra forma,

por eso hay que tener tantísimo cuidado cuando tratamos informaciones tan sensibles.

A: ¿Los medios, en concreto, la televisión, debe seguir algunas pautas para tratar las noticias de violencia machista?

M: Sí, totalmente. Las pautas, el asesoramiento y la guía de aquellos que son expertos en la materia creo son siempre necesarias a la hora de realizar bien nuestro trabajo, más aun cuando tratamos como digo con informaciones tan sensibles. La privacidad y el respeto a las familias han de ir por delante de todo.

A: Si es así, ¿cuándo un medio no cumple alguna pauta, tiene consecuencias? Por ejemplo, cuando no respeta la privacidad de la víctima.

M: Debería tenerlas claro que sí. Y cada vez ocurre más así porque por suerte también incluso el espectador está más sensibilizado y es más activo a la hora de denunciarlo.

A: El Manual de urgencia sobre el tratamiento informativo de la violencia contra las mujeres publicado

en el 2002 publicado por el Instituto Oficial de RTVE y el Instituto de la mujer, ¿es obligatorio para todas las cadenas de televisión? Léi que Telecinco y otras televisiones autonómicas se adhirieron a este Manual, ¿es así?

M: Tendría que consultarlo. Lo que me consta es que desde informativos Telecinco leemos y seguimos las guías que sean referentes en éste y otros temas, trabajando muy en la línea con el observatorio de la violencia de género, el Ministerio y cualquier organismo pertinente. Además de promover y realizar campañas de sensibilización tipo "12 meses, 12 causas"

A: ¿Cómo crees que se debe tratar la información respecto a la violencia machista?

M: Con respeto y una especial sensibilidad, como ya he dicho. Con el rigor más absoluto también. Sin olvidarnos de las personas, familias y seres queridos que están detrás de cada caso y cada cifra que damos. Siendo conscientes de que son informaciones y noticias a veces demasiado crudas, que existen porque aún queda mucho por avanzar como sociedad. Y volviendo al comienzo de la entrevista, ahí es donde entra también el papel de los medios de comunicación.

A: He leído algunos titulares como estos:

"Hallan el cadáver de una prostituta en el río Bernesga"
"Una mujer muere asesinada por un

hombre que conoció en Internet"
"El lado oscuro del verano: más agresiones sexuales y más sumisión química"

¿Crees que es adecuado escribirlo así? ¿Lo redactarías de otra manera? ¿Cómo?

M: Hallan un cadáver...; Hallan el cadáver de una mujer... hay muchas formas de reescribir ese titular de una forma menos sensacionalista.

A: ¿Crees que los medios trataron correctamente el caso de Alcáser?

M: Creo que es el mejor ejemplo de lo que no se debe hacer, las líneas que jamás se deberían cruzar, la pérdida del respeto, del rigor y la evidencia de que poco a poco hemos ido avanzando en este sentido. Hoy en día sería inadmisibles un espectáculo tan dantesco como el que entonces se vio en los medios.

A: ¿Y el de La Manada?

M: Y el de La Manada es otro de los casos que más recientemente ha conmocionado a la sociedad y que pese a su importancia a la hora de promover cambios ha puesto también en evidencia las grietas del sistema. Y sí, por momentos ha vuelto a destapar un "periodismo" innecesario, con informaciones escabrosas que lejos de respetar la privacidad de las personas ha servido para apoyar debates y juicios paralelos.

A: Según tu criterio, ¿cuáles dirías que son los medios que abordan mejor el tratamiento de la violencia machista?

M: Creo que no se trata tanto de medios a nivel global, como de las personas que lo ejercen. Probablemente hoy en día la radio es el medio menos sensacionalista y por tanto el más sensible a la hora de tratar esta información. Pero considero que hay buenos y malos ejemplos en todos los medios.

«Los medios de comunicación tienen un gran poder a la hora de crear opinión pública y creo que deberían utilizarse como herramienta para fomentar la igualdad»

RAQUEL ATANES. Entrevista

25/09/2020

Raquel Atanes es periodista licenciada en Publicidad y RRPP en la Facultad de CCSS y de la Comunicación de Pontevedra, Universidad de Vigo. Actualmente es redactora en "Hormigas Blancas" (Telecinco) y anteriormente ha trabajado como presentadora y reportera en diferentes espacios de Telecinco, Cuatro, Movistar Plus, Telemadrid y TVG.

A: ¿Crees que vivimos en una sociedad machista? ¿Por qué?

R: Aunque considero que, afortunadamente, vivimos en una sociedad cada vez más concienciada sobre la igualdad de género, todavía queda camino por andar. Mientras las mujeres sigan sufriendo ciertas discriminaciones, la maternidad siga penalizando, exista brecha salarial y un largo etcétera, seguiremos viviendo en una sociedad machista.

A: ¿Cuál crees que es el papel de los medios de comunicación en este sentido?

R: Creo que juegan un papel determinante a la hora de crear una sociedad igualitaria y una imagen empoderada y real de la mujer. De ahí la gran responsabilidad de todos los que trabajamos en ellos. Los medios de comunicación tienen un gran poder a la hora de crear opinión pública y creo que deberían utilizarse como herramienta para fomentar la igualdad.

A: ¿En algún momento de la carrera os enseñaron como se debía tratar las noticias de violencia machista?

R: Aunque no recuerdo un contenido académico concreto sobre este asunto, por suerte, los profesores y profesoras siempre nos trasladaron la importancia de tratar ciertos contenidos -como la violencia de género- con responsabilidad y ser muy escrupulosos a la hora de abordarlos.

A: ¿Crees que algunos titulares pueden perjudicar la imagen que se transmite de la mujer?

R: Rotundamente, sí. Desde titulares tendenciosos a manipulación informativa o enfoques machistas. Creo que queda mucho trabajo por hacer en ese sentido todavía.

A: ¿Crees que algunos medios utilizan un lenguaje no igualitario e irrespetuoso hacia las mujeres?

R: Aunque cada medio tiene su línea editorial, prefiero hablar de profesionales a hablar de medios, no me parece justo meter a todos en el mismo saco. Como espectadores, lectores u oyentes, seguro que todos nos hemos percatado de que a diario ciertos presentadores, colaboradores, tertulianos... utilizan un lenguaje machista y defienden ciertas posturas que desde luego no favorecen en absoluto al movimiento feminista, cosa que me parece gravísima.

A: ¿Cómo crees que afecta la manera en la que se transmite la información respecto a la violencia machista a la población? ¿La predispone de una manera u otra?

R: Creo que los medios de comunicación tienen una función casi pedagógica y, por tanto, el enfoque y el tratamiento de la información van a condicionar siempre el modo en que el público la recibe. En un tema tan delicado como la violencia machista, la elección de las palabras adecuadas y poner el acento sobre los aspectos correctos puede cambiar totalmente la manera en que el espectador la asimile.

A: ¿Los medios, en concreto, la televisión, debe seguir algunas pautas para tratar las noticias de violencia machista?

R: Aunque los espacios en los que he trabajado han estado más relacionados con el entretenimiento, el ocio, la cultura... por lo que en contadas ocasiones he tenido que abordar estos temas, me consta que

existe un "manual de estilo" que señala ciertas recomendaciones a la hora de tratar correctamente la información sobre violencia de género. Entre otros aspectos, usar un lenguaje apropiado y puramente informativo.

A: Si es así, ¿cuándo un medio no cumple alguna pauta, tiene consecuencias? Por ejemplo, cuando no respeta la privacidad de la víctima.

R: Entiendo que existen ciertas herramientas para salvaguardar aspectos como la privacidad de la víctima o evitar que se lesione su dignidad.

A: El Manual de urgencia sobre el tratamiento informativo de la violencia contra las mujeres publicado en el 2002 publicado por el Instituto Oficial de RTVE y el Instituto de la mujer, ¿es obligatorio para todas las cadenas de televisión? Leí que Telecinco y otras televisiones autonómicas se adhirieron a este Manual, ¿es así?

R: Lo siento, no estoy al tanto de esa información.

A: ¿Cómo crees que se debe tratar la información respecto a la violencia machista?

R: Con absoluta responsabilidad ante todo y entendiendo el alcance y el peso que esa información puede tener en la sociedad. Hay que ser muy escrupuloso con el lenguaje que se utilice, proteger siempre la identidad y la dignidad de la víctima, respetar su dolor, contrastar la información... Son cosas que parecen obvias pero en las que todavía se sigue fallando en muchas ocasiones.

A: He leído algunos titulares como estos:

"Hallan el cadáver de una prostituta en el río Bernesga"

"Una mujer muere asesinada por un hombre que conoció en Internet"

"El lado oscuro del verano: más agresiones sexuales y más sumisión química"

"Decapitada una mujer en su primera cita con un hombre al que conoció en Internet"

¿Crees que es adecuado escribirlo

así? ¿Lo redactarías de otra manera? ¿Cómo?

R: Me parece absolutamente inapropiado poner el foco de atención en aspectos baladíes como si la mujer ejercía la prostitución, si tenía una cita con alguien a quien conoció en Internet o cuántas veces había quedado con su asesino. Pienso que son titulares intencionados que de algún modo criminalizan a la víctima. En un momento en que la violencia machista no da tregua y continúa aumentando el número de mujeres asesinadas, la verdadera noticia reside ahí: la lacra de la violencia machista no cesa. Me centraría en destacar ese aspecto y no en intentar desacreditar a la víctima con aspectos frívolos.

A: ¿Crees que los medios trataron correctamente el caso de Alcáser?

R: Lo recuerdo vagamente pero considero que ciertos profesionales abordaron el tema con falta de empatía y un enfoque más morboso que informativo.

A: ¿Y el de La Manada?

R: En este caso, creo que existió un juicio mediático paralelo que sacudió totalmente a la opinión pública. Entiendo que tratar un caso como éste genera debate y en ocasiones no es fácil abordar unos hechos semejantes sin confundir el interés social con el morbo, pero en el caso de algunos medios o profesionales considero que ni se respetó el dolor y privacidad de la víctima ni la presunción de inocencia de los agresores.

A: Según tu criterio, ¿cuáles dirías que son los medios que abordan mejor el tratamiento de la violencia machista?

R: Afortunadamente, creo que cada vez son más los medios que se esfuerzan en informar correctamente sobre ese aspecto. Considero que, por ejemplo, Mediaset, la casa en la que trabajo actualmente, tiene un tratamiento exquisito en la forma en que aborda estos temas e, incluso, espacios creados específicamente para concienciar a la sociedad y ser también una plataforma de denuncia.

«El fet que les dones hagin sortit al carrer en massa el 8 de març, i hagin reclamat la igualtat, hi ha ajudat, perquè es treballi aquest fet»

TRINITAT GILBERT MARTÍNEZ. Entrevista

17/09/2020

La Trinitat Gilbert Martínez és periodista free lance. Va estudiar el grau de periodisme a la UPF i a la UB el grau de Filologia Catalana. Està especialitzada en la Societat, Educació i Gastronomia del diari ARA. Combina el periodisme escrit i parlat amb la docència.

A: Creus que vivim en una societat masclista? Per què?

T: La societat ha estat tradicionalment masclista, perquè la dona es mantenia en l'esfera íntima, de la llar, mentre que l'home era en la pública. En la història de la literatura catalana hem d'anar fins al segle XIX i segle XX per trobar una dona que escrigui. I tot i així van buscar pseudònims (és el cas del Víctor Català, que amagava Caterina Albert). Però ara no ho sostindria al 100%, és a dir jo no diria que vivim en una societat masclista, perquè les dones van entrar en massa al món laboral fa molts anys, perquè hi ha dones en llocs directius, als mitjans de comunicació, a l'ensenyament, a la sanitat. Les dones són a l'esfera pública, manant. És clar que no en una proporció tan alta com la dels homes, però hi són i n'hi ha.

A: Quin creus que és el paper dels mitjans en aquest sentit?

T: Visibilitzar-les. Jo concretament busco sempre dones per entrevistar-les si tinc el cas que puc fer o bé un home o bé una dona. En el cas de la gastronomia, per exemple, sempre busco dones cuineres, però curiosament he de dir que les tinc comptades amb els dits d'una mà. I em passa el mateix amb les enòlogues o

sommeliers.

A: En algun moment de la carrera us van ensenyar com s'havia de tractar la informació sobre la violència masclista?

T: No, en cap moment. Malgrat això, puc dir que podria ser que actualment es tractés dins de l'assignatura de Periodisme de Societat. Jo imparteixo l'assignatura de Taller de Reportatge, a 4t, al grau de Periodisme de la UPF, i sí que els hi faig escriure, sobre el tema.

A: Penses que alguns titulars poden perjudicar la imatge que es transmet de la dona?

T: No. Per què?

Poden perjudicar tant els homes com les dones. Al diari Ara et puc assegurar que no busquem aquest fet.

El mateix diari està dirigit per una dona, i la segona, darrera de la directora, també és una dona. La redacció també està plena de dones.

A: Creus que alguns diaris utilitzen un llenguatge no igualitari i irrespectuós cap a les dones?

T: En premsa en català penso que no, que s'hi ha fet un gran avenç, i el fet que les dones hagin sortit al carrer en massa el 8 de març, i hagin reclamat la igualtat, hi ha ajudat, perquè es treballi aquest fet.

A: Com creus que afecta la manera en la que es transmet la informació respecte la violència masclista a la població?

T: No entenc la pregunta ben bé. Vols dir si la predisposa a favor o en contra?

Jo crec que el tractament és adequat (parlo de la premsa catalana), perquè s'explica en termes de "crim" i de "rebutjable".

Hi ajuda molt la policia catalana, que s'ha posat el tema com a prioritari. I aquest aspecte t'ho puc assegurar perquè he entrevistat mossos d'esquadra.

A: Les Recomanacions sobre el tractament de la violència de gènere als programes informatius i d'entreteniment als mitjans de comunicació publicades a Catalunya al 2004, són només per televisió o també per premsa i ràdio?

T: Són desfasades. Ara n'hi ha de més actuals.

E: A nivell nacional, la premsa escrita ha de seguir algunes pautes sobre com donar les notícies de violència masclista?

T: No t'ho sé dir. Jo et puc parlar de la premsa del país, la catalana. Les pautes són tolerància zero. I penso que a Espanya també és així.

A: Si és així, els diaris que no les compleixen perquè no fan un ús correcte del llenguatge, tenen conseqüències?

T: És clar. Els poden denunciar els familiars, i fins i tot el mateix cos de policia.

A: Com creus que s'ha de tractar la informació respecte a la violència masclista?

T: Remarcant-ne la gravetat, fent entendre que hi ha d'haver tolerància zero, que les persones que l'han comès han de ser jutjades amb les penes més altes. I hi ha d'haver líders d'opinió, de tots els àmbits, especialment els masculins, que hi declarin en contra. Aquest últim fet és importantíssim. Un Osborne (tan masele que és) s'hi hauria de pronunciar amb rotunditat en contra. Per posar-ne un exemple.

A: He llegit alguns titulars com aquests:

"Hallan el cadáver de una prostituta en el río Bernesga"
 "Una mujer muere asesinada por un hombre que conoció en Internet"
 "El lado oscuro del verano: más agresiones sexuales y más sumisión química"
 "Decapitada una mujer en su primera cita con un hombre al que conoció en Internet"

T: Són titulars de premsa espanyola. Repeteixo i sostinc que no passa amb la catalana. No puc opinar sobre com ho fa el periodisme espanyol.

A: Creus que és adequat escriure-ho així? Ho redactaries d'una altra manera? Com?

T: Sí, en el primer cas, diria "Hallan el cuerpo de una mujer..." En els altres: "Una mujer muere asesinada por un hombre que había conocido recientemente". Els altres són titulars descriptius

A: Creus que els mitjans van tractar correctament el cas d'Alcàsser?

T: No. Però des de llavors s'hi ha fet mooolta feina, molta.

A: I el de La Manada?

T: En la premsa catalana, sí. No en la premsa espanyola, i encara menys en els digitals espanyols, que assenyalaven amb detalls tots els excessos comesos. Et recomano que llegeixis les notícies que en va escriure l'Ara. Veuràs que podràs comparar-les i treure'n conclusions.

A: Segons el teu criteri, quins diries que són els diaris que aborden millor el tractament de la violència masclista?

Diari ARA, TV3, Catalunya Ràdio, RAC1 i no hi afegiria amb seguretat cap altre mitjà de comunicació més.

«A una actriu se li pregunta per la maternitat i a mi en la puta vida m'han preguntat si volia ser pare o si ho era»

DAFNIS BALDUZ. Transcripció de l'entrevista

23/09/2020

El Dafnis Balduz Garcia és un actor català de teatre, cinema i televisió llicenciat en art dramàtic per l'Institut del Teatre. Actualment ha sortit a la pel·lícula *Malnazidos*, que s'inaugurarà el 8 d'octubre al Festival de Cinema Fantàstic de Catalunya a Sitges.

A: Creus que vivim en una societat masclista? Per què?

D: Sí, vivim en una societat masclista perquè l'essència de la nostra educació comporta una predominació dels homes en tots els llocs de poder, de responsabilitat en general i així és com se'ns ha educat encara fins a la meva generació com a mínim.

A: Quin creus que és el paper dels mitjans en aquest sentit?

D: No en tinc ni idea. No sé quin és el paper dels mitjans ni tampoc m'atreveixo a dir quin hauria de ser el paper dels mitjans.

Penso que els mitjans el que fan és cobrir la informació actual amb poca objectivitat, en general. Per tant, posicionant-se. I sempre amb una mena d'objectiu polèmic. Jo crec que els mitjans el que més pretenen és generar polèmica, controvèrsia i contingut, més que explicar la realitat d'uns fets.

Sí que en aquest cas penso que els mitjans de comunicació haurien de ser més estrictes amb la manera en com expliquen les coses i haurien d'explicar realment el que hagi passat, però no sé quina ha de ser la seva funció ni si la que fan està ben feta. En tot cas, el que sí que demanaria és més objectivitat.

A: Penses que alguns titulars poden perjudicar la imatge que es transmet de la dona?

D: Penso que ja no només de la dona.

Penso que alguns titulars en general poden perjudicar tot; poden tergiversar la veritat, poden intentar que el lector s'inclini cap a un lloc en concret.

Però no només en el perjudici de la dona, sinó en perjudici de la notícia pròpiament.

A: Com creus que afecta la manera en la què es transmet la informació respecte a la violència masclista a la població? La predisposa d'una manera o altra?

D: És molt general això que em preguntes perquè hauriem de parlar de cada mitjà també en concret, no tots els mitjans comuniquen les coses igual i fan que es posicionin cap a un lloc o cap a un altre. Dintre de parlar en general, clar que hi ha

que ho fan d'una manera més acurada i n'hi ha que literalment menteixen. Per tant, és difícil de respondre això perquè el que tu dius és possible, però dubto que passi sempre i hauríem de personalitzar per poder donar-te una resposta clara.

A: El món del cinema, la televisió i el teatre, ha de seguir algunes pautes a l'hora de tractar temes de violència masclista?

D: No sé si ha de seguir algunes pautes. Jo crec que, una mica el que et comentava ara, ni el cinema ni el teatre ni la ficció televisiva tenen la funció de comunicar notícies. El que sí que tenen és la funció d'explicar històries, per tant sí que crec que és el deure d'aquestes disciplines artístiques abordar un tema que existeix i que és real i que malgrat s'intenta combatre i conscienciar, segueix estant present i segueix sent un tema d'actualitat lamentablement perquè és molt *heavy*. Com has fet anar la pregunta original?

A: Que si en el món del cinema ha de seguir algunes pautes

D: És que és molt complicat. Jo penso que en el món artístic, ha d'existir la llibertat. Per tant, cada artista que vulgui abordar aquest tema, que se'm venen al cap vàries pel·lícules, com per exemple

“Te doy mis ojos”, una pel·lícula d'Iciar Boallín aborda justament el tema de la violència masclista d'una manera molt honesta, molt clara i molt dura també.

Crec que cada artista ha de tenir la llibertat d'enfocar-ho pel costat que vulgui. No sé si ha d'haver unes directrius perquè si n'hi hagués, la pregunta també és: Qui les ha de marcar? Aleshores ja hi serem, perquè a la que un pren les regles de prendre decisions,

pot manipular. Quan un té el poder i pot marcar unes directrius, les pot manipular. Vull dir que no sé si hauria de ser així. El que sí que penso és que com que lamentablement és un tema d'actualitat, és un tema que ha d'estar present tant en el teatre, com en el cinema, com en la ficció televisiva. De fet, no és que hi hagi d'estar, sinó que hi està present.

A: No sé si fer aquesta pregunta perquè m'has dit que no hi ha pautes... la pregunta era que si en el cas que fos així, si no es fa un ús correcte de la representació d'aquesta i no segueix les pautes pactades, hi ha conseqüències per la companyia o directors/es?

D: Clar, és molt ambigu el que preguntes. Per què, quina és la manera correcta d'afrontar això? Saps que vull dir? No pot haver-hi només un camí. De fet, és impossible, segur que hi ha més d'un camí per afrontar-ho perquè cada creador ho farà de la seva manera, o cada creadora o cada producció ho afrontarà des d'un punt de vista i explicarà una història determinada que de fet, cada història de maltractament serà única perquè malgrat hi hagin molts patrons similars en el fet dels maltractadors en si, la història concreta que expliqui la ficció serà una. Jo puc no estar d'acord amb una pel·lícula; imaginem que no estic gens d'acord amb una pel·lícula en com s'ha enfocat, però clar, que he de fer? Denunciar la pel·lícula? Si hi ha partits polítics que tenen legalment el dret de presentar-se i guanyen eleccions i no condemnen la violència masclista, com és possible que anem a jutjar el que s'hagi fet en una pel·lícula? Doncs ja està.

A: Més que res era perquè les televisions sí que tenen unes recomanacions a seguir de com ho han de tractar, tot i que no estan obligats.

D: Però això parles de la informació, no parles de la ficció. Els informatius deuen tenir uns paràmetres concrets, jo no en tinc ni idea.

A: Com creus que s'ha de tractar la informació respecte a la violència masclista?

D: Com et deia: explicant la realitat dels fets. No disfressant les coses, explicant amb transparència que és el que ha passat en cada cas. Sembla senzill, però no es fa gaire.

A: Ara et llegiré alguns titulars, que són de diaris digitals, i després et faré algunes preguntes.

"Hallan el cadáver de una prostituta en el río Bernesga"

"Una mujer muere asesinada por un hombre que conoció en Internet"

"El lado oscuro del verano: más agresiones sexuales y más sumisión química"

"Decapitada una mujer en su primera cita con un hombre al que conoció en Internet"

Creus que és adequat escriure-ho així? Ho redactaries d'una altra manera? Com?

D: No és adequat escriure-ho així. És tendenciosos escriure-ho així. Fins i tot semblen alguns titulars que es vulgui culpar a la víctima per com ha conegut al seu assassí. Mmh... jo parlava de la veritat del fet. Si la veritat dels fets, és que s'han conegut d'aquesta manera, m'imagino que en algun moment de la notícia podria aparèixer. Ara, el com s'ha conegut a un assassí no ha de ser la notícia en si. La notícia és el crim i conèixer a algú per Internet no és un crim. Que t'assassinin sí que ho és. Per tant, si el titular vol subratllar detalls que el que fan és intentar embrutir i jutjar moralment les coses, doncs aleshores, per mi no estan ben enfocats.

A: Creus que els mitjans van tractar correctament el cas d'Alcàsser?

D: Del cas d'Alcàsser hi ha fins i tot un documental! Tornem a estar en lo mateix. Jo tampoc penso que estigui bé posar en un mateix sac tots els mitjans de comunicació. D'Alcàsser s'ha escrit riudes de tinta, hi ha hagut hores de televisió per parar un tren, s'han fet coses molt malament, s'ha fet sensacionalisme barato... s'ha fet de tot. Però també estic segur que hi ha periodistes que ho han afrontat amb l'intent de buscar la veritat. Per tant, tu preguntes: creus que

els mitjans van tractar correctament el cas d'Alcàsser? Doncs que t'haig de respondre? Segurament alguns sí i molts no. M'agradaria pensar això. Jo ara mateix tampoc recordo exactament tot, però sí que recordo doncs un dels pares que va bellugar cel i terra per intentar aconseguir que les trobessin i fer justícia i es va recórrer tots els platós de televisió, crec que també van haver programes del Pepe Navarro de la època que clar, que treien una part molt sensacionalista del cas. Clar, el record que tens en general del cas d'Alcàsser és que malgrat tot, és un cas que no està resolt i que realment, suposo que amaga una realitat molt bèstia perquè que encara no s'ha resolt això bé, deu haver-hi tanta gent tan poderosa darrera de tot això, que suposo que hi ha molts interessos d'alt nivell per a que això no es descobreixi. Però en relació a la teva pregunta, crec que és molt genèrica per a que te la pugui respondre. Tot i que jo com a ciutadà que va viure el cas d'una manera molt espectador de tot el drama i que jo era bastant jove, per no dir-te petit, segur que va haver-hi periodistes que van intentar afrontar el tema amb una intenció de recerca i de trobar la veritat i la majoria van intentar treure tajada econòmica de tot el drama familiar d'aquella tragèdia.

A: Sí, suposo que molts ho van fer bé, però la majoria d'informació que he trobat i pel que he vist al documental, ressalta tot el que van fer malament.

D: El documental és brutal. Però clar, al documental tornem a ser que expliquen una part ben retratada; retraten tot el circ que van muntar a costa del dolor d'aquelles famílies. Va ser terrible. Però segur que hi havia algun mitjà que intentava treballar bé aquella notícia, jo no vull pensar que tots els periodistes són els que tenim cada dia fotuts a la televisió i prou. No és el mateix veure "la sexta noche" que "salvados", ni és el mateix veure la Ana Rosa Quintana que veure les notícies de tv3. Aleshores, no tots afronten les coses de la mateixa manera.

A: I en el cas de La Manada creus que van tractar-ho correctament? Va ser anys després i en principi es deuria notar un progrés.

D: Jo crec que no té res a veure un cas amb l'altre. És a dir, penso que comparar-los com s'han tractat mediàticament no se fins quin punt es pot perquè primera: no hi ha víctima mortal, perquè el cas d'Alcàsser eren tres víctimes mortals, si no recordo malament. Aquí no hi ha víctima mortal, aquí hi ha una barbaritat que s'ha fet igualment, però el que vinc a dir-te és que no es pot jutjar de la mateixa forma perquè són delictes i casos diferents. I en aquest cas, els indiscutibles agressors són el que són i en l'altre, és el que et deia, els assassins i violadors són gent amb molta influència i molt poder polític, social i econòmic. Hi ha molta gent molt poderosa darrera d'allò. S'ha fet un circ amb el cas de La Manada similar al que es va fer també per les reaccions dels jutges d'aquest país. Els jutges mateixos han dit barbaritats. La premsa en general n'ha anat a fer sang en una cosa per vendre, ha anat a fer diners, però també vull pensar que hi ha mitjans que ho han tractat amb certa pulcritud. En l'aspecte del que és el que és el circ mediàtic, jo crec que s'apropa molt. En aquest cas no hem tingut la

testimoni en primera persona com vam tenir al pare d'una de les víctimes en l'altre cas perquè aquesta noia de moment està sent prou intel·ligent com per no fotre's en aquesta

merda de passejar-se pels platós explicant el seu drama perquè no crec que en tragués cap profit i en aquest sentit, això no ho hem tingut però se n'ha parlat tota la estona el pitjor possible, criminalitzant-la a ella... barbaritats que en l'altre cas no passaven; ningú va criminalitzar aquelles tres noies perquè a més com eren mortes, no hi havia molt a dir. En aquest cas, tot el que s'ha fet mediàticament d'intentar desvirtuar el testimoni d'aquesta noia, és tan terrible, tan bèstia... Jo crec que els dos casos no tenen res a veure però mediàticament sí que hi ha un símil de magnitud al darrera. No sé si t'he contestat gaire a la pregunta.

A: Segons el teu criteri, quins diries que són els mitjans que aborden millor el tractament de la violència masclista?

D: No en tinc ni idea. Sobre aquest tema no ho sé. Dels mitjans de cada dia que jo miro, intenció ser més transparents a l'hora de donar una informació. Aleshores acabaria parlant dels mitjans que a mi m'agraden més. Tampoc sé si són els que han afrontat aquest tema en concret millor. Home, és evident que hi ha mitjans més seriosos i mitjans que busquen més guanyar pasta i prou. Aquesta és la realitat. Però no et sabria dir quins exactament. Jo et puc dir quines notícies o quins diaris miro jo, però no deixa de ser una opinió personal que tampoc té gaire fonament.

A: Què penses dels estereotips de gènere? Penses que el cinema ajuda a promoure'ls? Hem crescut veient pel·lícules Disney, les quals la majoria en representen molts...

D: Explica'm l'estereotip de gènere que vol dir

A: Els rols que ens han inculcat a la societat. En el cas del gènere, doncs per exemple adjectius sobre com ha de ser la dona o com ha de ser l'home... tot el que representa Disney, per exemple.

D: Em sembla molt difícil de contestar. Clar, tornem a estar en lo mateix. Al cinema ara hi ha de tot. Tu ara em parles de les pel·lícules de Disney, però si jo ara et dic Telma i Luis, llavors de què estem parlant? També te l'hauries de mirar aquesta. Aquestes dues dones que retrata la pel·lícula són dos retrats que no crec que siguin tractats com dèbils o víctimes de res, sinó dos ties amb un parell d'ovaris que s'afronten a les coses que els hi passen. Vull dir, que el cinema és molt ampli. No tot el cinema és Disney, no totes les pel·lícules de Disney són iguals i sobretot no totes les pel·lícules en general afronten la figura de la dona de la mateixa manera. Entenc per on vas, però crec que s'han de matisar. O sigui, hauries potser de ficar exemples concrets, com què opines de *Mulan* o què opines de la *Bella i la Bèstia*? Perquè hi ha referents molt diferents.

A: Què opines de la *Bella Dorment*?

D: Opino que és un conte de fa molts i molts anys i no considero que el retrat que fa de la dona, hagi de ser un referent per ningú, però també et diré que allà hi ha molts personatges de dones. La bella dorment és una que pràcticament només dorm.

A: Sí, el 75% de la pel·lícula surt adormida.

D: Però hi ha tres fades que tenen els collons o els ovaris, diga-li com vulguis, molt ben posats, una tia que es diu Malèfica que té un poder indiscutible i que té un objectiu dolent però és súper conseqüent i súper *heavy* amb el seu objectiu, que per tant, té coses admirables... vull dir-te, tot té unes diferents lectures, saps? I en qualsevol cas, no em sembla que qualsevol princesa hagi de ser referent per cap dona perquè tampoc considero que cap princesa hauria d'existir. Aleshores, com a tal, una princesa no hauria de ser un referent per ningú; ni un príncep, ni un rei. Els humans som humans i punt i hauríem de tenir tots les mateixes condicions ni tenir uns drets adquirits pel fet d'haver nascut en una família o una altra. Per tal, ja anem malament amb el tema princesitas. Jo el que no faré es donar-te una resposta que criminalitzi el cinema sobre la figura de la dona perquè no hi estic d'acord per res.

A: Creus que alguns mitjans fan preguntes diferents als actors que a les actrius pel fet de ser dona?

D: Sí, això sí. Totalment. De fet, hi ha moltes actrius que s'han queixat des de fa anys d'això i que ara la queixa d'aquestes actrius té més cobertura mediàtica de la que tenia abans perquè estem vivint aquesta època de post Me Too. I per tant, sí.

A una actriu se li pregunta per la maternitat i a mi en la puta vida m'han preguntat si volia ser pare o si ho era.

Mai. Però tinc companyes que els hi pregunten a cada entrevista i a mesura que s'avança aquella edat del rellotge biològic, encara els hi pregunten més fins al punt que actrius com la Maribel Verdú, ho han dit clar amb entrevistes: "*estoy hasta el coño de que me pregunten sobre esto. No tengo instinto maternal, no lo he tenido nunca y ni me apetece. Que le pregunten a otro sobre si quiere ser padre, a mi que me dejen tranquila.*" Sí, hi ha moltes preguntes diferents de cara a la dona.

També hi ha moltes preguntes que tenen a veure amb el físic, amb l'edat, amb un tipus d'estigmes que lamentablement estan més sobre de les dones.

Es fan més comentaris estètics d'una actriu que d'un actor, es jutja més tot això quan ets actriu que quan ets actor. I els mitjans de comunicació, malgrat s'estigui rectificanc, hi ha una tendència clara que encara va per aquí.

A: Sí, o alguns programes que tenen molta audiència també ho promouen.

D: Segurament.

A: Per exemple, L'Hormiguero mateix, les entrevistes que fa no tenen res a veure quan els hi ha fa a dones, ja siguin actrius, cantants... que quan els hi fa a homes.

D: Bueno, a "El Hormiguero" hi ha hagut la polèmica d'aquesta nena de no fa res que la nena li va dir que no tenia ni novia ni nòvio, que tenia 9 anys, no 26. Si Bueno, vaig veure el vídeo d'això i va ser terrible. Perquè a més a més, la nena li diu que li agrada Blanca Suárez i el tio li diu: Bueno, però Blanca Suarez te gusta como actriz no? No sea a caso que sea lesbiana. O sigui, un moment, enserio? En serio no existeix aquesta opció? De veritat et sembla una barbaritat? En fi, és terrible perquè a més a més aquest senyor porta treballant tota la vida, té tot el poder perquè el programa és completament seu, és un home intel·ligent em sembla i tampoc és tan gran.

A: I a més, aconseguint que vagi també gent internacional i tenint l'oportunitat de poder entrevistar a algunes professionals, preguntar aquestes coses... o amb *Las Chicas del Cable* mateix

D: No sé què va passar amb *Las chicas del cable*

A: Que només arribar al programa, els hi va preguntar si podien ballar *twerk* i que les noies es separaven amb les que saben ballar i amb les que no. Després, que amb quin actor de Hollywood rodarien una escena de sexe, mentre Blanca Suárez estava parlant de la seva vida professional, la va interrompre per preguntar-li que quants forats li cabien a la orella i tota l'estona aquest tipus de preguntes.

D: Que quants forats li cabien a l'orella? Però que passa, que té moltes arracades? Però aquest tio què fa?

A: Però després elles, als mitjans els hi preguntaven si s'havien sentit malament i deien que no, que era un bromista.

D: Cada palo que aguante su vela

A: Creus que en el món del cinema, televisió i teatre es valora per igual als actors que a les actrius?

D: Es valora per igual en quin sentit?

A: La feina.

D: A vera, jo crec que sí. Ara, hi ha un altre tema que és el tema econòmic que ha estat molts anys present. M'agradaria pensar que cada cop menys, de fet penso que cada cop menys, però encara penso que hi ha diferències en això en la que els actors, per defecte, cobraven més que les actrius. Sobretot estem parlant de televisió i cinema. Però si la pregunta és si es valora igual, doncs no: si als actors encara els hi paguen més que a les actrius, no es valora igual perquè al final el sou és un valor també. Però vull pensar que això s'ha anat erradicant i que no està passant d'aquesta manera. M'agradaria pensar-ho així. Però a nivell de la feina, entre els companys valorem la qualitat d'un actor o d'una actriu, respecte pel que jo penso, si valoro igual quan una actriu considero que és bona o quan un actor és bo. No tinc preferències cap als actors de cap tipus per sobre de les actrius, vaja.

A: I a nivell de mitjans? No valoren igual als actors que a les actrius, no? A l'hora de parlar de la feina.

D: Bueno, és que clar, jo estic convençut que si la Julia Otero li fa una entrevista a qualsevol actriu, l'estarà valorant igual o més que un actor i ella dirigeix un programa de ràdio. És a dir, no puc contestar que sí a això. Els mitjans tracten millor als actors que a les actrius? Jo no et puc dir que sí perquè no hi estic d'acord, perquè hi haurà molts periodistes tios i ties que tractaran el seu entrevistat o entrevistada independentment del gènere que sigui de la millor manera possible. N'estic segur que això serà així. Que existeix Pablo Motos, però existeix Julia Otero i existeix Mònica Terribas i podria dir-te altres periodistes que jo considero. Existeix Buenafuente i no tracta millor als actors que a les actrius quan van al seu programa amb comentaris sexistes d'aquesta magnitud. És a dir, depèn. O sigui, la teva pregunta és: tracten millor els mitjans de comunicació als actors que a les actrius? Per mi, depèn.

A: A moltes sèries i pel·lícules es reproduïxen situacions d'abusos cap a les dones. Com creus que s'haurien de replantejar aquestes situacions per tal que no es normalitzessin?

D: Jo no crec que quan una pel·lícula afronta una cosa d'aquestes sigui per normalitzar-ho, per res, el que fa és retratar un fet terrible.

De fet, les preguntes que estan sortint aquí, si te les mires, veuràs que en cap cas els violadors de les pel·lícules estan tractats com una mena de senyors heroics, per res. Això que diré ara es com molt desitjable però difícil. Per què el cinema i la ficció televisiva no tractessin aquests temes, lo seu seria que aquests temes no hi fossin, no? O sigui, quan la violència de gènere o les violacions o l'abús sexual no sigui un tema de l'actualitat deixarà d'estar reflectit en les ficcions perquè al final el que fem les persones que ens dediquem a fer ficció és a encarar personatges que tenen a veure amb la realitat o d'ara o del passat o del futur, no ho sé, però amb realitats. Mmh... tant de bo no haguessin existit pel·lícules ni sèries que es basessin en aquests casos, tan de bo perquè per a mi significaria que aquests casos no han existit sobretot perquè moltes d'aquestes pel·lícules parteixen de fets reals. Per tant, no crec que hi hagi algun boig que hagi fet una pel·lícula intentant redimir un violador, jo no n'he vist cap, però si existís jo no seria gaire fan de la peli. Però no crec que en general les pel·lícules o les sèries que tracten això sigui per normalitzar-ho. al contrari, jo crec que ho fan per condemnar-ho, per mostrar aquesta realitat i perquè tots plegats veiem que això no porta enlloc i deixi d'haver-hi aquesta allau d'agressions que sembla que no té fi de moment.

A: Perfecte, doncs ja està! Moltes gràcies!

DIARI

ESMENA

EL DIARI ALTERNATIU

ETIMOLOGIA

Una esmena és una proposta de modificació d'un text legal, d'un dictamen, d'un informe o un document. D'aquí ve el nom del diari, una paraula que descriu els nostres objectius.

El substantiu esmena prové del verb esmenar, el qual correspon al verb llatí *emendare*.

EN AQUESTA EDICIÓ...

Ingressa en prisi3n el acusado de torturar y matar a dos prostitutas en Bilbao

Ingressa en prisi3n el acusado de torturar y matar a dos mujeres en Bilbao

Una mujer muere asesinada por un hombre que conoci3 en Internet

Un hombre mata con arma blanca a una mujer en Valencia

La "puta y mal follada" de la CUP dice que los hijos deben criarse en tribus

Anna Gabriel, pol3tica de la CUP, explica como le gustar3a que fueran las familias de cara al futuro

Feliciano L3pez estrena rubia

Posible relaci3n entre Saray Mu3oz y Feliciano L3pez

Imputado un anciano de 86 a3os por intentar tener sexo con su mujer, de 82

Imputado un anciano de 86 a3os por intentar violar a su mujer, de 82

Primero sin bragas y ahora sin sujetador: el regreso de Chenoa a "El Hormiguero"

Chenoa, miembro del club platino, regresa a "El Hormiguero"

Noves iniciatives lingüístiques de cara al futur

Després de mesos de treball diari realitzant el marc te3ric del meu treball, quina millor manera que posar en pràctica tots els aprenentatges? De la manera més original, presento el meu propi diari: *Esmena*, que recull molts articles publicats en diversos diaris digitals, en els que no s'ha enfocat correctament la notícia utilitzant un llenguatge ofensiu i en el que es culpabilitza a la dona de la violència que rep. Arrel de totes les lectures dels manuals de recomanacions pel tractament de la violència masclista en els mitjans de comunicaci3, proposo alternatives respecte aquells articles, demostrant que es pot utilitzar un tractament més neutre.

Tots els titulars els he modificat i aquells trets més importants que he canviat estan subratllats per a que siguin més fàcils de visualitzar, tot i que en alguns casos o he eliminat coses i no està marcat. Així doncs, l'interessant és llegir-se l'article sencer per tal de veure la diferència. A més a més, al final de cada article podreu trobar un petit apartat anomenat "nota de l'autora" en el que faig una reflexi3 de per què he modificat l'article original.

I per a que no es faci mon3ton, el diari també consta de *banners* per a donar a conèixer exposicions, moviments o curiositats relacionats amb el feminisme i dades sobre la violència masclista per a ampliar coneixements.

Alguns dels titulars originals amb la seva alternativa corresponent.

LEY

Ingresa en prisión el acusado de torturar y matar a dos prostitutas en Bilbao

5/06/2013

Juan Carlos Aguilar, experto en artes marciales y que se hacía pasar por maestro Shaolín, ha ingresado en prisión acusado de la muerte de dos prostitutas, una de ellas colombiana asesinada el mes pasado y otra nigeriana que ha fallecido hoy tras haber sido torturada y permanecer varios días en coma.

Maureen Ada Otuya, de 29 años y natural de Nigeria, ha muerto al mediodía en el hospital bilbaíno de Basurto, en el que fue ingresada el pasado domingo después de recibir una brutal paliza en el gimnasio del centro de Bilbao que regenta el detenido.

La primera víctima, cuyos restos fueron encontrados por la Ertzaintza en el gimnasio y el domicilio de Aguilar, ha sido identificada como Janny Sofía Rebollo Tuiran, de 40 años y nacionalidad colombiana, según han informado fuentes de la investigación.

Esta sería la mujer que Aguilar confesó haber asesinado y que los investigadores creen que pudo morir el pasado 25 de mayo.

La identificación de Janny Sofía Rebollo Tuiran, que tiene dos hijos, uno de 3 años que vivía con ella y otro de 6 años que reside en Colombia, se ha cerrado con rapidez debido a que la Policía tenía una ficha de ella con sus huellas dactilares. El pasado 24 de mayo, la víspera del día en el que pudo ser asesinada, la mujer fue vista protagonizando algún altercado en una zona de alterne de la capital vizcaína, según las mismas fuentes.

Casi a la misma hora en que se certificaba el fallecimiento de la joven nigeriana, Aguilar ha comenzado a prestar declaración ante el juez, que ha ordenado su ingreso en prisión.

El fiscal superior del País Vasco, Juan Calparsoro, ha dicho que el acusado será condenado "claramente" a penas que superan los treinta años de prisión.

Juan Carlos Aguilar, quien lleva dos años en tratamiento por un tumor cerebral, declaró en comisaría que "creía" haber matado a una mujer el día 31 de mayo, aunque añadió estar "confuso" al respecto.

Las muestras de rechazo por estas muertes han continuado hoy, como la protagonizada por un grupo de amigas de Ada, que se han acercado al hospital bilbaíno tras enterarse de su muerte y han reclamado que "se haga justicia".

Unas cien personas, entre las que figuraban representantes políticos e institucionales, se han concentrado en las escalinatas de acceso al Ayuntamiento de Bilbao.

El alcalde en funciones, Ibón Areso, ha señalado que no se contaba con ninguna denuncia previa por la desaparición de una mujer colombiana.

El caso salió a la luz el pasado domingo, cuando Aguilar fue arrestado después de que un testigo alertara a la Ertzaintza de que había visto cómo una mujer era obligada a entrar por la fuerza en un portal -donde se ubica el gimnasio- en la céntrica calle Máximo Aguirre.

Los agentes que acudieron al local tuvieron que tirar la puerta abajo con mazas para acceder al interior, donde encontraron en una habitación de reducidas dimensiones a Aguilar junto a la mujer nigeriana, inconsciente y con ataduras en manos, pies y cuello.

De momento no se sabe cómo contactó con su agresor, aunque la vivienda en la que Ada tenía alquilada una habitación está cerca del domicilio de Aguilar, en la calle Iturrizar, a unos 300 metros de distancia.

En un posterior registro del gimnasio y del domicilio del agresor se encontraron los restos humanos pertenecientes a Janny Sofía Rebollo, repartidos por distintas dependencias.

Juan Carlos Aguilar apareció en radios, periódicos y televisiones en el año 1997 presentándose como primer el maestro Shaolín occidental y también aseguraba ser campeón de España y del mundo de kung-fu.

No obstante, el Templo Shaolín de España, único centro de esta disciplina reconocido oficialmente en el país, negó tener relación alguna con él y le acusó de ser "un poco sectario" y vender "lo que no era", ya que no poseía ninguna graduación oficial ni estaba autorizado por el Templo de Henan (China).

SOCIEDAD

Un hombre se tira desde una azotea tras apuñalar a su mujer

CREADA. 16-01-2014 | 11:20 H /

ÚLTIMA ACTUALIZACIÓN. 16-01-2014 | 11:20 H

Una mujer de 38 años ha muerto hoy en el municipio tinerfeño de Arona supuestamente a manos de su pareja, que se encuentra en un hospital tras arrojar desde una azotea, ha informado la Guardia Civil. Los hechos tuvieron lugar sobre las 04.00 horas de hoy en el barrio de Guaza y el cadáver de la mujer, cuyas iniciales son M.Z.L.S., fue hallado en su domicilio con signos de violencia por arma blanca.

La Guardia Civil informa de que el supuesto homicida de la mujer, G.H.H., tiene 31 años y se

encuentra ingresado en estado grave en el Hospital de la Candelaria.

Por ahora se desconoce si había denuncias previas por malos tratos en la pareja, según han informado a Efe fuentes de la Guardia Civil, que se ha encargado de la investigación y ha remitido el atestado al juzgado número 2 de Arona.

Fuentes del Ayuntamiento de este municipio situado al sur de Tenerife, han indicado a Efe que por el momento carecen de datos acerca del origen y actividad de la pareja y han anunciado la convocatoria de un minuto de silencio en la localidad de Los Cristianos.

Se trata de la primera víctima por violencia machista ocurrida en Canarias en 2014.

LA RAZÓN

LEY

Ingresa en prisión el acusado de torturar y matar a dos mujeres en Bilbao

18/07/2020

Juan Carlos Aguilar, experto en artes marciales y que se hacía pasar por maestro Shaolín, ha ingresado en prisión acusado del asesinato de dos mujeres, una de ellas asesinada el mes pasado y otra que ha fallecido hoy tras haber sido torturada y permanecer varios días en coma.

Maureen Ada Otuya, una de las víctimas de 29 años, ha muerto al mediodía en el hospital bilbaíno de Basurto en el que fue ingresada el pasado domingo después de recibir una brutal paliza en el gimnasio del centro de Bilbao que regenta el detenido.

La primera víctima, cuyos restos fueron encontrados por la Ertzaintza en el gimnasio y el domicilio de Aguilar, ha sido identificada como Janny Sofía Rebollo Tuiran, de 40 años.

La identificación de Janny Sofía Rebollo Tuiran, que tiene dos hijos, uno de 3 años que vivía con ella y otro de 6 años que reside en Colombia, se ha cerrado con rapidez debido a que la Policía tenía una ficha de ella con sus huellas dactilares.

Esta sería la mujer que Aguilar confesó haber asesinado y que los investigadores creen que pudo morir el pasado 25 de mayo.

Casi a la misma hora en que se certificaba la muerte de la última víctima, Aguilar ha comenzado a prestar declaración ante el juez, que ha ordenado su ingreso en prisión.

El fiscal superior del País Vasco, Juan Calparsoro, ha dicho que el acusado será condenado "claramente" a penas que superan los treinta años de prisión.

Juan Carlos Aguilar, declaró en comisaría que "creía" haber matado a una mujer el día 31 de mayo, aunque añadió estar "confuso al respecto".

Las muestras de rechazo por estas muertes han continuado hoy, como la protagonizada por un grupo de amigas de Ada, que se han acercado al hospital bilbaíno tras enterarse de su muerte y han reclamado que "se haga justicia".

Unas cien personas, entre las que figuraban representantes políticos e institucionales, se han concentrado en las escalinatas de acceso al Ayuntamiento de Bilbao.

El caso salió a la luz el pasado domingo, cuando Aguilar fue arrestado después de que un testigo alertara a la Ertzaintza de que había visto cómo una mujer era obligada a entrar por la fuerza en un portal -donde se ubica el gimnasio- en la céntrica calle Máximo Aguirre.

Los agentes que acudieron al local tuvieron que tirar la puerta abajo con mazas para acceder al interior, donde encontraron en una habitación de reducidas dimensiones a Aguilar junto a una de las víctimas, inconsciente y con ataduras en manos, pies y cuello.

En un posterior registro del gimnasio y del domicilio del agresor se encontraron los restos humanos pertenecientes a otra de las víctimas.

Muchas personas, entre las que figuraban representantes políticos e institucionales, se han concentrado en las escalinatas de acceso al Ayuntamiento de Bilbao.

Nota de l'autora: cal parlar que es tracta d'una dona, no referir-nos a ella per la seva professió (prostituta) És a dir, rarament veurem un article que es tituli: Muere un arquitecto o una enfermera. També és irrellevant dir l'origen natal de les víctimes.

SOCIEDAD

Un hombre apuñala a su mujer

20/09/2020

Una mujer de 38 años ha sido asesinada hoy en el municipio tinerfeño de Arona supuestamente a manos de su pareja, que se encuentra en un hospital tras arrojar desde una azotea, ha informado la Guardia Civil. Los hechos tuvieron lugar sobre las 04.00 horas de hoy en el barrio de Guaza y el cadáver de la mujer, cuyas iniciales son M.Z.L.S., fue hallado en su domicilio con signos de violencia por arma blanca.

La Guardia Civil informa de que el supuesto homicida de la mujer, G.H.H., tiene 31 años y se encuentra ingresado en el Hospital de la Candelaria.

El mismo cuerpo de seguridad también se ha encargado de la investigación y ha remitido el atestado al juzgado número 2 de Arona.

Fuentes del Ayuntamiento de este municipio situado al sur de Tenerife, han indicado a Efe

que ya se ha anunciado la convocatoria de un minuto de silencio en la localidad de Los Cristianos.

Es la primera víctima de violencia machista en Canarias este año, pero tampoco debemos olvidar a las anteriores víctimas.

Nota de l'autora: el focus de la notícia ha de ser l'assassinat que ha comès l'home. Es podria incloure en el cos de l'article que l'agressor s'ha tirat del balcó, però no en el titular. Probablement s'ha suïcidat per no anar a la presó.

SABIES QUE...

Una dona és assassinada cada 10 minuts per violència masclista. Aproximadament hi ha 400 denúncies diàries de violència masclista als jugats.

RECOMENACIÓ

Exposició "Feminista havies de ser". Del 22 de setembre al 8 de desembre a la sala 3 del Palau Robert, Barcelona.

Organitzada per la comissària Natza Farré, l'exposició reivindica el feminisme de manera creativa i molt original, fent un recorregut pels masclismes de manera molt visual.

Per més informació visita:

<http://palaurobert.gencat.cat/ca/exposicions/sala3/20/feminisme/>

Un acusado de abusar y dejar embarazada a una niña: 'Estaba enamorado'

- Pide perdón en el juicio y dice que "sigue estando enamorado"
- Fiscalía pide 16 años de prisión y la acusación 18 años
- Consideran que incurrió en la agravante de "abuso de confianza"
- Abusó sexualmente de la menor en reiteradas ocasiones
- Al advertir el embarazo, la madre de la chica lo denunció

Actualizado: 19/02/2015 17:46 horas

Un hombre acusado de haber abusado sexualmente y dejar embarazada a una niña de 12 años, nieta de su entonces compañera sentimental, ha admitido este jueves en el juicio que mantuvieron relaciones aunque asegura que fueron consentidas por ambos y ha alegado que estaba "enamorado" de ella y sigue estándolo, según han informado diversas fuentes jurídicas.

Al término de la vista oral, que se ha celebrado a puerta cerrada en la sección primera de la Audiencia Provincial de Alicante, la Fiscalía ha mantenido su petición inicial de condena: **12 años de prisión por un delito continuado de abusos sexuales.**

Igualmente, el fiscal del caso ha reclamado a la sala que imponga a Jaime Eduardo R.T., de 50 años, la privación de la patria potestad, que dictamine la inscripción de su paternidad sobre el hijo de la víctima, establezca una pensión alimenticia a favor de ésta de 180 euros mensuales y fije una indemnización de 60.000 euros por daños morales.

Por su parte, la acusación particular ha pedido para el acusado, que está en prisión preventiva desde su detención por estos hechos, en abril del pasado año, **18 años de cárcel**, al considerar que incurrió en la agravante de "abuso de confianza" y se prevalió de su relación familiar con la abuela de la menor para cometer los hechos.

En cambio, la defensa, ejercida por el abogado Joaquín Lacy, ha instado a absolver a su cliente después de plantear la posible nulidad de las pruebas de ADN que revelaron que era el padre del niño que esperaba la víctima. "No consta en la causa cómo se hizo, si se tomaron muestras delante de su abogado, ni nada", ha explicado a los periodistas al acabar el juicio.

Según el ministerio público, el procesado y la abuela de la menor mantuvieron una relación sentimental que se prolongó durante diez años. Aunque rompieron, Jaime Eduardo R.T., de nacionalidad chilena y de 50 años, siguió manteniendo contacto con la familia de su excompañera y tenía por tanto acceso a la nieta de ésta tanto en su domicilio como en el de ella, ambos en la ciudad de Alicante.

Nueve meses de gestación

De acuerdo con el relato de esta parte, el sospechoso abusó sexualmente de la menor en reiteradas ocasiones desde agosto de 2013, cuando ésta contaba con 12 años, y la dejó embarazada, por lo que califica el delito como abusos sexuales continuados. La menor dio a luz a un niño cuando tenía 13 años y 6 meses cumplidos. Previamente, al advertir el embarazo,

la madre de la chica denunció los hechos. El acusado ha admitido durante el juicio que mantuvo relaciones sexuales con la chica de forma consentida, aunque ha matizado que éstas ocurrieron después de que ella cumpliera los 13 años, límite fijado por el Código Penal en vigor para considerar que hay abuso sexual independientemente del consentimiento del menor.

El presunto pederasta se ha amparado en que estaba "enamorado" de la niña y aún hoy en día sigue estándolo, según han confirmado

VIOLENCIA MACHISTA (3)

Una mujer muere asesinada por un hombre que conoció en Internet

17/09/2015

Una mujer ha muerto hoy por heridas de arma blanca en Valencia, presuntamente asesinada por un hombre con el que mantenía relaciones esporádicas tras conocerlo por internet y que ha sido detenido poco después del crimen, han informado fuentes policiales.

El crimen ha tenido lugar esta mañana en una vivienda situada en el número 46 de la calle de Luis Lamarca, próxima a la avenida del Cid, en el barrio de Nou Moles, y tanto la víctima como el detenido son de nacionalidad española y tienen 42 y 43 años, respectivamente.

La mujer, que había conocido a su presunto asesino por internet y había mantenido con él relaciones esporádicas, presentaba heridas de arma blanca en el tórax.

El agresor se encuentra detenido e ingresado en el Hospital General de Valencia, ya que presenta también heridas de arma blanca en el tórax y un traumatismo craneoencefálico.

La Policía Nacional, que ha catalogado el suceso como violencia de género, ha informado asimismo de que no había denuncias previas por parte de la víctima, ni ninguna orden de alejamiento sobre el detenido.

Tras la agresión, una ambulancia del SAMU se ha trasladado hasta el lugar de los hechos pero no ha podido hacer nada por salvar la vida de la mujer, han informado fuentes de la Consellería de Sanidad.

El agresor también ha sido atendido por las asistencias del SAMU y fue trasladado, en condición de detenido, al Hospital General, donde quedó ingresado bajo control policial.

Al inicio del acto inaugural del Año Judicial celebrado hoy en Valencia, la presidenta del Tribunal Superior de Justicia, Pilar de la Oliva, ha pedido guardar un minuto de silencio por

fuentes de la Fiscalía y de la defensa, pero ha pedido perdón por el "daño" que pueda haberle hecho.

En la vista también han comparecido dos especialistas en psiquiatría que han ratificado sus informes sobre el preso, según los cuales éste no padece trastorno psicológico alguno. Por su lado, la madre de la víctima ha confirmado que ésta ya estaba embarazada en noviembre de 2013, cuando él regresó de un viaje al extranjero. En cuanto a la menor, el fiscal ha renunciado a su testimonio por creerlo innecesario.

EFE Agencia EFE

este nuevo caso de violencia machista. Las Corts Valencianes también han guardado un minuto de silencio en la sesión plenaria de hoy.

Familiares de la mujer muerta de manera violenta pasan ante la vivienda de la víctima en la ciudad de Valencia custodiada por la policía a la espera del juez. EFE

El presidente de la Generalitat, Ximo Puig, ha pedido hoy "pasar de la palabra a los hechos" para acabar con la "lista interminable" de mujeres víctimas de la violencia machista.

En declaraciones a los medios tras asistir a la inauguración del año judicial, Puig se ha mostrado partidario de una "acción integrada" de todas las instituciones para "actuar en todos los frentes", pero de manera especial en la educación y en el apoyo a las víctimas.

Por su parte, el delegado del Gobierno en la Comunitat Valenciana, Juan Carlos Moragues, ha indicado que la pareja se conoció por internet hace unos seis meses y que mantenían relaciones "esporádicas".

El juzgado de Violencia número 4 de Valencia, en funciones de guardia, se ha hecho cargo de la investigación que ha iniciado la Policía Nacional, según ha informado el Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana.

Jaime Eduardo abusa sexualmente de una niña de 12 años

- Fiscalía pide 16 años de prisión y la acusación 18 años
- Consideran que incurrió en la agravante de "abuso de confianza"
- Abusó sexualmente de la menor en reiteradas ocasiones
- Al advertir el embarazo, la madre de la chica lo denunció

13/12/2020

Un hombre acusado de haber abusado sexualmente y dejar embarazada a una niña de 12 años, nieta de su entonces compañera sentimental, ha dicho este jueves en el juicio que mantuvieron relaciones, aunque ha negado que abusó de ella diciendo que las relaciones fueron consentidas por ambos y ha lo ha intentado justificar diciendo que estaba "enamorado" de ella y sigue estándolo.

Al término de la vista oral, que se ha celebrado a puerta cerrada en la sección primera de la Audiencia Provincial de Alicante, la Fiscalía ha mantenido su petición inicial de condena: **12 años de prisión por un delito continuado de abusos sexuales.**

Igualmente, el fiscal del caso ha reclamado a la sala que imponga a Jaime Eduardo R.T., de 50 años, la privación de la patria potestad, que dictamine la inscripción de su paternidad sobre el hijo de la víctima, establezca una pensión alimenticia a favor de ésta de 180 euros mensuales y fije una indemnización de 60.000 euros por daños morales.

Por su parte, la acusación particular ha pedido para el acusado, que está en prisión preventiva desde su detención por estos hechos, en abril del pasado año, **18 años de cárcel**, al considerar que incurrió en la agravante de "abuso de confianza" y se prevalió de su relación familiar con la abuela de la menor para cometer los hechos.

En cambio, la defensa, ejercida por el abogado Joaquín Lacy, ha instado a absolver a su cliente después de plantear la posible nulidad de las pruebas de ADN que revelaron que era el padre del niño que esperaba la víctima. "No consta en la causa cómo se hizo, si se tomaron muestras delante de su abogado, ni nada", ha explicado a los periodistas al acabar el juicio.

Según el ministerio público, el procesado y la abuela de la menor mantuvieron una relación sentimental que se prolongó durante diez años. Aunque rompieron, Jaime Eduardo R.T., de nacionalidad chilena y de 50 años, siguió manteniendo contacto con la familia de su excompañera y tenía por tanto acceso a la nieta de ésta tanto en su domicilio como en el de ella, ambos en la ciudad de Alicante.

Nueve meses de gestación

De acuerdo con el relato de esta parte, el sospechoso abusó sexualmente de la menor en reiteradas ocasiones desde agosto de 2013, cuando ésta contaba con 12 años, y la dejó embarazada, por lo que califica el delito como abusos sexuales continuados. La menor dio a luz a un niño cuando tenía 13 años y 6 meses cumplidos. Previamente, al advertir el embarazo, la madre de la chica denunció los hechos. El acusado ha admitido durante el juicio que mantuvo relaciones sexuales con la chica de forma consentida, aunque ha matizado que éstas ocurrieron después de que ella

cumpliera los 13 años, límite fijado por el Código Penal en vigor para considerar que hay abuso sexual independientemente del consentimiento del menor.

Nota de l'autora: això no és amor, és un abús sexual o violació a una menor; es tracta d'un pederasta.

VIOLENCIA MACHISTA

Un hombre mata con arma blanca a una mujer en Valencia

12/07/2020

Un hombre ha matado a una mujer, con la que mantenía relaciones esporádicas, con arma blanca en Valencia. Ha sido detenido poco después del crimen, según han informado fuentes policiales.

El crimen ha tenido lugar esta mañana en una vivienda situada en el número 46 de la calle de Luis Lamarca, próxima a la avenida del Cid, en el barrio de Nou Moles, y tanto la víctima como el detenido son de nacionalidad española y tienen 42 y 43 años, respectivamente.

La víctima presentaba heridas de arma blanca en el tórax.

El agresor se encuentra detenido e ingresado en el Hospital General de Valencia, ya que presenta también heridas de arma blanca en el tórax y un traumatismo craneoencefálico.

La Policía Nacional ha catalogado el suceso como violencia de género.

Tras la agresión, una ambulancia del SAMU se ha trasladado hasta el lugar del crimen, pero no ha podido hacer nada por salvar la vida de la mujer, han informado fuentes de la Consellería de Sanidad.

Al inicio del acto inaugural del Año Judicial celebrado hoy en Valencia, la presidenta del Tribunal Superior de Justicia, Pilar de la Oliva, ha pedido guardar un minuto de silencio por este nuevo caso de violencia machista. Les Corts Valencianes también han guardado un minuto de silencio en la sesión plenaria de hoy.

Nota de l'autora: la notícia és l'assassinat de la dona. És irrellevant com es van conèixer. Aquest titular trasllada la culpa a la víctima.

DEPORTES

Levante
EL MERCANTIL VALENCIANO

Pistorius, el icono de la superación que se desmoronó

El atleta discapacitado, que ha tenido una agitada vida sentimental, llegó a competir en unos Juegos Olímpicos

EFE
Agencias | 03-12-15 | 10:34

Oscar Pistorius, uno de los deportistas discapacitados más famosos del mundo, pasó en 2013 de ídolo en su país e icono de la superación a ser **acusado por la Policía por el presunto asesinato de su novia**.

El cuerpo de la modelo Reeva Steenkamp, de 30 años, apareció el 14 de febrero de ese año con cuatro disparos en la casa de Pretoria de Pistorius, quien fue detenido como presunto autor del crimen.

El juicio finalizó con una condena por homicidio y no por asesinato, lo que supuso una pena de cárcel de cinco años. Ahora, en apelación, **el atleta sudafricano sí ha sido declarado culpable de asesinato** y deberá cumplir al menos 15 años de cárcel.

La de Pistorius fue hasta 2013 una historia de éxito y superación reconocida de forma unánime, truncada ahora por este trágico suceso personal aún por esclarecer.

Nacido en Johannesburgo el 2 de noviembre de 1986, Pistorius llegó al mundo sin los dos peronés, y cuando tenía sólo once meses tuvieron que amputarle las dos piernas por debajo de la rodilla. Ya a la edad de 15 años, sufrió un duro golpe emocional, la muerte de su madre, Sheila, que ejerció en él una gran influencia y por parte de la cual tiene antepasados italianos.

Con sus piernas ortopédicas, y demostrando la gran voluntad que le haría triunfar, **el atleta jugó a waterpolo, tenis y rugby**, hasta que practicando este último deporte se rompió una rodilla en 2003, y decidió probar suerte en el atletismo.

Tras nueve meses de duro trabajo con el entrenador de velocistas Ampie Louw, Pistorius empezó a competir con dos prótesis de carbono en forma de 'J'.

En 2004, participó en los Juegos Paralímpicos de Atenas, en los que consiguió una medalla de oro y una de bronce.

Dos años después, se proclamó campeón del mundo en las distancias de 100, 200 y 400 metros, en la localidad holandesa de Assen.

Pero Pistorius no se conformaba con ser el mejor entre los atletas paralímpicos y

quería competir con deportistas sin discapacidad.

En 2007, tuvo sus primeras oportunidades, y el 13 de julio fue segundo de los 400 metros en la Golden Gala de Roma.

Pero ese año, la Federación Internacional de Atletismo (IAAF) le impidió seguir compitiendo con atletas no discapacitados, al dictaminar que sus prótesis podrían darle más impulso que el de las piernas humanas.

Pistorius recurrió la decisión ante el Tribunal de Arbitraje Deportivo (TAS), que falló a su favor al considerar que no quedaba probado que obtuviera ventaja.

Pero Blade Runner (como se le conoce en referencia al título del filme de Ridley Scott, por su condición de corredor -"runner"- y a que usa prótesis con forma de cuchilla -"blade"-) **no logró la marca clasificatoria para los Juegos Olímpicos de Pekín de 2008**. Sin embargo, en los Paralímpicos de la capital china se hizo con tres medallas de oro en las distancias de 100, 200 y 400 metros.

En 2009, el deportista fracasó en su intento de conseguir la marca mínima para los Mundiales de Atletismo de Alemania.

El 26 de enero de 2011, fue derrotado por primera vez en una carrera paralímpica de 100 metros por el estadounidense Jerome Singleton, que le relegó a la plata en los Mundiales de Nueva Zelanda. Pistorius sumó en esta competición tres medallas de oro, en las pruebas de 200, 400 y en la de relevos 4x100 metros.

En julio de 2011 ganó los 400 metros de la reunión italiana de Lignano, que le calificó para los Mundiales de Daegu.

En la cita surcoreana, Pistorius alcanzó las semifinales de la prueba de 400 y llegó con sus compañeros a la final de 4x400 metros, una prueba en la que estableció un récord nacional (2:59,21).

Su mayor hazaña, no obstante, estaba por llegar: el 4 de julio de 2012 el Comité Olímpico Sudafricano anunciaba su inclusión en el equipo olímpico para las pruebas de 400 y 4x400 metros en Londres.

Juegos Olímpicos

El atleta se convertía así en el primer deportista de la historia con las dos piernas

amputadas en participar en unos Juegos Olímpicos.

Pistorius no defraudó y se clasificó con un tiempo de 45,44 segundos para las semifinales de la prueba de 400 metros, pero no pudo alcanzar la final.

Su equipo se clasificó para la final de 4x400, donde sólo pudo ser penúltimo, y Pistorius llevó la bandera sudafricana en la ceremonia de clausura en las Olimpiadas londinenses.

El corredor participó también en los Paralímpicos celebrados en septiembre, donde logró el oro en los 400 metros tras batir el récord paralímpico con un tiempo de 46,68 segundos.

Su pasión por las carreras se refleja en un tatuaje visible en su espalda, que reproduce el siguiente verso bíblico: "Yo no corro como un hombre que corre sin rumbo".

En el terreno personal, Pistorius ha llevado una agitada y activa vida sentimental que a menudo copó portadas de la prensa del corazón y le llevó a la modelo Reeva Steenkamp, tras romper definitivamente en 2012 con su pareja de siempre, Vicky Miles.

Oscar Pistorius. / REUTERS

SOCIEDAD

Pistorius, condenado por el asesinato de su novia

18/07/2020

Oscar Pistorius, uno de los deportistas discapacitados más famosos del mundo, ha asesinado a su novia.

Encontraron el cuerpo de Reeva Steenkamp, de 30 años, el 14 de febrero de ese año con cuatro disparos en la casa de Pretoria de Pistorius, quien fue detenido como presunto autor del crimen.

El juicio finalizó con una condena por homicidio y no por asesinato, lo que supuso una pena de cárcel de cinco años. Ahora, en apelación, el atleta sudafricano sí se ha declarado culpable de asesinato y deberá cumplir al menos 15 años de cárcel.

Oscar Pistorius a juicio.

Nota de l'autora: l'article original prioritza els triomfs de l'atleta i posa en segon terme que ha assassinat a la seva novia i que es tracta d'un cas de violència masculista. per aquest motiu he esborrat alguns paràgrafs. En el cas del futbolista Maradona també es ressaltava que va ser una icona del futbol obviant que era un maltractador.

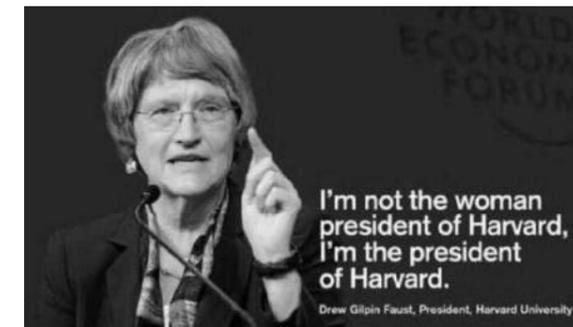
SABIES QUE...

Per què el violeta és el color del feminisme?

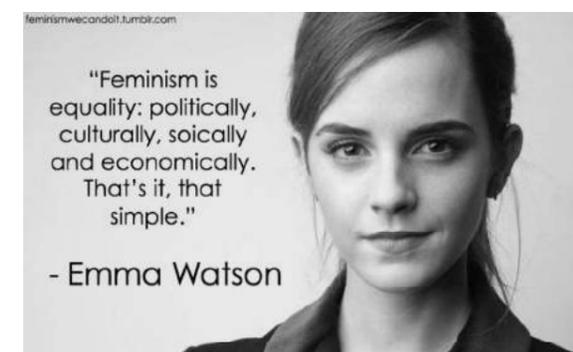
En els inicis de la lluita feminista els colors reivindicatius eren el morat, el blanc i el verd (colors escollits per les sufragistes angleses el 1908)

L'activista britànica Emmeline Pethick explicava que el violeta simbolitza la sang real que corre per les venes de cada lluitadora pel dret al vot, simbolitza la seva consciència de la llibertat i la dignitat. El blanc simbolitza la honra en la vida privada i en la vida política. I el verd simbolitza l'esperança en un nou començament"

Després de l'incendi en la fàbrica Triangle Shirtwaist de Nova York, van morir moltes dones que elaboraven samarretes d'home, normalment de color lila. La llegenda diu que el fum que sortia de la fàbrica després de l'incendi, era de color violeta.

"If you want something said, ask a man; if you want something done, ask a woman." – Margaret Thatcher

POLÍTICA

Periodista Digital

La «puta y mal follada» de la CUP dice que los hijos deben criarse en tribus

Su partido es el mismo que pidió sustituir las compresas por esponjas de mar

JUAN VELARDE
11 May 2016 - 15:59 CET

No sabe estarse calladita. La amiga 'cupera' de Nicolás Maduro y la que tiene como modelo a seguir a Arnaldo Otegi **«Los insultos de Anna Gabriel, la huésped VIP de Maduro, a un diputado del PP: «No llegas a la suela de Otegi, subnormal»»**, Anna Gabriel, ha vuelto a pronunciar otra de esas frases que pasarán a la prosperidad.

Dice ahora la que se autodefinió en su momento como «puta y mal follada» **«Anna Gabriel, la invitada de lujo de Maduro, desatada: «Soy una puta y una mal follada»»**— que los hijos no deben de criarse en familia, sino en «una tribu».

Según la diputada de las CUP en el Parlamento de Cataluña:

Si yo pudiese formar parte de un grupo de personas que deciden tener hijos e hijas en común me satisfaría la idea.

Añade que:

Lo ideal es seguir el ejemplo de otras culturas donde la concepción de la maternidad o de la paternidad no está tan individualizada y no se centra en un núcleo tan pequeño como la familia nuclear. El modelo de sociedad más adecuado sería aquel en el que la tribu fuera quien educara a los hijos y no los padres, de tal forma que se eliminara el sentimiento de pertenencia del hijo o hija que has tenido a nivel biológico.

Y carga duramente contra el concepto de familia porque asegura que limita mucho:

Anna Gabriel. PD

conservadoras. Como quieres lo mejor para los tuyos, y los tuyos son muy pocos, porque son uno, dos o tres ... se entra en una lógica perversa.

LAS CUP EN EL CENTRO DEL HURACÁN: CHAVISMO Y NO A LAS COMPRESAS

Lo cierto es que Anna Gabriel es fiel exponente de los disparates variados de las CUP.

En el 20 de enero de 2016 se conocía el viaje que la propia Gabriel había realizado en compañía de otros políticos, sobre todo de Podemos, en el avión presidencial de Nicolás Maduro para asistir a Venezuela **«Así se lleva Maduro de excursión en su avión privado a los de Podemos, la CUP y al suegro del jefe de ETA»**.

Por supuesto, Gabriel no sólo confirmó el viaje, sino que con toda chulería soltaba que claro que se habían reunido con el régimen chavista **«La 'Otegi' cupera se pone chula: «Sí, nos reunimos con Maduro»**.

Y no sólo en cuestiones políticas enredan los de las CUP. También tienen afición a meterse en cosas tan cotidianas como la higiene íntima femenina. ¿O quién no recuerda la mamarrachada de pedir que se supliesen las compresas por esponjas marinas? **«Separatismo de bajos instintos: la CUP la emprende contra el tampax»**

OPINIÓ

Diari de Tarragona

Sí es sí, o no

En l'amor, com en el màrqueting, la venda comença quan et diuen no

Josep Ramon Correal
20 de Juliol de 2016 - 21:23 hs

Hi ha una màxima del donjoanisme que afirma que si una senyora diu que no, és que potser sí; si diu que potser sí, és que sí; i si diu que sí, no és una senyora. Ara, una campanya de l'Ajuntament de Tarragona vol desmentir aquest principi i ha llançat l'eslògan: «Només el sí és sí». Un estudi entre el jovent tarragoní ha determinat que tres de cada deu joves enquestats confessa haver presenciat situacions en les quals un noi prova d'encajar una noia. La campanya vol que el civisme i el respecte imperin en l'oci nocturn. El problema rau notablement en el fet que l'oci nocturn sol estar ben regat d'alcohol, un desinhibidor capaç de fer moltes maleses. D'altra banda, la perícia de la conquesta amorosa requereix molta perseverança. Si donem per bona la sentència que «només el sí és sí» posarem en perill el futur de la raça humana. En l'amor, com en el màrqueting, la venda comença quan et diuen no. Sempre amb senyoriu. Això sí.

POLÍTICA

Anna Gabriel, política de la CUP, explica como le gustaría que fueran las familias de cara al futuro

La diputada del Parlament de Catalunya expresa su opinión ante los roles de las familias «tradicionales y conservadoras».

04/08/2020

Anna admite que si pudiera formar parte de un grupo de personas que deciden tener hijos e hijas en común le satisfaría la idea. También apoya la manera de vivir y criar en otras culturas donde la concepción de la maternidad o de la paternidad no está tan individualizada y no se centra en un núcleo tan pequeño como la familia nuclear. El modelo de sociedad más adecuado según ella sería aquel en el que las personas adultas que convivan educaran a todos los menores de la casa, no solamente a sus hijos biológicos. La política propone que se les quisiera y atendiera a todos por igual, independientemente de su sangre.

Es otra forma de pensar, la cual ha recibido varias críticas, pero todas las opiniones deben ser respetadas y no juzgadas sobre todo dependiendo del partido político del que sea parte.

Anna Gabriel.

Nota de l'autora: s'insulta explícitament a la protagonista de l'article i es desvaloritza la seva opinió o ideologia sobre les tipologies de famílies.

SPORTS

Trapshooter Cory Cogdell wins bronze in Rio

18/07/2020

RIO DE JANEIRO — Corey Cogdell-Unrein, an American trapshooter, won the bronze medal in women's trap shooting Sunday.

Competing against Spain's Fatima Galvez, the two finished the 15-target round tied with 13 each. In the shoot-off, Cogdell-Unrein won, claiming her second Olympic bronze.

"You can't compare an Olympic shootoff to any other," she said in Rio late Sunday. "The pressure is unlike anything. You want it so bad."

This is Cogdell-Unrein's third Olympic games, but Unrein, a defensive end in his second season with the Bears, was unable to get away from training camp to join her in Rio and see her in the Olympics for the first time.

At Saturday night's Bears Family Fest at Soldier Field, many of the Bears

Corey Cogdell-Unrein
Bronze medalist Corey Cogdell smiles on the podium during the medal ceremony for the women's Trap event.

wore "Team Unrein" T-shirts that also showed the Olympic flag. Cogdell-Unrein later Tweeted: "Thank you @ChicagoBears and @RobbieGould09 for your support! So awesome!"

Cogdell-Unrein, from Eagle River, Alaska, won the bronze medal at the 2008 Olympics in Beijing. She placed 11th in

SOCIETAT

Sí es sí, o no

06/12/2020

Una campanya de l'Ajuntament de Tarragona ha llançat l'eslògan «Només el sí és sí». Un estudi entre el jovent tarragoní ha determinat que tres de cada deu joves enquestats confessa haver presenciat situacions en les quals un noi prova d'encajar una noia. Cal tenir en compte que és molt diferent intentar seduir a algú a insistir, ja que llavors es tractaria d'assajament que pot acabar en violació.

Nota de l'autora: malgrat l'article original es tracta d'un article d'opinió, l'autor es posiciona a favor del donjoanisme i justifica l'assetjament cap a les dones. És més, ho incentiva. Ja en el subtítol compara les relacions amb el màrqueting; objectualitza a les dones.

SPORTS

Corey Cogdell, wife of Bears lineman Mitch Unrein, wins bronze in Rio

By TIM BANNON
AUG 08, 2016 AT 6:29 AM

RIO DE JANEIRO — Corey Cogdell-Unrein, the wife of Bears lineman Mitch Unrein, won the bronze medal in women's trap shooting Sunday.

Competing against Spain's Fatima Galvez, the two finished the 15-target round tied with 13 each. In the shoot-off, Cogdell-Unrein won, claiming her second Olympic bronze.

"You can't compare an Olympic shootoff to any other," she said in Rio late Sunday. "The pressure is unlike anything. You want it so bad."

This is Cogdell-Unrein's third Olympic games, but Unrein, a defensive end in his second season with the Bears, was unable to get away from training camp to join her in Rio and see her in the Olympics for the first time.

At Saturday night's Bears Family Fest at Soldier Field, many of the Bears

Corey Cogdell-Unrein
Bronze medalist Corey Cogdell smiles on the podium during the medal ceremony for the women's Trap event.

wore "Team Unrein" T-shirts that also showed the Olympic flag. Cogdell-Unrein later Tweeted: "Thank you @ChicagoBears and @RobbieGould09 for your support! So awesome!"

Chicago Tribune

Gente&Estilo

Feliciano López estrena rubia

Se trata de Saray Muñoz

Martes, 9 agosto 2016

El culebrón del verano tiene un nuevo personaje. Tras su sonada ruptura con Alba Carrillo, era sólo cuestión de tiempo que Feliciano 'Casanova' López volviera a las andadas. La incógnita la despejó ayer la revista 'Corazón Cztve' con unas fotografías exclusivas del tenista en portada en las que aparecía acompañado de una misteriosa rubia. Se trata de Saray Muñoz y su hermana Bárbara fue novia durante tres años del futbolista Aitor Ocio. De momento no hay beso que certifique el romance, pero ella le agarra cariñosamente del brazo mientras

Detalle de la portada de la revista 'Corazón Cztve'.

abandonan el teatro Barceló, donde cenaban con un grupo de amigos para celebrar la victoria de Feli en Gstaad. En el siguiente capítulo, la reacción de la modelo.

LA VERDAD

Río 2016 | Halterofilia (10) ABC

Lydia Valentín, una Hércules con maquillaje

Luchadora, divertida y soñadora, aprende de los malos momentos y los olvida enseguida

12/08/2016

Lydia Valentín - AFP

Nunca olvida el maquillaje ni el pintauñas. Aunque el polvo con el que se seca las manos para coger las pesas cubra el color. Está acostumbrada, y eso que en sus inicios le dijeron que podría ser muy buena en atletismo. Nada de eso. Inconformista y exigente, eligió la halterofilia para abrir el camino de los pioneros. Al menos, entre las mujeres, Lydia Valentín se ha convertido en referente e icono. Orgullosa de ello, defiende con su propio ejemplo que su deporte no es solo cuestión de genética, ni mucho menos, sino en un trabajo constante en el que ella también es campeona.

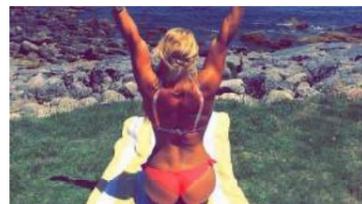
Sus entrenamientos diarios rozan el extremo, con tres horas por la mañana, tres por la tarde y todo lo que lleva alrededor, de sesiones en el gimnasio o de recuperación. O de spa, lo que más le gusta para relajarse. Empezó con 35 kilos, ahora es campeona de Europa dos veces en 75. Una progresión que la llevó al quinto puesto en Pekín, 2008 y al oro virtual en Londres 2012 al ser cuarta, pues todas las rivales que subieron al podio dieron positivo. Luchadora como pocos, afronta dos batallas: la primera, limpiar su deporte: «Me duele que los podios estén llenos de trampas». La segunda, y no más liviana: defender que las mujeres pueden hacer lo que quieran y ser las mejores. «Siempre se ha relacionado con el género masculino, pero si hay niñas que comienzan a practicar halterofilia porque me ven, estoy más orgullosa si cabe de mi trabajo». Luchadora, divertida y soñadora, aprende de los malos momentos y los olvida enseguida. Desconecta en su Pongferrada natal, a la que vuelve siempre que puede para estar con su familia y sus amigos de toda la vida. Se motiva con el rap y con las canciones de Nach y reconoce que de pequeña era algo rebelde. Quizá por eso, cuando a los once años un entrenador le descubrió la filosofía de superación de la halterofilia no se lo pensó. Nunca olvida el maquillaje ni el pintauñas, ni su grito de guerra antes de salir a competir, y con el que suelta toda la energía para levantar las pesas y los éxitos en halterofilia. Un deporte del que es rostro y orgullo.

FAMOSOS

Lydia Valentín, la exuberante belleza de la olímpica de bronce

La leonesa promete ser "flaquita" cuando deje la competición. Pesa 75 kilos musculados y exhibe en la competición su fortaleza y feminidad.

14 agosto, 2016

Lydia Valentín en la playa Instagram

Felicidad. Esa es la palabra que mejor define, desde el pasado viernes 12 de agosto, el estado de Lydia Valentín (31 años). No es para menos. La joven leonesa ha conseguido entrar en el podio olímpico de halterofilia de Río, tras su levantamiento de peso en la categoría de hasta 75 kilos, y alzarse con la medalla de bronce. Por delante de ella, solo la norcoreana Rim Jong Sim, quien se proclamó campeona, y la bielorrusa Darya Naumava. "Sabíamos que iba a conseguir un podio. Estamos muy contentos y emocionados", aseguró una de las hermanas de Lydia a los medios de comunicación después de la prueba.

L a primera vez que la pusieron a levantar peso con 11 años, se cayó. Ahora con 1,70 metros de estatura, 75 kilos de peso y una filosofía de vida basada en el sacrificio y en el esfuerzo para llegar a la meta, esta leonesa de ojos grandes y melena rubia, puede con todo. Tanto, que unos de sus grandes éxitos fuera de los torneos ha sido normalizar este deporte desconocido para el gran público. En una entrevista reciente, Lydia comentó que muchas madres se ponían en contacto con ella porque sus hijas querían practicar halterofilia, y al descubrir que ella era una persona corriente, les dejaban hacerlo sin problema.

Ella es familiar y sencilla. Nunca ha buscado la fama y se ha mantenido alejada del foco mediático. Ni siquiera se hizo notar cuando acudió a los Juegos de Pekín (2008) con su entonces pareja, el canario Juan José

Navarro, quien también compite en halterofilia. No es mujer de aparentar y sigue una vida muy disciplinada en el CAR de la Fundación Blume, donde entrena sus músculos cada día. Eso sí, maquillada porque le gusta verse guapa (como a todas). El gimnasio pues no está reñido con la elegancia y la belleza, que desprende Lydia Valentín en cada uno de sus levantamientos. Su eterna sonrisa, una figura de infarto y ese gesto tan dulce en formade corazón que hace con sus manos también son parte de su encanto. Aunque ella asegura que cuando deje al fin al competición podrá ser "flaquita".

De momento la de Camponayra (una localidad pequeña de El Bierzo), acaba de cumplir de sueño. Llegar hasta aquí no ha sido fácil porque ha tenido que superar una lesión en la zona dorsal y otros dos Juegos Olímpicos, los de Pekín y los de Londres, que lleva tatuados en su muñeca.

Especial recuerdo tiene del último del que aún conserva un sabor agrídulce. Lydia Valentín quedó cuarta en la capital inglesa hace cuatro años, pero ahora podría convertirse en oro tras haberse demostrado que sus rivales se doparon para la prueba. La española considera que de ser así a ella ya le habrían robado su momento de verse en lo más alto de su carrera.

Pero hoy no es día de reproches, si no de felicitaciones para nuestra campeona, quien ha querido agradecer los mensajes de cariño con el que personas anónimas han inundado sus redes sociales desde todos los rincones del planeta. "Millones de gracias a todo el mundo que me ha seguido y se ha emocionado conmigo. Costará lo que costará, por fin he conseguido subirme al podio olímpico", aseguró Lydia en su cuenta de Instagram, en la que también ha colgado un vídeo de su medalla de bronce, de la cual asegura que es "muy bonita". Su talento físico ha quedado más que demostrado consiguiendo el quinto trofeo en los Juegos de Río para España. Ella no quería ser un capítulo, si no que quería ser historia, y lo ha conseguido.

GENTE&ESTILO

Posible relación entre Saray Muñoz y Feliciano López

09/09/2020

La revista 'Corazón Cztve' publicó unas fotografías exclusivas del tenista en portada en las que aparecía acompañado de una chica mientras abandonaban el teatro Barceló, donde cenaban con un grupo de amigos para celebrar la victoria de Feli en Gstaad. Se trata de Saray Muñoz. La gente está a la espera de si se certifica el romance, pero lo que está claro es que Feliciano tiene una nueva relación, ya sea de amistad o de pareja.

Feliciano López y Saray Muñoz paseando

Nota de l'autora: només he canviat el titular, ja que cosifica a la dona. Per començar, el verb "entrenar" és pels objectes, no per les persones. Per tant, cosifica a la dona, la qual ni s'esmena el nom i se la nombra de manera despectiva amb l'adjectiu "rubia".

FAMOSOS

Lydia Valentín, la atleta olímpica que ha ganado el bronce en el Mundial de Halterofilia

16/07/2020

Lydia Valentín.

La joven leonesa ha entrado en el podio olímpico de halterofilia de Río, tras su levantamiento de peso en la categoría de hasta 75 kilos, y alzarse con la medalla de bronce. Por delante de ella, solo la norcoreana Rim Jong Sim, quien se proclamó campeona, y la bielorrusa Darya Naumava. "Sabíamos que iba a conseguir un podio. Estamos muy contentos y emocionados", aseguró una de las hermanas de Lydia a los medios de comunicación después de la prueba.

Su filosofía de vida está basada en el sacrificio y en el esfuerzo para llegar a la meta. En una entrevista reciente, Lydia comentó que muchas madres se ponían en contacto con ella porque sus hijas querían practicar halterofilia.

Sigue una vida muy disciplinada en el CAR de la Fundación Blume, donde entrena sus músculos cada día desde los 15 años.

De momento la deportista acaba de cumplir su sueño. Llegar hasta aquí no ha sido fácil porque ha tenido que superar una lesión en la zona dorsal y otros dos Juegos Olímpicos, los de Pekín y los de Londres, que lleva tatuados en su muñeca.

Especial recuerdo tiene del último del que aún conserva un sabor agrídulce. Lydia Valentín quedó cuarta en la capital inglesa hace cuatro años, pero ahora podría convertirse en oro tras haberse demostrado que sus rivales se doparon para la prueba. La española considera que de ser así a ella ya le habrían robado su momento de verse en lo más alto de su carrera.

Nota de l'autora: Crec que ni el titular ni la fotografia són adequats. Ressalten la bellesa de la dona enllloc de parlar de la seva trajectòria professional, triomfs o que porta vint anys entrenant. Tornen a fer referència a la parella mascle i ressalten que ell també es dedica a l'halterofilia quan és innecessari; la protagonista és ella. A més, utilitzen una fotografia que no té res a veure amb el cos de la notícia; si estàs parlant de que ha guanyat i que és pionera en halterofilia, per què no poses una foto d'ella competint o entrenant?

RÍO 2016 | HALTEROFILIA

Lydia Valentín, experta en halterofilia

18/07/2020

Lydia Valentín. / AFP

En sus inicios le dijeron que podría ser muy buena en atletismo. Nada de eso. Ambiciosa y exigente, eligió la halterofilia para abrir el camino de los pioneros. Hoy en día, Lydia Valentín se ha convertido en referente e icono. Orgullosa de ello, defiende con su propio ejemplo que su deporte no es solo cuestión de genética, ni mucho menos, sino en un trabajo constante en el que ella también es campeona. Sus entrenamientos diarios rozan el extremo, con tres horas por la mañana, tres por la tarde y todo lo que lleva alrededor, de sesiones en el gimnasio o de recuperación. O de spa, lo que más le gusta para relajarse. Quedó en quinto puesto en Pekín, 2008 y cuarta al oro virtual en Londres 2012. Luchadora como pocos, afronta dos batallas: la primera, limpiar su deporte "Me duele que los podios estén llenos de trampas". La segunda, y no más liviana: defender que las mujeres pueden hacer lo que quieran y ser las mejores. "Siempre se ha relacionado con el género masculino, pero si hay niñas que comienzan a practicar halterofilia porque me ven, estoy más orgullosa si cabe de mi trabajo".

Luchadora, divertida y soñadora, aprende de los malos momentos y los olvida enseguida. Desconecta en su Pongferrada natal, a la que vuelve siempre que puede para estar con su familia y amigos de toda la vida. Se motiva con el rap y con las canciones de Nach y reconoce que de pequeña era algo rebelde. Suelta toda su energía en levantar las pesas y los éxitos en halterofilia. Un deporte del que es rostro y orgullo.

Nota de l'autora: es repeteix el fet de posar l'atenció en l'aspecte físic enllloc de la trajectòria professional.

MUNDO

El Confidencial

Muere la 'Angelina Jolie kurda' luchando contra el ISIS

Asia Ramadan Antar ha muerto luchando contra el ISIS en la frontera entre Turquía y Siria, según 'We want Freedom for Kurdistan'. Ramadan, de 22 años, se unió en 2014 a las Unidades Femeninas de Protección kurdas

08/09/2016

Asia Ramadan Antar, más conocida como la 'Angelina Jolie kurda' por su parecido con la estrella de Hollywood, ha muerto luchando contra el ISIS en la frontera entre Turquía y Siria, según publica 'We want Freedom for Kurdistan' en su página de Facebook. Ramadan, de 22 años, se unió en 2014 a las Unidades Femeninas de Protección kurdas, unas milicias de entre 7.000 y 10.000 mujeres que luchan contra el Estado Islámico.

Poco se sabe de la joven que saltó a la fama tras ser fotografiada con una ametralladora, pero varios medios aseguran que ha estado implicada en batallas clave

contra el grupo yihadista en el norte de Siria.

Desde la página web en la que se ha anunciado su muerte, la califican como una 'mártir', un término que las milicias kurdas utilizan de forma habitual para denominar a los soldados que caen en la lucha contra el ISIS.

Mientras las fuerzas que hacen frente al Estado Islámico en Siria lloran su muerte, sus homólogas en territorio iraquí se preparan para tomar la 'capital' del grupo terrorista: soldados turcos, guerrilleros iraníes, fuerzas especiales canadienses y un marmágnum de grupos étnicos se encuentran a tan solo 15 kilómetros de Mosul, cercando así uno de los principales bastiones de los yihadistas.

España

ad alerta digital

Celebrity News

DAILY MIRROR

Felizmente, la alcaldesa de Barcelona no abortará a su hijo: Ada Colau anuncia que está preñada a sus 42 años

20/10/2016

La alcaldesa de Barcelona, Ada Colau, ha anunciado este sábado a través de su perfil oficial de Facebook que se encuentra embarazada a sus 42 años. Felizmente, la alcaldesa de Barcelona parece tener la intención de dar a luz a su hijo y no seguir los pasos de la mayoría de las «perroflautas» españolas partidarias del aborto.

«Estoy muy feliz de compartir que estoy embarazada de trece semanas. Será un niño y si todo va bien nacerá en primavera», relató, añadiendo que «a su padre y a mí nos da una alegría inmensa dar un hermano a nuestro hijo Luca, y poder compartir esta felicidad con toda la gente que nos quiere».

«Cada mujer vive la maternidad a su manera, por suerte somos muchas y diversas. A mí ser madre me ha dado fuerza y me ha hecho muy feliz. Sin ninguna duda tener a Luca me ha hecho mejor persona, me ha ayudado a distinguir lo importante de lo banal y pasajero, a tener más empatía, a no dejarme llevar por pasiones tristes ni por sentimientos mezquinos», continuó explicando.

Colau anunció que «en los meses que vienen seguiré con mis obligaciones como alcaldesa con normalidad, una barriga creciente y aún más motivación para hacer de Barcelona una ciudad mejor, para los que ya estamos... y para los que vendrán».

Angelina Jolie hides figure in black baggy sack dress as she visits Syrian refugees

The UN ambassador went to Azraq where she happily chatted with children

Natalie Corner
10 SEP 2016

The Hollywood star was far from glamorous

Angelina kept her look simple

Angelina Jolie drowned her slim figure in a black baggy dress as she visited Syrian refugees.

The actress, who was in Azraq, Northern Jordan, as part of her role as special envoy of UN High Commissioner for Refugees, kept covered from head-to-toe in the sack like outfit.

Angelina was all smiles as she met with children who had been displaced by the country's conflicts happily chatting away before she delivered a speech.

The 41-year-old actress-turned-activist has been focusing on major crises in other countries and working with decision-makers on global displacement issues.

She's been taking time out from her Hollywood A-lister duties and was most recently spotted in London to make a speech at the UN summit.

Ange made the surprise appearance at the summit where she told delegates from 80 countries that the the organisation's reputation had been undermined by cases of sexual abuse by peacekeepers reported the MailOnline.

She said: "We all know that the credibility of UN peacekeeping has been sadly undermined by the actions of a few intolerable cases of women and children being sexually exploited by the very people in charge of protecting them.

"The fact is that increasing the number of UN peacekeepers alone will not be enough to resolve the conflicts that we are experiencing.

"It has to be accompanied by a new way of conducting peacekeeping, one that has the rights and protection and involvement of women at its heart."

MUNDO

Muere Asia Ramadan Antar luchando contra el ISIS

Asia Ramadan Antar ha muerto luchando contra el ISIS en la frontera entre Turquía y Siria, según 'We want Freedom for Kurdistan'. Asia, de 22 años, se unió en 2014 a las Unidades Femeninas de Protección.

04/08/2020

Asia Ramadan Antar, una combatiente convertida en un símbolo de la lucha feminista, ha muerto luchando contra el ISIS en la frontera entre Turquía y Siria, según publica "We want Freedom for Kurdistan" en su página de Facebook. Asia, de 22 años, se unió en 2014 a las Unidades Femeninas de Protección, unas milicias de entre 7.000 y 10.000 mujeres que luchan contra el Estado Islámico.

Poco se sabe de la joven tras ser fotografiada con una ametralladora, pero varios medios aseguran que ha estado implicada en batallas clave contra el grupo yihadista en el norte de Siria. Desde la página web en la que se ha anunciado su muerte, la califican como una 'mártir', un término que las milicias kurdas utilizan de forma habitual para denominar a

los soldados que caen en la lucha contra el ISIS.

Mientras las fuerzas que hacen frente al Estado Islámico en Siria lloran su muerte, sus homólogas en territorio iraquí se preparan para tomar la 'capital' del grupo terrorista: soldados turcos, guerrilleros iraníes, fuerzas especiales canadienses y un marmágnum de grupos étnicos se encuentran a tan solo 15 kilómetros de Mosul, cercando así uno de los principales bastiones de los yihadistas.

Nota de l'autora: principalment he canviat el titular i el primer paràgraf. El que s'ha de ressaltar és la mort d'una dona combatent i símbol de la lluita feminista, no a qui s'assembla.

Asia Ramadan Antar.

ESPAÑA

Ada Colau, alcaldesa de Barcelona, anuncia por redes que está embarazada

15/07/2020

La alcaldesa de la capital de Cataluña, Ada Colau, ha anunciado este sábado a través de su perfil oficial de Facebook que se encuentra embarazada. Al parecer, se muestra muy feliz ante la noticia que ha comunicado a sus seguidores y seguidoras.

«Estoy muy feliz de compartir que estoy embarazada de trece semanas. Será un niño y si todo va bien nacerá en primavera», relató, añadiendo que «a su padre y a mí nos da una alegría inmensa dar un hermano a nuestro hijo Luca, y poder compartir esta felicidad con toda la gente que nos quiere».

«Cada mujer vive la maternidad a su manera, por suerte somos muchas y diversas. A mí ser madre me ha dado fuerza y me ha hecho muy feliz. Sin ninguna duda tener a Luca me ha hecho mejor persona, me ha ayudado a distinguir lo importante de lo banal y pasajero, a tener más empatía, a no dejarme llevar por pasiones tristes ni por sentimientos mezquinos», continuó explicando.

Colau anunció que «en los meses que vienen seguiré con mis obligaciones como alcaldesa con normalidad, una barriga creciente y aún más motivación para hacer de Barcelona una ciudad mejor, para los que ya estamos... y para los que vendrán».

Nota de l'autora: per una banda, qüestiona la seva llibertat de ser mare o no. I per altra, és irrellevant la seva edat; una dada innecessària.

CELEBRITY NEWS

Angelina Jolie visits Syrian refugees

Angelina Jolie visited Syrian refugees few days ago.

25/08/2020

Angelina Jolie with childs.

of her role as special envoy of UN High Commissioner for Refugees.

Angelina was all smiles as she met with children who had been displaced by the country's conflicts happily chatting away before she delivered a speech.

The 41-year-old actress-turned-activist has been focusing on major crises in other countries and working with decision-makers on global displacement issues.

She's been taking time out from her Hollywood A-lister duties and was most recently spotted in London to make a speech at the UN summit.

Ange made the surprise appearance at the summit where she told delegates from 80 countries that the the organisation's reputation had been undermined by cases of sexual abuse by peacekeepers reported the MailOnline.

She said: "We all know that the credibility of UN peacekeeping has been sadly undermined by the actions of a few intolerable cases of women and children being sexually exploited by the very people in charge of protecting them.

"The fact is that increasing the number of UN peacekeepers alone will not be enough to resolve the conflicts that we are experiencing.

"It has to be accompanied by a new way of conducting peacekeeping, one that has the rights and protection and involvement of women at its heart."

GENTE&ESTILO

ABC

Ariadne Artiles, la ex de Fonsi Nieto, hará abuelo a José María García

La modelo canaria y el primogénito del popular periodista serán padres en diciembre, pero casarse no entra en sus planes más inmediatos

Ariadne Artiles

08/07/2017

Siete años de noviazgo y sin boda a la vista, aunque con la ilusión de tener un bebé en camino. La modelo canaria **Ariadne Artiles** (35 años) y **José María García Fraile** serán padres el próximo mes de diciembre y, de este modo, el periodista **José María García** (73) se estrenará como abuelo. Aunque alejado de los micrófonos radiofónicos, «Supergarcía» sigue disfrutando de la popularidad de antaño y de un amplio círculo de amistades dentro y fuera del deporte, que le hacen mantenerse socialmente muy activo. Discretos en su vida privada, pero seguros de una relación que ya está afianzada, lo cierto es que desde hace tiempo Artiles había bajado considerablemente su frenético ritmo laboral. Hasta no hace mucho, la canaria pasaba más de la mitad del año en Nueva York, tratando de afianzarse en el complicado circuito internacional de la moda.

El precio de la fama

Ariadne Artiles en su día fue la primera mujer que llevó al altar al piloto **Fonsi Nieto**, cuyas conquistas amorosas eran tan célebres como sus actuaciones sobre la moto. Se casaron el 26 de octubre de 2005, [en una fastuosa boda celebrada en Ibiza](#), con exclusiva incluida. La lluvia de críticas fue torrencial. Se divorciaron en 2008 sin tener descendencia, pero ya antes Ariadne había tomado la decisión de ser prudente: padeció el precio de la fama y optó por continuar con su carrera profesional al margen del famoso. Desde entonces, no le han faltado portadas en las revistas de moda más prestigiosas ni campañas publicitarias de conocidas firmas. Tras su estela en las pasarelas marchó **Aída**, su hermana pequeña, quien hoy prefiere invertir sus esfuerzos en el deporte y la nutrición. «No tengo ninguna prisa por casarme», ha dicho Ariadne en las escasas ocasiones en las que se ha permitido [hablar sobre su vida privada](#). Lo que jamás ha negado ha sido su deseo de ser madre. Ahora, los vínculos con la familia García Fraile serán más sólidos. De hecho, su «cuñado», el decorador **Luis García Fraile**, es quien suele acompañarla a los actos sociales, y con **Montse Fraile**, su casi suegra, se lleva de maravilla.

Pertenciente al círculo de amistades de Fonsi Nieto, aunque mucho más reservado que el expiloto y ahora solicitado pinchadiscos, José María Jr. jamás posa ante las cámaras en compañía de su novia. Conseguir una imagen de ambos juntos en un photocall es misión imposible, dado que **la máxima de la discreción** la cumple a rajatabla. Tan solo, un par de fotos en algún entierro o por la calle. Ni siquiera pudo verse a la pareja junta en el 70 cumpleaños de «Supergarcía», que se celebró en noviembre de 2013 con una gran fiesta en un restaurante de la madrileña calle de la Cava Baja, y a la que asistieron desde figuras del deporte a miembros del gobierno de **Rajoy**. Ariadne y José María llegaron por separado y así se marcharon.

Vidas separadas

Sin duda, [la llegada del bebé a la familia es una estupenda noticia](#), que alivia la crisis matrimonial que desde hace tiempo atraviesan José María García y Montse Fraile, tras más de 40 años de vida en común. Después de unos meses separados, decidieron **darse una nueva oportunidad** que finalmente no ha llegado a buen puerto. En la actualidad, y aunque José María y Montse mantienen una relación cordial, viven separados y nada apunta a que la situación cambie. A pesar de las distancias o las diferencias insalvables, qué duda cabe que el nacimiento de su primer nieto será una alegría para ambos, pese a que la boda de los padres de la criatura todavía se haga esperar.

En cuanto a Ariadne, en su entorno profesional más cercano la noticia [del embarazo ha sido toda una sorpresa](#), dado que no lo había comunicado seguramente por aquello de esperar un poco más para saber que todo estaba en orden.

Agenda cerrada

Por el momento, la modelo ha seguido con todos sus compromisos laborales y, así, se la vio en la fiesta aniversario de la revista «Harper's Bazaar» o días antes junto a **David Beckham** en un acto de una firma de cosmética. Siguiendo los pasos de **Olivia Palermo** o su amiga **Eugenia Silva**, este año la canaria es embajadora de una firma de zapatos y precisamente para esa colaboración mantiene unas sesiones de fotos en fechas próximas que no se han anulado. Es más, su agenda laboral está completa hasta mediados de julio. A partir de entonces, parece que todo será más relajado. [Ahora toca cuidarse](#). El yoga, la meditación y una dieta muy similar a la macrobiótica le ayudarán a encarar los próximos meses.

SUCESOS

ABC

Imputado un anciano de 86 años por intentar tener sexo con su mujer, de 82

- El juez ve claros indicios de agresión sexual y ha echado de casa al acusado al dictarle orden de alejamiento

22/07/2017

Un **hombre de 86 años, vecino de Teruel, ha sido imputado por intentar mantener relaciones sexuales con su mujer, de 82**, pese a que ella se negó insistentemente. La mujer acabó denunciando y el juez ha acusado al anciano esposo por un **presunto delito de agresión sexual**. Además, ha dictado contra él una orden de alejamiento, por lo que **se ha quedado sin el hogar familiar, al menos de momento**.

Hasta que concluyan las actuaciones judiciales que se han abierto, el acusado tiene prohibido acercarse a menos de 200 metros de su esposa. El titular del juzgado número 3 de Teruel considera que la medida es necesaria para evitar el riesgo de reincidencia y de que la disputa abierta pueda desencadenar enfrentamientos entre el hombre y su esposa. Todo ello teniendo en cuenta -dice el juez en su auto- **«la probada potencialidad agresiva del acusado»**.

Según el relato de los hechos que consta en las diligencias, el episodio ocurrió el pasado 11 de julio, cuando el hombre intentó consumir relaciones sexuales con su esposa. La mujer, de precaria salud física, se negó insistentemente a las pretensiones del marido.

Según el juez, ese comportamiento que tuvo el anciano «excede de ser una relación sexual consentida en el marco de una relación matrimonial». Considera, además, que el hombre empleó ciertas dosis de violencia física y psíquica, que colocó a su esposa en una situación de desamparo.

El juez apunta igualmente en su auto que la mujer ya había advertido previamente que su marido la maltrataba psicológicamente y que le causaba malestar la insistencia con la que su marido trataba de mantener con ella relaciones sexuales.

Las diligencias se están instruyendo en los juzgados de Teruel

GENTE&ESTILO

La modelo Ariadne Artiles anuncia su embarazo

La modelo canaria y su marido José María Fraile serán padres en diciembre

Ariadne Artiles

18/07/2020

Ariadne Artiles y su marido, José María Fraile, han decidido tener un bebé en camino. La modelo canaria Ariadne Artiles y José María García Fraile serán padres el próximo mes de diciembre y, de este modo, el periodista José María García se estrenará como abuelo.

La estupenda noticia sobre la llegada del bebé ha alegrado a toda la familia.

Artiles ha sido portada en las revistas de moda más prestigiosas. Hace poco, estuvo en la fiesta aniversario de la revista «Harper's Bazaar» o días antes junto a **David Beckham** en un acto de una firma de cosmética. Siguiendo los pasos de **Olivia Palermo** o su amiga **Eugenia Silva**, este año la canaria es embajadora de una firma de zapatos y precisamente para esa colaboración mantiene unas sesiones de fotos en fechas próximas. ¡Su agenda laboral está completa hasta mediados de julio! A partir de entonces, parece que todo será más relajado.

Nota de la autora: en l'article original anomena la dona pel vincle que té amb els dos homes (la seva ex parella i el seu sogre), no per qui és ella.

SOCIEDAD

Imputado un anciano de 86 años por intentar violar a su mujer, de 82

El juez ve claros indicios de agresión sexual y ha echado de casa al acusado al dictarle orden de alejamiento

04/12/2020

Un hombre de 86 años, vecino de Teruel, ha sido imputado por intentar **agredir sexualmente** a su mujer, pese a que ella se negó insistentemente. La mujer acabó denunciando y el juez ha acusado al hombre por un presunto delito de agresión sexual. Además, ha dictado contra él una orden de alejamiento.

Hasta que concluyan las actuaciones judiciales que se han abierto, el acusado tiene prohibido acercarse a menos de 200 metros de su esposa. El titular del juzgado número 3 de Teruel considera que la medida es necesaria para evitar el riesgo de reincidencia y de que la disputa abierta pueda desencadenar enfrentamientos entre el hombre y su esposa. Todo ello teniendo en cuenta -dice el juez en su auto- «la probada potencialidad agresiva del acusado».

Según el relato de los hechos que consta en las diligencias, el episodio ocurrió el pasado 11 de julio.

Según el juez, ese comportamiento que tuvo el anciano «excede de ser una relación sexual consentida en el marco de una relación matrimonial». Considera, además, que el hombre empleó ciertas dosis de violencia física y psíquica, que colocó a su esposa en una situación de desamparo.

El juez apunta igualmente en su auto que la mujer ya había advertido previamente que su marido la maltrataba psicológicamente y que le causaba malestar la insistencia con la que su marido trataba de mantener con ella relaciones sexuales.

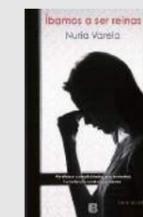
Las diligencias se están instruyendo en los juzgados de Teruel

Nota de la autora: es tracta d' un intent de violació ja que la dona deia que no. L'expressió "intentar tener sexo con su mujer" no és adequada; és sexe sense consentiment; per tant, violació.

RECOMENACIÓ. Llibres

Esto no es amor – Marina Marroquí

Íbamos a ser reinas: Mentiras y complicidades que sustentan la violencia contra las mujeres – Nuria Valera

Otra Caperucita Roja – Delia Scaliter y Juan Iglesias.

#WeToo – Octavio Salazar

Pioneras – Espido Freire

El color púrpura – Alice Walker

SUCESOS

Diario de Mallorca

Multa por llamar y enviar mails a una mujer pese a tener una orden de alejamiento

El hombre envió poemas y cartas amorosas a la víctima, además de cantarle por teléfono

15-09-17 | 01:00

La Audiencia Provincial ha ratificado la condena a un hombre por enviar poemas y cartas a una mujer y llamarla de madrugada para cantarle canciones de amor pese a que tenía prohibido comunicarse con ella por orden de un juzgado de Inca. El fallo confirma la sentencia de un juzgado de lo penal de Palma, que impuso al acusado una multa de 2.160 euros por un delito de quebrantamiento de medida cautelar. El tribunal ha desestimado el recurso del condenado, cuyo letrado argumentaba que no había pruebas suficientes de que las llamadas y correos electrónicos recibidos por la víctima fueran remitidos por el hombre.

Los hechos se remontan al año 2011. El 16 de septiembre, un juzgado de instrucción de Inca dictó un auto en el que prohibía al procesado, de 54 años, acercarse a menos de 300 metros y comunicarse por cualquier medio con la mujer. Pese a esta medida cautelar, el acusado importunó en varias ocasiones a la víctima. Según la sentencia, le envió correos electrónicos con contenidos varios como poemas y cartas de amor. El hombre también la llamó por teléfono a altas horas de la madrugada para cantarle canciones amorosas e incluso se hizo pasar por otra persona para conseguir hablar con ella por el mismo procedimiento. Finalmente, el procesado llegó a presentarse en el domicilio de la perjudicada en la noche del 10 de enero de 2012. La orden de

alejamiento no quedó sin efecto hasta octubre de ese año. Un juzgado de lo penal condenó al hombre como autor de un delito de quebrantamiento de medida cautelar, imponiéndole una multa de doce meses a razón de seis euros diarios. El procesado recurrió el fallo al entender que no había pruebas suficientes contra él. Sin embargo, la Audiencia Provincial ha desestimado sus alegaciones. Los magistrados recogen dos correos electrónicos que, a su entender, evidencia la autoría. "Estoy cometiendo un delito penal con todo esto, estoy desobedeciendo a un juez. Pero para mí tú eres más importante. ¿Acaso no nos saltamos semáforos en rojo alguna vez? ¿Y lo de Urdangarin?", escribió en estos mensajes el acusado.

TEMA

EL ESPAÑOL

Las mujeres que han terminado con la carrera de Harvey Weinstein

Diversas actrices han acusado al productor de abusos sexuales y otras tantas han criticado su abuso de poder

10/10/2017

Harvey Weinstein (65 años), uno de los productores más importantes de Hollywood con títulos a sus espaldas como El señor de los anillos o Pulp Fiction, se ha visto obligado a abandonar la compañía de cine independiente que fundó debido a un escándalo por los acosos sexuales que supuestamente perpetró durante décadas. La meca del cine occidental se vio sacudida este fin de semana cuando la noticia trascendió y al poco tiempo se sucedieron las opiniones de uno y otro lado. Algunos compañeros de profesión argumentaban no conocer la situación, otros se han mostrado muy críticos con estos hechos, y unos pocos han preferido no pronunciarse.

Harvey Weinstein riéndose en un evento en Estados Unidos.

Numerosas actrices afectadas

Harvey consiguió convertirse en uno de los productores más importantes de Hollywood. Esto significaba que docenas de chicas llamaban a sus puertas deseosas de cumplir su sueño a toda costa. Por eso, no extraña que por el momento sean doce las mujeres que se han atrevido a contar su historia en el New York Times.

Entre estos nombres destaca Ashley Judd, quien relata que Harvey la invitó a un hotel en Beverly Hills donde, esperaba, tendría lugar una reunión de negocios. Sin embargo, una vez en la habitación, el productor apareció con un albornoz y le preguntó si podía darle un masaje o que lo mirara ducharse, según recordó la actriz en una entrevista. Otra de las mujeres implicadas es Emily Nestor, quien había trabajado con su productora durante un día como empleada temporal. En esta ocasión, Harvey la invitó al mismo hotel que a Judd y le hizo una oferta: si aceptaba su propuesta sexual, se capultaría su carrera profesional.

No obstante, se espera que el número de casos aumente en los próximos días, gracias al efecto llamada de las mujeres que ya han hablado en el periódico estadounidense.

Criticado por Meryl Streep, Judi Dench...

Algunos de sus compañeros de profesión han querido apoyar a las mujeres que se han atrevido a hablar sobre los abusos sexuales y han criticado duramente al productor. Una de las más críticas ha sido Meryl Streep (67), quien en 2012 llamó a Weinstein "Dios" en su discurso de aceptación del Globo de Oro. Sin embargo, los últimos hechos han provocado que cambie de opinión y que afirme que se trate de un "comportamiento inexcusable". Además, asegura que no tenía conocimiento de estos abusos, "sobre ninguno de esos delitos: no sabía nada sobre sus acuerdos económicos con actrices y colegas". Otra de las actrices que se han pronunciado al respecto es Judi Dench (82), quien ha ofrecido su "simpatía a aquellos que han sufrido y apoyo incondicional a aquellos que han hablado". Asimismo, comenta que también estaba "completamente al margen" de las afirmaciones "horripilantes" sobre Weinstein.

SOCIEDAD

Multa por acosar a una mujer a pesar de tener una orden de alejamiento

El agresor acosó mediante diferentes medios a la víctima: cartas, llamadas haciéndose pasar por otra persona...

14/10/2020

La Audiencia Provincial ha ratificado la condena a un hombre por acosar a una mujer y llamarla de madrugada para cantarle canciones pese a que tenía prohibido comunicarse con ella por orden de un juzgado de Inca. El fallo confirma la sentencia de un juzgado de lo penal de Palma, que impuso al acusado una multa de 2.160 euros por un delito de quebrantamiento de medida cautelar. El tribunal ha desestimado el recurso del condenado, cuyo letrado argumentaba que no había pruebas suficientes de que las llamadas y correos electrónicos recibidos por la víctima fueran remitidos por el hombre.

Los hechos se remontan al año 2011. El 16 de septiembre, un juzgado de instrucción de Inca dictó un auto en el que prohibía al procesado, de 54 años, acercarse a menos de 300 metros y comunicarse por cualquier medio con la mujer.

Pese a esta orden judicial, el acusado atosigó en varias ocasiones a la víctima. Según la sentencia, le envió correos electrónicos con contenidos varios como poemas y cartas de amor. El hombre también la llamó por teléfono a altas horas de la madrugada para cantarle canciones amorosas e incluso se hizo pasar por otra persona para conseguir hablar con ella por el mismo procedimiento. Finalmente, el procesado llegó a presentarse en el domicilio de la víctima en la noche del 10 de enero de 2012. La orden de alejamiento no quedó sin efecto hasta octubre de ese año.

Un juzgado de lo penal condenó al hombre como autor de un delito de quebrantamiento de medida cautelar, imponiéndole una multa de doce meses a razón de seis euros diarios. El procesado recurrió el fallo al entender que no había pruebas suficientes contra él. Sin embargo, la Audiencia Provincial ha desestimado sus alegaciones. Los magistrados recogen dos correos electrónicos que, a su

entender, evidencia la autoría. "Estoy cometiendo un delito penal con todo esto, estoy desobedeciendo a un juez."

Nota de l'autora: es tracta d'assetjament; no s'ha de minimitzar a la situació utilitzant expressions com "cartas de amor, enviò emails..."

S'ha de deixar clar que s'ha saltat una ordre d'allunyament imposada pels jutjats, que ella és la víctima i ell l'assetjador. En cap moment s'ha de normalitzar ni intentar justificar els comportaments de l'home.

SOCIEDAD

Harvey Weinstein: ¿acusado de abusos sexuales!

Muchas mujeres, entre ellas algunas actrices, han acusado al productor de abusos sexuales.

12/07/2020

Harvey Weinstein (65 años), productor de Hollywood ha sido despedido después de que saliesen a la luz muchos casos de víctimas de acoso sexual por parte de este.

La noticia ha dado pie a muchas opiniones. Algunos compañeros de profesión argumentaban no conocer la situación, otros se han mostrado muy críticos con estos hechos, y unos pocos han preferido no pronunciarse.

Numerosas actrices víctimas

Harvey consiguió convertirse en uno de los productores más importantes de Hollywood. Eso significaba que producía miles de películas con grandes actrices. Muchas de ellas se han atrevido a contar lo abusivo que era Harvey Weinstein. Por el momento, ya han sido doce mujeres las que han contado su historia en el New York Times, pero se

espera que el número de casos aumente en los próximos días, gracias al efecto llamada de las mujeres que ya han hablado en el periódico estadounidense.

Una de sus víctimas fue Ashley Judd, quien explica que Harvey la invitó a un hotel en Beverly Hills donde, esperaba, tendría lugar una reunión de negocios. Sin embargo, una vez en la habitación, el productor apareció con un albornoz y le pidió que le diese un masaje o que lo mirara ducharse.

Otra de las víctimas fue Emily Nestor, una excompañera. Harvey la invitó al mismo hotel que a Judd y la chantajeó: si tenía sexo con él, este le ayudaría a llegar al máximo de su carrera profesional.

Meryl Streep y Judi Dench están en contra de Weinstein

Algunas celebridades han querido apoyar a las mujeres que se han atrevido a hablar sobre los

abusos sexuales y han criticado duramente al productor.

Una de las más críticas ha sido Meryl Streep (67), quien ha reconocido que ha tenido un "comportamiento inexcusable".

Otra de las actrices que se han pronunciado al respecto es Judi Dench (82), quien ha ofrecido su "simpatía a aquellas que han sufrido y apoyo incondicional a aquellas que han hablado".

Harvey Weinstein, acusado de abusar sexualmente de muchas mujeres

Nota de l'autora: sobretot he tret frases, com elogis cap al productor; doncs la notícia és el delictes que ha comès un delictes. Ni l'Ashley Judd ni l'Emily Nestor són dones implicades. Són víctimes!

Halterofilia

MARCA

Lydia Valentín, la Cenicienta que nunca necesitó príncipes salvadores

Lydia Valentín posa para MARCA en el Centro de Alto Rendimiento de Madrid

04/12/2017

Si no fuera porque Lydia Valentín (Camponaraya, 1985) nunca ha necesitado de príncipes que la rescaten, su historia constituiría el guión perfecto para una película de Disney, la factoría que instaló su primer parque temático en Anaheim, sede de los Mundiales de halterofilia.

Una niña tiene un sueño loco y aparentemente inalcanzable -llegar a cima de la halterofilia mundial-. Las fuerzas del mal conspiran en su contra, pero ella se enfrenta a todos y consigue salir airoso hasta ganar todos los trofeos posibles. Y, lo más importante en todo cuento que se precie, logra demostrar que los buenos, más tarde o más temprano, terminan ganando.

Lydia no tiene madrastra malvada, pero en su historia hay bastante de Cenicienta. Durante mucho tiempo le estuvo prohibido acceder a la fiesta más deseada por cualquier deportista: la que se celebra sobre el podio de los Juegos Olímpicos. Hoy, en la recta final de su carrera, danza a sus anchas encima de los podios que antaño le estuvieron injustamente vedados. El hechizo se romperá -en un año, cuando acabe la sanción a los nueve países reincidentes por dopaje, volverá a verse con sus 'hermanastras'-, pero pase lo que pase nadie podrá convertir sus medallas en calabaza.

"Tengo la tranquilidad de que nadie podrá venir a reclamarme las medallas", ha asegurado varias veces desde que los reanálisis de las muestras de Pekín 2008 y Londres 2012 la convirtieron en subcampeona y campeona olímpica respectivamente. Ayer, con 32 años, completó su colección con el oro mundial, el único que le faltaba, en los [Campeonatos del Mundo de Anaheim](#) (California). Allí cerró un círculo que inició hace 21 años en un modesto gimnasio de Ponferrada y que, más allá de la halterofilia, la ha convertido en una de las deportistas más importantes de la historia de España. [Sólo 10 mujeres y otros tantos hombres han conseguido ser campeones continentales, mundiales y olímpicos.](#)

También se ha ganado un hueco en el selecto club de los llamados pioneros. Hubo levantadoras antes que ella, pero han sido sin duda sus éxitos los que han llevado la halterofilia a las portadas de los periódicos y es gracias a ella, en gran medida, que este deporte puede presumir hoy de una cantera como nunca la hubo.

Más de media vida en la residencia Blume

En esa labor, sus triunfos han sido tan importantes como su permanente disposición a atender a cualquier medio que mostrara interés en su deporte. Aunque luego sus pendientes se llevaran más titulares que sus marcas.

Ante el desconocimiento suele recurrirse a lo accesorio, a la anécdota, y Lydia ha sido muchas veces víctima de la ignorancia. Eso ha impedido apreciar en su justa medida a una deportista que lleva impresa la huella que ha marcado a todos los protagonistas de la llamada Edad de Oro del deporte español. Tiene talento y preparación pero es, por encima de todo, una competidora insaciable.

Entró en la residencia Joaquín Blume con 15 años persiguiendo un sueño y allí seguirá hasta Tokio 2020, donde buscará un hito histórico antes de colgar la malla: la cuarta medalla en cuatro Juegos consecutivos.

FAMOSOS / LOOK ARRIESGADO

EL ESPAÑOL

Primero sin bragas y ahora sin sujetador: el regreso de Chenoa a 'El Hormiguero'

La cantante se ha mostrado segura y atrevida en su vuelta al programa de Pablo Motos. El año pasado lo hizo con transparencias en un lado y esta vez con un vestido que dejaba intuir más de lo esperado.

2 febrero, 2018

Chenoa (42 años) pasó la noche del jueves en *El Hormiguero* junto a su compañero de *Tu cara me suena*, **Carlos Latre** (39). Pero la protagonista indiscutible fue la cantante. Y es que lo volvió a hacer. El estilismo que escogió para la ocasión mostró de nuevo, tal y como le ocurrió hace un año, más de lo esperado.

El 26 de enero del año pasado ya llamó la atención de la audiencia e incluso de **Ángel Llacer**, quien le acompañaba en ese momento en el programa de Pablo Motos, por su atuendo. Chenoa lució en 2017 **un mono negro con transparencias en los laterales**, lo que permitía atestiguar que no llevaba bragas ni ningún tipo de ropa interior en su parte inferior.

Para este inicio de 2018 ha preferido utilizar vestido. **Un ceñidísimo diseño en color beige oscuro-dorado** que apare de marcar cada una de sus curvas también marcaba algo

más: **Chenoa se marcó un braless**. Una tendencia muy apoyada por las influencers y personalidades del mundo *celebrity*, que se basa en no llevar sujetador y que el estilismo lo evidencie.

Lejos de preocuparse por lo que se le pudiera notar o no, Chenoa se mostró divertida y muy participativa en el programa. La cantante rió, jugó, se levantó, bailó e incluso saboreó una mascarilla facial. **Se entregó al máximo al show y se mostró muy "humana"** - como su último *single*-, tanto que se mostró al natural en todos los sentidos. Descubrimos el *braless* de Chenoa nada más comenzar su entrevista sentada junto a Motos, pero el año pasado tuvimos que esperar hasta que se levantó y bailó al son del ritmo de alguna de las secciones del programa para ser testigos de sus transparencias y de su opción libre de ropa interior. Es lo que tiene querer presumir de cuerpazo, que a veces hay que prescindir de algunas prendas para que look brille más. Tú sí que vales, Chenoa.

HALTEROFILIA

Lydia Valentín, la atleta olímpica que ha llevado la halterofilia a las portadas de los periódicos

Lydia Valentín posa para MARCA en el Centro de Alto Rendimiento de Madrid.

02/12/2020

Desde pequeña tenía el sueño de llegar a cima de la halterofilia mundial y tras mucho esfuerzo y dedicación, consiguió ganar todos los trofeos posibles.

Cualquier/a deportista desea acceder a la fiesta que se celebra sobre el podio de los Juegos Olímpicos y Valentín, en la recta final de su carrera, ha podido asistir.

"Tengo la tranquilidad de que nadie podrá venir a reclamarme las medallas", ha asegurado varias veces desde que se convirtió subcampeona y campeona olímpica respectivamente en Pekín (2008) y Londres (2012). Ayer, con 32 años, completó su colección con el oro mundial, el único que le faltaba, en los Campeonatos del Mundo de Anaheim (California).

Allí cerró un círculo que inició hace 21 años en un modesto gimnasio de Ponferrada y que, más allá de la halterofilia, la ha convertido en una de las deportistas más importantes de la historia de España. **Sólo 10 mujeres y otros tantos hombres han conseguido ser campeones continentales, mundiales y olímpicos.**

También se ha ganado un hueco en el selecto club de las personas llamadas pioneras. Hubo levantadoras antes que ella, pero han sido sin duda sus éxitos los que han llevado la halterofilia a las portadas de los periódicos.

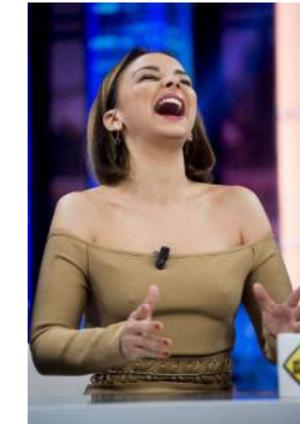
Siempre ha estado dispuesta a atender a cualquier medio que mostrara interés en su deporte. Y con mucho talento y preparación, entró en la residencia Joaquín Blume con 15 años persiguiendo un sueño y allí seguirá hasta Tokio 2020, donde buscará un hito histórico antes de colgar la malla: la cuarta medalla en cuatro Juegos consecutivos.

Nota de l'autora: L'estan comparant amb la Ventafores, una princesa oprimida sotmesa a cuinar i fer les tasques domestiques que fins que una fada no la transforma, no té èxit.

FAMOSOS

Chenoa, miembro del club platino, regresa a 'El Hormiguero'

La cantante se ha mostrado segura y feliz al contar sus nuevos proyectos una vez más.

La cantante Chenoa en el Hormiguero.

17/10/2020

Chenoa (42 años) pasó la noche del jueves en *El Hormiguero* junto a su compañero de *Tu cara me suena*, Carlos Latre (39).

La cantante forma parte del club platino, ya que ha venido diez veces o más al programa.

El 26 de enero del año pasado también estuvo presente, acompañada de Ángel Llacer.

Tanto en esta ocasión como en otras, Chenoa se mostró divertida y muy participativa en el programa. La cantante rió, jugó, se levantó, bailó e incluso saboreó una mascarilla facial. Se entregó al máximo al show.

Nota de l'autora: l'article original cosifica a la dona i parla despectivament d'ella. El tema principal hauria de ser la seva presència al programa, no la seva forma de vestir.

JUEGOS OLÍMPICOS DE INVIERNO 2018

LA VANGUARDIA

Anastasia Bryzgalova, la doble de Angelina Jolie que ha enamorado en los Juegos de Invierno

13/02/2018

El curlin ha ido ganando notoriedad en los últimos años por su peculiar dinámica. En esta ocasión el deporte se ha vuelto viral por algo ajeno a la competición, la belleza de una de sus nuevas estrellas. Anastasia Bryzgalova está compitiendo en los Juegos Olímpicos de Invierno de PyeongChang y su bonita cara ha cautivado a millones de espectadores que siguen el evento deportivo.

Este deporte obtuvo más fama en España cuando Homer Simpson compitió en curlin en la veintiún temporada de la serie en unos juegos de invierno ficticios. El juego de equipo que se practica en una pista de hielo consiste en lanzar piedras de granito e intentar acercarlas lo máximo posible a las marcas. Los otros miembros del equipo preparan el camino en el hielo con cepillos.

La deportista rusa de 25 años ha sido comparada en las redes sociales con Angelina Jolie o Megan Fox por su bella cara y sus ojos azules. En *Twitter* muchos de los seguidores de este deporte han tildado de modelo a Bryzgalova mostrando como queda en pantalla mientras compete. Una competición de estas características tiene muchos seguidores atentos a la pantalla y a veces cosas ajenas al deporte en sí ganan importancia.

La deportista se casó recientemente con su compañero de juego Alexander Krushelnitskiy. Ella juega en la posición de *third* o *vice*, la que lanza en segundo lugar, y Krushelnitskiy es *skip*, el capitán del equipo. La pareja ha perdido contra el equipo americano, formado por Becca and Matt Hamilton, y se

Anastasia Bryzgalova compete en los Juegos Olímpicos de Invierno de PyeongChang (Ronald Martínez / Getty)

llevan a casa el bronce de la modalidad de dobles mixtos. Aún les queda jugar por separado, la competición femenina en la que se enfrentarán diez equipos empieza mañana.

Bryzgalova es muy activa en *Instagram*. Comparte videos de sus jornadas de entrenamiento en el gimnasio e imágenes de algunas competiciones de su deporte favorito. También sube a la red social momentos de su vida privada como *selfies* y fotografías de su boda o de su luna de miel en Barcelona, Girona y el Empordà.

En 2016 la pareja sí se llevó el oro cuando compitió en el World Mixed Doubles Curling Championship en Suiza. Según el Daily Mail, Bryzgalova es graduada en Ciencias del Deporte y empezó a mostrar interés por este peculiar deporte en 2009, cuando vio un anuncio promocional en un complejo de deportes de hielo en Rusia.

Rambla Libre

DESTACADOS

Las mujeres de Podemos parecen haber sido elegidas de relleno por los machos alfa

17/03/2018

Empieza una a documentarse sobre las mujeres que participan en la actividad política de **Podemos**, con sincera intención de escribir un artículo serio, pero es que no se puede; no se puede.

La única que cuenta con mi simpatía es Tania Sánchez, porque se la jugaron bien, y ha sabido llevar la humillación pública de verse relegada al gallinero y la venganza por posicionarse junto a Errejón, con una dignidad admirable. Después de todo Tania Sánchez desempeñaba en IU un puesto serio antes de que Pablo Iglesias la captara para mejor servir a sus intereses, y no parece muy propensa a hacer o decir las mismas tonterías que sus compañeras de Podemos; más bien puede decirse que maneja el silencio, como el que mantuvo cuando en junio de 2017 se dirigió a ella Rafael Hernando: "Hay quien dice que estubo mejor la señora Montero que usted, pero no diré nada porque no sé que voy a provocar en esa relación".

Irene Montero rompió a llorar de rabia, porque captó perfectamente la alusión al papel que jugará en su ascenso en las filas del partido el haber ocupado la cama y la silla de Tania Sánchez, pero seis meses después se encuentra en el Hotel Palace de Madrid, durante la entrega de los premios de los periodistas parlamentarios, con Rafael Hernando, y juntos bailan en público

como si se tratase de una escena de Doctor Zhivago: "Te concedo el baile si nos votas a favor de nuestra IPL de salario mínimo"; "Pero si ya lo subimos el año pasado un 8%"... Y todo el mundo tan contento. Para que ustedes vean que la política es para Podemos lo que para Pedro Pacheco era la Justicia: un cachondeo.

No se puede hacer un artículo serio sobre mujeres que dan la lata hasta el hartazgo con la paridad, que ven machismo hasta en la correcta utilización del diccionario, y después se traicionan entre ellas con armas de mujer a la antigua usanza; ni sobre las anticapitalistas como Carolina Bescansa, que tienen detrás el respaldo de la fortuna familiar. Quiere una hablar de Bescansa, y se le viene la imagen de aquel pobre bebé paseado de brazo en brazo en plena sesión, cuando podía haberlo dejado tan ricamente en la guardería del Congreso, que para eso está...

Son mujeres que causan impresión a base de imágenes que se nos quedan en retina y estómago, como la del cion de Ada Colau: Águeda Bañón en pose indescriptible por ordinaria, con las piernas separadas y haciendo pipí en plena calle, como las vacas; o riéndose tras los atentados de Barcelona. ¿Y qué me dicen de las de Rita Maestre, que entró en la capilla de Somosaguas al grito de "arderéis como en el 36" mostrando el sujetador? La imagen no sirvió para que Manuela Carmena la destituyese, a pesar de evidenciar que Maestre había mentido negando su participación en los hechos.

Para hablar en serio de las mujeres de Podemos hay que remontarse a finales de 2016, en plena guerra por el poder entre Pablo Iglesias e Iñigo Errejón, cuando un grupo de mujeres de Podemos Euskadi representadas por Clara Serra, Nagua Alba, Ángela Ballester y Auxi Honorato, abren un debate público para denunciar el excesivo protagonismo masculino del partido. "No debemos confundirnos y caer en el error de que Podemos se construye sobre una amistad entre dos hombres que viven en Madrid". Y, sin embargo, así era exactamente. La declaración de las mujeres de Podemos Euskadi ponía de manifiesto el enfrentamiento entre la verdadera base del movimiento 15-M, y aquello en lo que había degenerado la indignación: ni más ni menos que un partido basado en la amistad de tres hombres, Iglesias, Errejón y Monedero, que aseguraban su futuro aprovechando la coyuntura del 15-M sin paso previo por oposiciones.

Excepto Bescansa, que fue una de las tres firmas necesarias para que Podemos se constituyera en partido, el resto de mujeres que componen la élite podemita parecen haber sido elegidas por los machos Alfa para relleno, o para que nos fastidiemos con su incompetencia. Por eso es tan difícil escribir sobre ellas un artículo serio.

Yo lo he intentado, pero no he podido.

JUEGOS OLÍMPICOS DE INVIERNO 2018

La jugadora de curling Anastasia Bryzgalova participa en los Juegos Olímpicos de Invierno

30/09/2020

El curlin ha ido ganando notoriedad en los últimos años por su peculiar dinámica. En esta ocasión el deporte se ha vuelto viral por algo ajeno a la competición, una de sus nuevas estrellas. Anastasia Bryzgalova está compitiendo en los Juegos Olímpicos de Invierno de PyeongChang y ha cautivado a millones de espectadores que siguen el evento deportivo.

Este deporte obtuvo más fama en España cuando Homer Simpson compitió en curlin en la veintiún temporada de la serie en unos juegos de invierno ficticios. El juego de equipo que se practica en una pista de hielo consiste en lanzar piedras de granito e intentar acercarlas lo máximo posible a las marcas. Los otros miembros del equipo preparan el camino en el hielo con cepillos.

La deportista rusa de 25 años ha sido comparada en las redes sociales con Angelina Jolie o Megan Fox por su bella cara y sus ojos azules. En *Twitter* muchos de los seguidores de este deporte han tildado de modelo a Bryzgalova mostrando como queda en pantalla mientras compete. Una competición de estas características tiene muchos seguidores atentos a la pantalla y a veces cosas ajenas al deporte en sí ganan importancia.

Anastasia juega en la posición de *third* o *vice*, la que lanza en segundo lugar. La competición femenina en la que se

Anastasia Bryzgalova.

enfrentarán diez equipos empieza mañana.

Bryzgalova es muy activa en *Instagram*. Comparte videos de sus jornadas de entrenamiento en el gimnasio e imágenes de algunas competiciones de su deporte favorito.

Según el Daily Mail, Bryzgalova es graduada en Ciencias del Deporte y empezó a mostrar interés por este peculiar deporte en 2009, cuando vio un anuncio promocional en un complejo de deportes de hielo en Rusia.

Nota de l'autora: el titular no explica el que és la noticia, que ha participat en els Jocs Olímpics d'Hivern com a jugadora de curling. També he eliminat la part on nombren la seva parella i parlen d'ell perquè aquesta informació no té relació amb els èxits de la ja de la que es parla.

POLÍTICA

Conoce a las políticas de Podemos

25/10/2020

Por suerte, las mujeres de este partido ven el machismo que está detrás del diccionario, ya que este tiene mancha de un lenguaje neutro; pues siempre utilizan el androcentrismo lingüístico.

Carolina Bescansa fue la fundadora de Podemos, junto a Pablo Iglesias y Juan Carlos Monedero.

Irene Montero, responsable de Movimientos Sociales, es activista contra los desahucios. Está licenciada en Psicología y es especializada en el ámbito de la educación.

Rita Maestre, miembro del Consejo Ciudadano y responsable Políticas de Bienestar, fundó el colectivo Juventud Sin Futuro, fue miembro del 15-M y reportera en La Tuerka, un programa de televisión impulsado por los principales líderes del partido político.

Nota de l'autora: "las mujeres de podemos" → en un partit polític hi ha ideologies de persones. No té sentit parlar com si les dones d'aquest partit tinguessin entitat pròpia; són un grup en el que hi ha tant homes com dones, però són una mateixa entitat. També les subordina a un determinat tipus d'home ("macho alfa").

SABIES QUE...

El 2017, *BBC Mundo* va publicar un article en el que explicava que segons les dades d'Unicef, en el món existeixen més de 700 milions de dones casades abans de complir 18 anys. El programa d'investigació Frontline també va publicar que almenys 207.468 menors d'edat es varen casar entre el 2000 i el 2015 a Estats Units. El 87% eren noies i d'aquestes, el 99% tenia entre 15 i 15 anys. El país amb més matrimonis forçats és Níger.

“

MATRIMONI FORÇAT

Es aquell que es produeix sense el consentiment vàlid de, com a mínim, una de les persones contraents, per la intervenció de terceres persones de l'entorn familiar (sovint dels progenitors), que s'atorguen la facultat de decisió i pressionen perquè aquesta pràctica es produeixi, contravenint els requisits de la institució matrimonial que, segons la nostra legislació, no existeix sense consentiment, ni pot celebrar-se sota condició, termini o mode. Es considera que el consentiment està viciat quan no es dona de manera lliure i voluntària. Sovint aquest matrimoni té com objectiu dur a terme altres menes d'exploitació.

Fuente:
https://ajustament.barcelona.cat/da
mes/co/mcursos-i-actualitat/glossari

”

Leticia Dolera, el feminismo impulsa su carrera, pero enfría su matrimonio

- La nueva gurú de la igualdad de género ha vendido más de 50.000 ejemplares de su libro, número uno de ventas en España
- Dolera: “No somos putas por masturbarnos o por disfrutar del sexo**

21 JUL 2018

A lo largo de estos meses en los que se ha alzado la voz en pro del feminismo, Leticia Dolera (36) se ha convertido en **una de las principales portavoces de este movimiento** que busca la igualdad de género real en cada uno de los ámbitos. Este compromiso social es lo que ha llevado a Ada Colau a contar con la directora, guionista y actriz como pregonera de las Fiestas de La Mercè, que arrancarán el próximo 21 de septiembre en Barcelona, ciudad natal de Leticia. Allí se espera que ésta continúe con la actitud reivindicativa que mostró sin dobleces en los premios Feroz, entregados el 22 de enero, y en los **Goya**, celebrados casi dos semanas después.

Es el mismo discurso que presenta en su exitoso libro *Morder la manzana*, donde expone su defensa feminista mientras que analiza la figura de la mujer desde todos los ángulos y repasa los personajes históricos que le resultan inspiradores. Además de **convertirse en superventas** en el día del Sant Jordi o en la Feria del Libro de Madrid, donde el entonces ministro de Cultura, Màxim Huerta, quiso acercarse a la caseta de la autora para saludarla en persona. *Morder la manzana*, lleva más de 50.000 ejemplares distribuidos.

Es todo un *best-seller* que ya va por su novena edición y que continúa arrasando en el mercado. Esta misma semana, casi cinco meses después de su publicación, la obra de **Dolera** aparece en el **número uno de la lista de libros** de no ficción más vendidos de España. Lista donde permanece, variando de puesto, desde hace 19 semanas. Realidad que se trata de más que un buen dato pues, como indican los datos recogidos por *El Cultural*, bate a títulos como *Fariña*, de Nacho Carretero, y *Memoria del comunismo: de Lenin a Podemos*, de Federico Jiménez Losantos.

Pero no es el único trabajo con el que Leticia planta cara al machismo. Desde junio presenta en la SER el programa radiofónico *Tramas maestras*, donde hace un repaso a la figura de la mujer en el mundo audiovisual y debate sobre los obstáculos a los que suelen enfrentarse sus compañeras en la industria. Por otro lado, Movistar+ acaba de anunciar las grabaciones en septiembre de la **serie Déjate llevar, escrita y dirigida por la propia catalana**, que se centrará en las historias de tres personajes femeninos.

Películas

A esta buena racha profesional hay que sumarle el estreno a primeros de agosto de la **película**: *Qué te juegas?*, dirigida por de Inés de León y coprotagonizada por Leticia junto a Amaia Salamanca y Javier Rey.

A pesar del ruido que viene generando desde hace meses con su actividad reivindicativa, Dolera **consigue mantener su vida personal fuera de los medios**. De hecho, las últimas imágenes con su marido publicadas en las revistas del corazón fueron tomadas en 2014, durante unas vacaciones en Menorca. Aunque apenas existe información acerca de esta historia de amor, su entorno indica a LOC que fue en septiembre de 2008 cuando Leticia se casó con el director de cine Paco Plaza. La ceremonia, en la que la novia lució unos moños a ambos lados de la cara a lo princesa Leia, se celebró en la intimidad y sin nombres de la industria cinematográfica especialmente llamativos para el gran público.

Diez años después del sí, quiero, su situación marital es todo un misterio y no sólo porque se resistan a aparecer juntos en distintos actos públicos. El hecho de que **ambos no se sigan en Twitter** y que el cineasta valenciano tampoco se encuentre entre los followers de **Leticia** en Instagram está despertando rumores de todo tipo. Además, la barcelonesa lleva sin lucir su alianza de casada desde el pasado otoño, aunque cierto es que tampoco se la puso en algunas entregas de premios a lo largo de estos 10 años. El representante de la actriz afirma a LOC que el matrimonio continúa.

Respecto a este tema, compañeros de profesión especulan si esta decisión de **despojarse de la alianza tenga un trasfondo feminista**. Por otro lado, su círculo más próximo se muestra más hermético que nunca para preservar la intimidad de Plaza y Dolera.

Desde hace años, las únicas noticias de la pareja son aquellas que están relacionadas con su **vida profesional**. La última colaboración entre ambos se rodó en septiembre del año pasado. Se trata de un videoclip para el tema *The Same* de la cantante Rizha, con no sólo cuenta con un cameo de Leticia, sino también de Sandra Escacena, con quien el cineasta ya trabajó en *Verónica*, ganadora de uno de los seis premios Goya a los que aspiraba la cinta el pasado mes de enero.

El primer encuentro audiovisual tuvo lugar en *Sr. Rosso*, el cortometraje que Jaime Balagueró presentó en Notodofilmfest en 2007. Paco Plaza ejercía de productor mientras que su todavía novia salía en los planos interpretando un papel secundario. Posteriormente, el valenciano **se encargó de los asuntos de financiación** de tres cortos escritos y dirigidos por Dolera -*Lo siento, te quiero* (2009), *A y B* (2010) y *Habitantes* (2013)- mientras que la actriz apareció en la pequeña historia de *Luna di miele*, que dirigió su marido en 2010.

Aunque Leticia también hizo de monja en *Verónica* y Paco se convirtió en el productor ejecutivo de *Requisitos para ser una persona normal*, el primer largometraje de la barcelonesa como directora, la colaboración más recordada por el público es la tercera entrega de *Rec*, estrenada en 2012: cuatro años después de casarse con Plaza, Dolera volvió a vestirse de blanco en la ficción para protagonizar una boda que termina invadida por *zombies*. Fue durante la promoción de esta película cuando la pareja concedió algunas de sus declaraciones más personales. **"Era fan de Leticia** desde que era la chica de los patines de *Al salir de clase*. Marcó una generación de españoles en la cual me incluyo", manifestó Paco en una entrevista.

Leticia Dolera, actriz, directora y guionista española. / GTRES

Ninguna de estas confesiones privadas tuvo tanta repercusión como la que realizó la actriz en una carta publicada en octubre de 2017 por *ElDiario.es*. A raíz de que comenzaran a destaparse los abusos sexuales del productor Harvey Weinstein en Hollywood, Dolera se sumó al movimiento **#MeToo** y se animó a revelar dos experiencias sufridas en el pasado: **un director le tocó el pecho en una discoteca** cuando ella tenía 18 años y, una década después, otro compañero le acarició el culo mientras rodaba en Francia. "No puse la denuncia. Hoy la pondría. Y también le tiraría el cubata por encima", escribió en esa misiva que tituló *El escándalo machista vestido de normalidad*.

Ya el pasado mes de enero, Leticia acudió con una actitud más reivindicativa a los premios Feroz, donde manifestó claramente su postura cuando se subió al escenario para entregar el galardón en la categoría de Mejor Dirección: "Me gustaría dar las gracias a los miembros de los Feroz por permitirme a mí y a mis compañeras hacer esta noche de azafatas... Digo, entregadoras". Fue el arranque de un discurso que hizo reflexionar sobre los obstáculos a los que se enfrenta una

actriz en su profesión, y eso que ella confesaba **encajar "en el perfil heteronormativo"** que el patriarcado ha construido para nosotras, que es mujer blanca, delgada, joven y en edad de procrear".

Los Goya y los Feroz

Sin embargo, Dolera también **denunció** que sólo un 7% de las películas estrenadas en 2017 habían sido dirigidas por mujeres. "Y no es opinión de feminazi. Son los datos". Más combativas fueron sus palabras pocos días después en los Goya. Allí no sólo encabezó el movimiento #MásMujeres para reclamar mayor presencia femenina en la industria del cine español. "Os está quedando una gala muy buena, **un campo de nabos feminista precioso**", le soltó Leticia a

Leticia Dolera es una de las actrices nacionales más comprometidas con el feminismo

- La actriz ha vendido más de 50.000 ejemplares de su libro, número uno de ventas en España
- Dolera: “No somos putas por masturbarnos o por disfrutar del sexo**

05/10/2020

La actriz ha vendido más de 50.000 ejemplares de su libro *"Morder la manzana: la revolución será feminista o no será"*, número uno de ventas en España.

A lo largo de estos meses, Leticia Dolera (36) se ha convertido en una de las principales portavoces de este movimiento que busca la igualdad de género real en cada uno de los ámbitos. Este compromiso social es lo que ha llevado a Ada Colau a contar con la directora, guionista y actriz como pregonera de las Fiestas de La Mercè, que arrancarán el próximo 21 de septiembre en Barcelona, ciudad natal de Leticia. Allí se espera que ésta continúe con la actitud reivindicativa que mostró sin dobleces en los premios Feroz, entregados el 22 de enero, y en los **Goya**, celebrados casi dos semanas después.

Es el mismo discurso que presenta en su exitoso libro *Morder la manzana*, donde expone su defensa feminista mientras que analiza la figura de la mujer desde todos los ángulos y repasa los personajes históricos que le resultan inspiradores. Además de convertirse en superventas en el día del Sant Jordi o en la Feria del Libro de Madrid, donde el entonces ministro de Cultura, Màxim Huerta, quiso acercarse a la caseta de la autora para saludarla en persona. *Morder la manzana*, lleva más de 50.000 ejemplares distribuidos.

Es todo un *best-seller* que ya va por su novena edición y que continúa arrasando en el mercado. Esta misma semana, casi cinco meses después de su publicación, la obra de **Dolera** aparece en el **número uno de la lista de libros** de no ficción más vendidos de España. Lista donde permanece, variando de puesto, desde hace 19 semanas. Realidad que se trata de más que un buen dato pues, como indican los datos recogidos por *El Cultural*, bate a títulos como *Fariña*, de Nacho Carretero, y *Memoria del comunismo: de Lenin a Podemos*, de Federico Jiménez Losantos.

Pero no es el único trabajo con el que Leticia planta cara al machismo. Desde junio presenta en la SER el programa radiofónico *Tramas maestras*, donde hace un repaso a la figura de la mujer en el mundo audiovisual y debate sobre los obstáculos a los que suelen enfrentarse sus compañeras en la industria. Por otro lado, Movistar+ acaba de anunciar las grabaciones en septiembre de la serie *Déjate llevar*, escrita y dirigida por la propia catalana, que se centrará en las historias de tres personajes femeninos.

Películas

A esta buena racha profesional hay que sumarle el estreno a primeros de agosto de la **película**: *Qué te juegas?*, dirigida por de Inés de León y coprotagonizada por Leticia junto a Amaia Salamanca y Javier Rey.

A pesar del ruido que viene generando desde hace meses con su actividad reivindicativa, Dolera **consigue mantener su vida personal fuera de los medios**. De hecho, las últimas imágenes con su marido publicadas en las revistas del corazón fueron tomadas en 2014, durante unas vacaciones en Menorca. Aunque apenas existe información acerca de esta historia de amor, su entorno indica a LOC que fue en septiembre de 2008 cuando Leticia se casó con el director de cine Paco Plaza. La ceremonia, en la que la novia lució unos moños a ambos lados de la cara a lo princesa Leia, se celebró en la intimidad y sin nombres de la industria cinematográfica especialmente llamativos para el gran público.

A raíz de que comenzaran a destaparse los abusos sexuales del productor Harvey Weinstein en Hollywood, Dolera se sumó al movimiento **#MeToo** y se animó a revelar dos experiencias sufridas en el pasado: **un director le tocó el pecho en una discoteca** cuando ella tenía 18 años y, una década después, otro compañero le acarició el culo mientras rodaba en Francia. "No puse la denuncia. Hoy la pondría. Y también le tiraría el cubata por encima", escribió en esa misiva que tituló *El escándalo machista vestido de normalidad*.

Ya el pasado mes de enero, Leticia acudió con una actitud más reivindicativa a los premios Feroz, donde manifestó claramente su postura cuando se subió al escenario para entregar el galardón en la

categoría de Mejor Ya el y Ya el pasado mes de enero, Leticia acudió con una actitud más reivindicativa a los premios Feroz, donde manifestó claramente su postura cuando se subió al escenario para entregar el galardón en la categoría de Mejor Dirección: "Me gustaría dar las gracias a los miembros de los Feroz por permitirme a mí y a mis compañeras hacer esta noche de azafatas... Digo, entregadoras". Fue el arranque de un discurso que hizo reflexionar sobre los obstáculos a los que se enfrenta una actriz en su profesión, y eso que ella confesaba **encajar "en el perfil heteronormativo"** que el patriarcado ha construido para nosotras, que es mujer

presentadores, cuando éste se acercó a su butaca. Por este motivo, apareció en *Al rojo vivo*, el programa que presenta Antonio García Ferreras. Tres semanas después se sentó con Iñaki López en *La Sexta Noche* para promocionar el libro *Morder la manzana* y **promover nuevamente la lucha con el machismo**. El mismo tema fue el hilo conductor en la entrevista que Risto Mejide realizó en su *Chester*, emitida hace un mes.

A pesar de que los seguidores se le han multiplicado estos meses -ahora cuenta con más de 158.000 en Instagram-, Leticia también cuenta con algún que otro detractor. Después de que la **catalana** criticara las portadas

Leticia Dolera, actriz, directora y guionista española. / GTRES

blanca, delgada, joven y en edad de procrear".

Los Goya y los Feroz

Sin embargo, Dolera también **denunció** que sólo un 7% de las películas estrenadas en 2017 habían sido dirigidas por mujeres. "Y no es opinión de feminazi. Son los datos". Más combativas fueron sus palabras pocos días después en los Goya. Allí no sólo encabezó el movimiento #MásMujeres para reclamar mayor presencia femenina en la industria del cine español. "Os está quedando una gala muy buena, **un campo de nabos feminista precioso**", le soltó Leticia a Joaquín Reyes, uno de los

sexualizadas que las mujeres en distintas revistas, con respecto a las que acaparan los hombres, un seguidor en Twitter no tardó en recordarle **la sugerente fotografía que se dejó tomar** en 2012 para la portada de la revista *FHM*. Pero ella sigue impulsando su carrera, mercedamente, gracias a su discurso feminista.

Nota de l'autora: associa el feminisme a l'èxit professional, infravalorant el seus mèrits. A més, el fet que sigui feminista no té res a veure amb la seva relació de parella ("enfría su matrimonio").

NEGOCIOS

Portafolio

Tesla elige a una mujer para reemplazar a Musk en la presidencia

Ceder el cargo era una de las condiciones del acuerdo al que llegó Musk en septiembre con la Comisión de Bolsa y Valores de los Estados Unidos.

NOVIEMBRE 08 DE 2018 - 10:52 A. M.

Roby Denholm será la sucesora de Elon Musk en la presidencia de la junta directiva de Tesla Inc. Así, llegará a la compañía una directora independiente en posición de enfrentar al volátil máximo responsable de la compañía automotriz luego de sus conflictos con entes reguladores e inversores. **Denholm, que tiene 55 años y es una de las dos mujeres de la junta directiva de nueve miembros de Tesla**, entrará en funciones como presidenta de inmediato, dijo la compañía. Se desempeña como directora desde 2014 y dejará su puesto de directora financiera y jefa de estrategia de la compañía telefónica australiana Telstra Corp. al finalizar su periodo de preaviso de seis meses. **La designación marca el fin de una era para Musk, de 47 años, que se convirtió en presidente cuando encabezó una inversión inicial de US\$7,5 millones en Tesla en abril de 2004.** Si bien Musk seguirá siendo CEO de la compañía y miembro de su junta directiva, las

consecuencias de sus publicaciones en Twitter - que empezaron con la afirmación de que tenía financiamiento y respaldo para comprar la parte de los inversores a US\$420 por acción - persistirán durante años. "Si bien Denholm es técnicamente miembro independiente de la junta directiva, ha formado parte del equipo de Musk desde hace un tiempo y eso sugiere que no va a estar a la altura de la tarea de controlar los peores instintos de Musk", dijo Stephen Diamond, un profesor de Derecho de la Universidad Santa Clara que se especializa en gobernanza corporativa. "Y, por supuesto, ese era el punto principal del acuerdo con la SEC".

TUIITS PROBLEMÁTICOS

Ceder el puesto de presidente era una de las condiciones del acuerdo al que llegó Musk en septiembre con la Comisión de Bolsa y Valores de los Estados Unidos (SEC por la sigla en inglés) para zanjar las acusaciones de fraude relacionadas con sus tuits sobre retirar la compañía de bolsa.

Además de aceptar una inhabilitación de tres años para el desempeño de la presidencia, Musk y Tesla acordaron que la compañía incorporaría dos nuevos directores independientes a la junta para fines de diciembre. **La junta directiva de Tesla continúa una activa búsqueda para cubrir esos puestos.**

Denholm, que llevaba apenas más de un mes como responsable financiera de Telstra, dijo que planea dedicarse por completo a la presidencia de Tesla una vez que complete sus obligaciones con la compañía de telecomunicaciones con sede en Melbourne. No aceptará otro empleo. **"Creo en esta compañía. Creo en su misión y quiero contribuir a que Elon y el equipo de Tesla alcancen una rentabilidad sostenible y un valor perdurable para los accionistas", dijo Denholm en la declaración.**

Denholm, que tiene 55 años y es una de las dos mujeres de la junta directiva de nueve miembros de Tesla.

La designación de Denholm como presidenta podría resultar una sorpresa para algunos. No se sabe con certeza que la llevó a dejar el puesto de responsable financiera de una de las compañías más importantes de Australia por la tarea de aun mayor visibilidad de presidir Tesla.

cada vez más habitual verla en estrenos - equivocados o no - y alfombras rojas.

Cada vez más elegante y sofisticada, el cambio físico de la que será la **madrina del primer hijo de Elena Furiase** es más que notable y, dejando atrás su pasado adolescente, en solo 12 meses la transformación ha sido significativa.

Con las cejas más perfiladas, un corte de pelo mucho más juvenil y favorecedor y un maquillaje, la última aparición pública de Alba Flores confirma que, como el vino, ella mejora con los años.

¿Quieres ver su evolución? ¡Pincha en la galería!

BELLEZA

Look

CADA VEZ MÁS GUAPA

La transformación 'beauty' de Alba Flores que te dejará sin palabras

Nieta de Lola e hija de Antonio Flores, la presencia de la prima de Elena Furiase es cada vez mayor en el panorama artístico nacional e internacional.

05/12/2018

Alba Flores no solo es la viva imagen de su padre, el malogrado Antonio Flores, sino que lleva años demostrando que es digna heredera del arte de sus abuelos, de sus padres y de sus tías. Si bien es cierto que en España el apellido Flores es sinónimo absoluto de carisma, parte del mérito de la joven radica en haberlo vuelto a elevar a lo más alto fuera de nuestras fronteras.

Aunque lleva más de 13 años dedicándose a la interpretación, han sido sus papeles en 'Vis a Vis' y 'La casa de papel' los que han convertido el rostro de Alba Flores en uno de los más populares del momento, siendo

NEGOCIOS

Roby Denholm, nueva presidenta de Tesla

Ceder el cargo era una de las condiciones del acuerdo al que llegó Musk en septiembre con la Comisión de Bolsa y Valores de los Estados Unidos.

17/10/2020

R Elon Musk en la presidencia de la junta directiva de Tesla Inc. Así, llegará a la compañía una directora independiente en posición de enfrentar al volátil máximo responsable de la compañía automotriz luego de sus conflictos con entes reguladores e inversores. **Denholm, que tiene 55 años y es una de las dos mujeres de la junta directiva de nueve miembros de Tesla**, entrará en funciones como presidenta de inmediato, dijo la compañía. Se desempeña como directora desde 2014 y dejará su puesto de directora financiera y jefa de estrategia de la compañía telefónica australiana Telstra Corp. al finalizar su periodo de preaviso de seis meses. **La designación marca el fin de una era para Musk, de 47 años, que se convirtió en presidente cuando encabezó una inversión inicial de US\$7,5 millones en Tesla en abril de 2004.** Si bien Musk seguirá siendo CEO de la compañía y miembro de su junta directiva, las consecuencias de sus publicaciones en Twitter - que empezaron con la afirmación de que tenía

financiamiento y respaldo para comprar la parte de los inversores a US\$420 por acción - persistirán durante años. "Si bien Denholm es técnicamente miembro independiente de la junta directiva, ha formado parte del equipo de Musk desde hace un tiempo y eso sugiere que no va a estar a la altura de la tarea de controlar los peores instintos de Musk", dijo Stephen Diamond, un profesor de Derecho de la Universidad Santa Clara que se especializa en gobernanza corporativa. "Y, por supuesto, ese era el punto principal del acuerdo con la SEC".

TUIITS PROBLEMÁTICOS

Ceder el puesto de presidente era una de las condiciones del acuerdo al que llegó Musk en septiembre con la Comisión de Bolsa y Valores de los Estados Unidos (SEC por la sigla en inglés) para zanjar las acusaciones de fraude relacionadas con sus tuits sobre retirar la compañía de bolsa.

Además de aceptar una inhabilitación de tres años para el desempeño de la presidencia, Musk y Tesla acordaron que la compañía incorporaría dos nuevos directores independientes a la junta para fines de diciembre. **La junta directiva de Tesla continúa una activa búsqueda para cubrir esos puestos.**

Denholm, que llevaba apenas más de un mes como responsable financiera de Telstra, dijo que planea dedicarse por completo a la presidencia de Tesla una vez que complete sus obligaciones con la compañía de telecomunicaciones con sede en Melbourne. No aceptará otro empleo. **"Creo en esta compañía. Creo en su misión y quiero contribuir a que Elon y el equipo de Tesla alcancen una rentabilidad sostenible y un valor perdurable para los accionistas", dijo Denholm en la declaración.**

Denholm, que tiene 55 años y es una de las dos mujeres de la junta directiva de nueve miembros de Tesla.

La designación de Denholm como presidenta podría resultar una sorpresa para algunos. No se sabe con certeza que la llevó a dejar el puesto de responsable financiera de una de las compañías más importantes de Australia por la tarea de aun mayor visibilidad de presidir Tesla.

Nota de l'autora: la noticia original es centra en el sexe de la nova persona que presideix la companyia.

CINE

La trayectoria de Alba Flores que te dejará sin palabras

La actriz cuyos estudios de interpretación fueron iniciados cuando apenas tenía trece años, no ha parado de lucir hasta hoy en día.

05/10/2020

Alba Flores no solo es la viva imagen de su padre, el malogrado Antonio Flores, sino que lleva años demostrando que es digna heredera del arte de sus abuelos, de sus padres y de sus tías. Si bien es cierto que en España el apellido Flores es sinónimo absoluto de carisma, parte del mérito de la joven radica en haberlo vuelto a elevar a lo más alto fuera de nuestras fronteras.

Ha realizado infintas obras, aunque algunas de las primeras que hizo más trascendentes a nivel mediático son Luna de miel en Hiroshima (2005) y la versión gitana de Sueño de una noche de verano (2007).

Ha salido en series televisivas como El tiempo entre costuras (2013), Vis a vis (2015), la

exitosa serie internacional La Casa de Papel (2017)... entre muchas otras.

También ha sido vista en obras de teatro y cine, aparte de grabar un temazo *No puedo enamorarme de ti*, para la banda sonora de la película *Al final del Camino*.

Ha ganado varios premios artísticos como el Premio ondas a la mejor intérprete femenina en ficción nacional, Premio Unión de actores a la mejor actriz secundaria de televisión y premios iris mejor actriz protagonista.

Nota de l'autora: torna la notícia a ressaltar un tema estètic enlloc de professional.

FAMOSOS

Fabiana Rosales, una venezolana sin operar, el rostro fresco del líder Guaidó

La esposa del líder venezolano es periodista y se encuentra estrechamente comprometida con los derechos de los ciudadanos de su país.

25 enero, 2019

Fabiana Rosales y su marido, Juan Guaidó.

Fabiana Rosales (26 años) se ha posicionado de manera involuntaria en primera línea de fuego de la actualidad de la política internacional. Su marido, **Juan Guaidó** (35), jefe de la Asamblea Nacional de Venezuela, ha juramentado este miércoles como presidente encargado del país caribeño.

Junto a él, en el que ha sido probablemente el día más importante de su vida, la figura de una mujer, su esposa, **Fabiana**, quien **nunca ha estado a su sombra** sino a su lado desde hace casi siete años. Fruto de su relación sentimental, Guaidó y su 'primera dama' tienen una hija llamada **Miranda Eugenia**, que el 17 de mayo cumplirá dos años.

Periodista y luchadora de los derechos de los venezolanos

Rosales nació en el estado de Mérida. Se crió en un pequeño pueblo donde era monaguilla de su iglesia. Una labor que hoy recuerdan, entre otros, el obispo **Luis Enrique Rojas**, quien hace apenas unos días escribió una carta cuyo título era 'De monaguilla a primera dama'.

Fabiana se licenció en Periodismo y Comunicación Social en el año 2013 por la Universidad Rafael Belloso Chabín. Respecto a su profesión, ha comentado públicamente que "ser periodista en tiempos de dictadura, donde decir la verdad o pensar diferente es un delito, **no es nada sencillo**, pero ser periodista y saber que estamos del lado correcto de la historia para lograr una mejor Venezuela, es tan gratificante que espanta todos los miedos".

En su última fotografía de Instagram, la periodista incide en golpear a la opresión, agradece el apoyo del país a su marido e incluso cita a su hija pequeña: "¡Gritemos con brío, muera la opresión, compatriotas fieles, la fuerza es la unión! Cada reto, cada paso, lo asumimos juntos. **Hoy tú compromiso con Venezuela es enorme y yo estoy aquí para acompañarte en cada paso que des**. Hoy asumimos el compromiso de luchar hasta vencer. Gracias a cada uno de los venezolanos que salieron a conquistar la

libertad en un día histórico. **Miranda y yo estamos muy orgullosos de ti**, y te bendecimos todos los días, para que Dios te proteja. ¡Gracias Venezuela! **Y como dice Miranda '¡sí, se puede!'".**

Venezuela y la cultura de la belleza

Comprometida activista y una gran luchadora por los derechos de sus compatriotas, Rosales **se presenta como la antítesis de la universalizada mujer venezolana** de arraigada cultura de la belleza. **Natural, sencilla, sin retoques, sin operaciones y sin demasiada impostura, Fabiana** nutre sus redes con fotos familiares junto a su marido y su hija **Miranda Eugenia**. Además de imágenes donde se la ve ejerciendo su profesión y en las que reivindica no solo su derecho a la libertad sino también el de todo el pueblo de Venezuela.

Si bien es cierto, **en Venezuela existe una gran cultura en relación a la belleza física** de las mujeres. Desde pequeñas, muchas niñas, con el apoyo de sus padres, aspiran a convertirse en las mujeres más guapas del país. Un título que se oficializa con la anhelada corona del concurso de belleza más importante de Latinoamérica: **Miss Venezuela**. Esa noche, tal y como deslizan ciudadanos del país sudamericano, para ellos se para el mundo.

Venezuela es el país que más coronas de 'guapas oficiales' ostenta -13, entre Miss Mundo y Miss Universo-. Un país en el que, según han confesado en ocasiones las propias participantes, **escasean los productos de belleza**, a duras penas pueden acceder a comprar maquillaje y buscan en tutoriales de YouTube cómo fabricar desodorante casero.

En estos días, las protestas masivas contra el gobierno de **Nicolás Maduro** (56) han derivado en lo que a priori parece un giro en la política y la historia del país latino. Este miércoles 23 de enero, el presidente de la Asamblea Nacional de Venezuela, Juan Guaidó, fue proclamado presidente del país y reconocido como tal de inmediato por **Donald Trump** (72) y **Jair Bolsonaro** (63).

De forma colateral, el nombre de **Fabiana ha aterrizado de pleno en las páginas** de la prensa internacional. Su figura permanecía adormecida en los mentideros políticos locales de la oposición y ahora muchos ciudadanos del pueblo venezolano ya la consideran la mujer de su presidente. Ya ven en Fabiana Rosales a su 'primera dama'.

CIENCIA Y VIDA

LM NEUQUÉN

Histórico: dos mujeres caminarán solas el espacio

Las astronautas de la NASA harán la primera misión 100% femenina.

09 DE MARZO 2019

La NASA ya tiene organizado para lo que será la primera caminata espacial femenina fuera de la Estación Espacial Internacional. La misma se llevará a cabo el 29 de marzo y serán las astronautas Anne McClain y Christina Koch, quienes realizarán la misión extravehicular de siete horas y así entrarán en la historia como las primeras mujeres que lo hacen. La caminata se planeó para el año pasado, pero se retrasó y ahora tendrá lugar durante el mes de la Historia de la Mujer, que es una celebración sobre las contribuciones de las mujeres a través de los tiempos históricos y modernos.

McCain estuvo a bordo de la Estación Espacial desde diciembre de 2018 y Koch llegará la semana que viene, el 14 de marzo, a través de la nave espacial Roscosmos Soyuz. Se unirá a la nave rusa con el astronauta de la NASA Nick Hague y el cosmonauta Alexey Ovchinin.

Esta es la primera vez que sólo una mujer completa una caminata espacial fuera de la Estación. Será la primera caminata para McClain y el primer vuelo espacial para Koch. Ambas tienen una larga historia. Los dos astronautas fueron parte de la clase de astronautas de la NASA de 2013, los primeros en la historia de la NASA en tener igual número de hombres y mujeres. Pero no serán las únicas mujeres que participarán de este hito, porque Jackie Kagey será la principal controladora de vuelo de EVA, mientras que la directora de vuelo Mary Lawrence y Kristin Faccioli brindarán su apoyo en tierra. Faccioli compartió la noticia de la histórica caminata en su Twitter personal: "Me acabo de enterar que estaré en la consola brindando soporte para el PRIMER ESPACIO HEMBRA FEMENINO con @AstroAnimal y @Astro_Christina y no puedo contener mi emoción!", posteo. Esta caminata espacial será histórica porque se trata de la primera vez que un equipo femenino de la NASA se dirige al vehículo juntos, aunque, vale aclarar, no es la primera vez que las mujeres astronautas se involucran en una misión extravehicular: la cosmonauta Svetlana Savitskaya fue la primera en caminar en el espacio en 1984 cuando trabajaba fuera de la estación espacial Salyut 7. Y poco después, la astronauta de la NASA, Kathryn Dwyer Sullivan, se llevó el título como la primera mujer estadounidense en emprender una tarea extra-vehicular durante la misión del transbordador espacial Challenger. En toda la historia de la exploración espacial, menos del 11% de las más de 500 personas que estuvieron en el espacio fueron mujeres. Antes de la caminata histórica de este mes, otras misiones siempre fueron de hombres solos o mixtas, y en estos últimos casos, en 60 años sólo en cuatro ocasiones las misiones incluyeron a miembros femeninos.

FAMOSOS

Fabiana Rosales, la famosa periodista comprometida con los derechos de los ciudadanos de su país

Fabiana Rosales es una gran activista por los derechos humanos de su país

02/11/2020

Fabiana Rosales.

Fabiana Rosales (26 años) se ha posicionado en primera línea de fuego de la actualidad de la política internacional. Su marido, Juan Guaidó (25), jefe de la Asamblea Nacional de Venezuela, ha juramentado este miércoles como presidente encargado del país caribeño.

Periodista y luchadora de los derechos de los venezolanos

Rosales nació en el estado de Mérida. Fabiana se licenció en Fabiana se licenció en Periodismo y Comunicación Social en el año 2013 por la Universidad Rafael Belloso Chabín. Respecto a su profesión, ha comentado públicamente que "ser periodista en tiempos de dictadura, donde decir la verdad o pensar diferente es un delito, no es nada sencillo, pero ser periodista y saber que

estamos del lado correcto de la historia para lograr una mejor Venezuela, es tan gratificante que espanta todos los miedos".

En su última fotografía de Instagram, la periodista incide en golpear a la opresión, agradece el apoyo del país a su marido e incluso cita a su hija pequeña: "¡Gritemos con brío, muera la opresión, compatriotas fieles, la fuerza es la unión! Cada reto, cada paso, lo asumimos juntos. Hoy tú compromiso con Venezuela es enorme y yo estoy aquí para acompañarte en cada paso que des. Hoy asumimos el compromiso de luchar hasta vencer. Gracias a cada uno de los venezolanos que salieron a conquistar la libertad en un día histórico. Miranda y yo estamos muy orgullosos de ti, y te bendecimos todos los días, para que Dios te proteja. ¡Gracias Venezuela! Y como dice Miranda, 'sí, se puede'".

Nota de l'autora: "una venezolana sin operar". La noticia descriu de manera respectiva al col·lectiu de dones veneçolanes, donant per fet que totes s'operen. I minimitza el fet que és periodista.

CURIOSITATS

Hi ha moltíssimes cançons amb lletres masclistes o fins i tot incitant a la violència i abusos sexuals. Moltes vegades, les lletres d'aquestes passen desapercebudes ja que sovint no ens fixem en el cos de la cançó.

Aquestes són algunes d'elles:

- **Vegas** – Eminem i Nicky Minaj. "Got a shady grin, bitch show me those itty-bitty titties again... Bitch you need to go run and go get your figgidy-friends I'm looking at your bum-sticky-bum hun, the migidy max, bididy back"... You don't wanna blow that rape whistle on me"
- **I used to Love her** – Guns N' Roses. Reflexa tant el maltractament físic i la violència. "I used to Love her but I had to kill her... I had to put her six feet under And I can still hear her complain".
- **Animals** – Maroon 5. Parla de "caçar a la dona i menjar-se-la com un animal".
- **Cuatro babys** – Maluma. En el videoclip objectualitza i sexualitza a les dones. A més, la lletra conté frases com: "Estoy enamorado de 4 babys. Siempre me dan lo que quiero. Chingan cuando yo les digo. Ninguna me pone pero. La primera se desespera, se encojona si se lo echo afuera. La segunda tiene la funda y me paga pa' que se lo hunda..."
- **No soy una de esas** – Jesse & Joy i Alejandro Sanz. Dos joves s'agraden mútuament, però ella "no vol ser una d'aquelles" (referint-se a les "facilonas" segons dona a entendre la cançó). Diu que si una dona no vol arribar a més no ha de provocar perquè llavors ja no es podrà tirar enrere.

CIENCIA Y VIDA

Anne McClain y Christina Koch, las primeras astronautas en ir al espacio sin la presencia de hombres

Las astronautas de la NASA harán la primera misión 100% femenina.

05/10/2020

La NASA ya tiene organizado para lo que será la primera caminata espacial femenina fuera de la Estación Espacial Internacional. La misma se llevará a cabo el 29 de marzo y serán las astronautas Anne McClain y Christina Koch, quienes realizarán la misión extra vehicular de siete horas y así entrarán en la historia como las primeras mujeres que lo hacen. La caminata se planeó para el año pasado, pero se retrasó y ahora tendrá lugar durante el mes de la Historia de la Mujer, que es una celebración sobre las contribuciones de las mujeres a través de los tiempos históricos y modernos.

Nota de l'autora: en primer lloc, no van soles (el fet de no anar amb un home no vol dir que estiguin soles). Es tracta d'una noticia positiva, però el plantejament no és l'adequat.

CURIOSITATS

Hi ha moltíssimes pel·lícules amb missatges masclistes que de vegades passen desapercebuts.

ESPAÑA

mediterráneoDIGITAL
POLÍTICAMENTE INCÓGNITO

Pinchazo feminazi: la manifestación del 8M cae con un 70% menos de asistentes

08 MARZO 2020

La manifestación feminista del 8M en Madrid ha registrado un total de 120.000 asistentes, una cifra notablemente inferior a la del año pasado. En concreto, la desmovilización feminista ha supuesto una caída del 65 % con respecto a 2019, según las cifras ofrecidas por la Delegación del Gobierno.

Esta afluencia significa que este año han acudido muchas menos personas que en 2019, cuando fuentes policiales cifraron en 350.000 personas la asistencia a la marcha de la capital de España. Del mismo modo, el dato es un 29 % más bajo que el registrado por la Delegación del Gobierno en 2018, cuando asistieron unas 170.000 personas.

La Comisión 8M, convocante de las manifestaciones y que en esta ocasión no ha dado cifras de asistencia, cifró en un millón el número de personas que

acudieron el año pasado a la manifestación en Madrid, mientras que un año antes, en 2018, había hablado de medio millón de personas.

Ciudadanos tiene que abandonar la manifestación del 8M entre los insultos y agresiones de las feministas

En Barcelona: 50.000

Unas 50.000 personas, según la Guardia Urbana, han participado este domingo en la manifestación por el Día Internacional de la Mujer en Barcelona bajo la cabecera 'Juntas y diversas por una vida digna', que ha arrancado en la plaza Universitat de Barcelona entre vítores en favor de la igualdad de género, contra el machismo y a favor del empoderamiento de la mujer.

Las cifras de participación han sido en torno a un 70% más bajas que en 2019 en las dos principales capitales españolas.

Además, las principales ciudades españolas también han secundado multitudinarias marchas en Sevilla, Cádiz, Santander, Bilbao, A Coruña, Toledo, Valencia o Valladolid.

SUCESOS • Violencia machista EL MUNDO

Muere una mujer degollada en Barcelona

Los Mossos d'Esquadra han detenido a la pareja de la víctima por su presunta implicación en el homicidio, que habría sido presenciado por un hijo menor de edad

Actualizado Martes, 14 julio 2020

Una mujer ha muerto degollada esta mañana en un piso de la Rambla del Raval de Barcelona en lo que podría ser un nuevo caso de violencia machista. Su pareja y supuesto agresor, un hombre de 35 años y nacionalidad uruguaya, la habría atacado con un arma blanca en el cuello, según las primeras hipótesis de los Mossos d'Esquadra, que lo han detenido en el lugar de los hechos.

Hasta el piso del distrito de Ciutat Vella se ha trasladado una unidad del Sistema de Emergencias Médicas (SEM). La víctima, según la televisión local Betevé, tenía entre 20 y 30 años y un hijo menor habría presenciado los hechos. Por ello se ha activado la unidad de apoyo psicológico de los servicios de emergencia.

POLÍTICA

LANACIÓN DIGITAL

No tuvieron bastante con el 8M: Las feminazis anuncian manifestación para abolir la prostitución

9 de abril de 2020

Su misión es limitar los derechos y las libertades de las personas y su capacidad de decisión

Más de 70 organizaciones y plataformas feministas no han tenido bastante con aquelarre feminista del 8M y han promovido la convocatoria de una "gran manifestación estatal" en Madrid el próximo 26 de septiembre de 2020 para exigir una ley que prohíba la prostitución. Quieren coartar de esta manera la libertad de todas aquellas personas, hombres y mujeres, que decidan prostituirse de manera libre.

Firman esta iniciativa varias asociaciones progres como Plataforma Estatal por la Abolición de la Prostitución - PAP-, la Asociación de Mujeres Juristas "Themis" o la Comisión

de Investigación de Malos Tratos a Mujeres.

"Entendemos imprescindible que esa manifestación suponga una movilización amplia del movimiento feminista y del conjunto de la sociedad, tenemos que conseguir concienciar tanto al Gobierno, como al resto de las instituciones públicas de lo inaplazable de nuestra reivindicación", consideran en el texto de la convocatoria.

Una manifestación que se celebrará a las puertas de octubre, con la posibilidad de un repunte del Coronavirus debido a las temperaturas. **¿Consentirá el Gobierno una segunda parte del 8M? Y lo más "importante", ¿los socialistas andaluces que se gastaron el dinero de los parados en putas, están de acuerdo con el objetivo de la manifestación?**

MUNDO

Debido a la Covid19 participan menos asistentes en la manifestación del 8M

08/08/2020

El 31 de enero se registró el primer paciente con Covid-19 en España. Pero no fue hasta el 24 de febrero cuando se detectaron los primeros casos en la Comunidad de Madrid, Cataluña y la Comunidad Valenciana. Desde entonces, el número de contagios ha aumentado progresivamente.

Cierta ciudadanía mostraba preocupación sobre si se podría realizar la multitudinaria protesta del 8M, aunque finalmente se hizo. Aún así, mucha gente prefirió quedarse en casa para prevenirse del virus.

Aproximadamente hubo unas 120.000 personas saliendo a la calle en Madrid y 50.000 en Barcelona.

Quizás se debería haber anulado, ya que tanto sanidad como los políticos sabían que probablemente subirían los casos de infectados. Pero no es el único factor en el que se aglomeró gran parte de la población, ya que esa misma semana también hubo conciertos, partidos de fútbol, bares abiertos, el metro abarrotado... pero aun así, hay gente que echa la culpa de los contagios que subieron bruscamente a la manifestación del día de la mujer.

Además, las principales ciudades españolas también han secundado multitudinarias marchas en Sevilla, Cádiz, Santander, Bilbao, A Coruña, Toledo, Valencia o Valladolid.

Nota de l'autora: utilitza "feminazi" com a insult quan el 8M és un moviment de totes i tots. Referir-se així sobre aquest tema es desvaloritza i humilia el moviment.

POLÍTICA • Violencia machista

Un hombre mata a su pareja en Barcelona

Los Mossos d'Esquadra han detenido a la pareja de la víctima por su presunta implicación en el homicidio, que habría sido presenciado por un hijo menor de edad

05/12/2020

Una mujer ha sido asesinada esta mañana en un piso de la Rambla del Raval de Barcelona en lo que podría ser un nuevo caso de violencia machista. Su pareja y supuesto agresor, un hombre de 35 años y nacionalidad uruguaya, la habría atacado con un arma blanca en el cuello, según las primeras hipótesis de los Mossos d'Esquadra, que lo han detenido en el lugar de los hechos.

Hasta el piso del distrito de Ciutat Vella se ha trasladado una unidad del Sistema de Emergencias Médicas (SEM). La víctima, según la televisión local Betevé, tenía entre 20 y 30 años y un hijo menor habría presenciado los hechos. Por ello se ha activado la unidad de apoyo psicológico de los servicios de emergencia.

Nota de l'autora: una dona no mort per art de màgia. El seu assassinat té un subjecte: la seva parella. S'ha de deixar clar que un home a matat a una dona.

POLÍTICA

Varias asociaciones lideradas por mujeres proponen abolir la prostitución

08/08/2020

Más de 70 organizaciones y plataformas feministas han promovido la convocatoria de una gran manifestación estatal en Madrid el próximo 26 de septiembre de 2020 para exigir una ley que prohíba la prostitución. Quieren ayudar a frenar las mafias de tráfico de mujeres como objetos sexuales o que las mujeres no se vean obligadas a exponerse de tal manera con el objetivo de ganarse la vida.

Firman esta iniciativa varias asociaciones como Plataforma Estatal por la Abolición de la Prostitución -PAP-, la Asociación de Mujeres Juristas "Themis" o la Comisión de Investigación de Malos Tratos a Mujeres.

"Entendemos imprescindible que esa manifestación suponga una movilización amplia del movimiento feminista y del conjunto de la sociedad, tenemos que conseguir concienciar tanto al Gobierno, como al resto de las instituciones públicas de lo inaplazable de nuestra reivindicación", consideran en el texto de la convocatoria.

Una manifestación que se celebrará a las puertas de octubre, con la posibilidad de un repunte del Coronavirus debido a las temperaturas. Es por eso por lo que quizás se ven obligadas a aplazarla debido a la situación y por la salud de la población.

Nota de l'autora: la noticia utilitza el terme "feminazis" com a insult per defensar un moviment com el 8M. Cal tenir en compte que, tal i com diu l'actriu Maria Molins, la prostitució a Espanya és alegal i es considera l'esclavisme del segle XXI.

Hallan a una mujer muerta en una fosa séptica en Tenerife tras detener a su ex pareja

La víctima había denunciado a su ex pareja por agresión durante el periodo de confinamiento por el coronavirus

Actualizado Martes, 21 julio 2020 - 12:44

La Guardia Civil ha encontrado en una fosa séptica el cuerpo de una mujer asesinada en Tenerife, en una vivienda del municipio de Santa Úrsula, después de que este lunes fuera detenida su ex pareja, un hombre al que la víctima había denunciado por agresión durante el confinamiento por la pandemia del coronavirus.

Fuentes de la Guardia Civil han informado a Efe de que una tercera persona había denunciado que desde el fin de semana no se había visto a la mujer, de 43 años, y alertaba de una posible agresión machista.

Ante esta denuncia, se comenzó la investigación y fue detenido un hombre, ex pareja de la mujer desaparecida.

La víctima, según informaron fuentes policiales, había denunciado durante el confinamiento al hombre por agresión y la Policía local de Santa Úrsula lo había detenido. Fue en ese momento cuando rompieron la relación sentimental que mantenían, añadieron las fuentes.

Con la muerte de esta mujer, ya son 24 las víctimas mortales por violencia machista en

lo que va de año y hay dos casos en investigación, según los datos de la Delegación del Gobierno contra la Violencia Machista.

El Ayuntamiento de Santa Úrsula ha convocado un minuto de silencio en recuerdo de la mujer asesinada, la segunda en Canarias por violencia machista durante 2020.

Concentración de las autoridades madrileñas, en la puerta del Ayuntamiento de Madrid, el 28 de febrero, antes del confinamiento.

Un hombre mata a su expareja en Tenerife

La víctima había denunciado a su expareja por agresión durante el periodo de confinamiento por el coronavirus

13/12/2020

La Guardia Civil ha encontrado en una fosa séptica el cuerpo de una mujer asesinada en Tenerife, en una vivienda del municipio de Santa Úrsula, después de que este lunes fuera detenida su ex pareja, un hombre al que la víctima había denunciado por agresión durante el confinamiento por la pandemia del coronavirus.

Fuentes de la Guardia Civil han informado a Efe de que una tercera persona había denunciado que desde el fin de semana no se había visto a la mujer, de 43 años, y alertaba de una posible agresión machista. Ante esta denuncia, se

comenzó la investigación y fue detenido un hombre, ex pareja de la mujer desaparecida.

La víctima, según informaron fuentes policiales, había denunciado durante el confinamiento al hombre por agresión y la Policía local de Santa Úrsula lo había detenido. Fue en ese momento cuando rompieron la relación sentimental que mantenían, añadieron las fuentes.

Con la muerte de esta mujer, ya son 24 las víctimas mortales por violencia machista en lo que va de año y hay dos casos en investigación, según los datos de la Delegación del Gobierno contra la Violencia Machista.

El Ayuntamiento de Santa Úrsula ha convocado un minuto de silencio en recuerdo de la mujer

asesinada, la segunda en Canarias por violencia machista durante 2020.

Nota de l'autora: només he modificat el titular, ja que el que s'ha de ressaltar que un home ha matat a una dona. Al dir "hallan" sembla que no té subjecte qui ha comès l'assassinat. La resta de l'article em sembla correcte.

Concentración de las autoridades madrileñas, en la puerta del Ayuntamiento de Madrid, el 28 de febrero, antes del confinamiento.

